

Ročník 1971

Sbírka zákonů

Československá socialistická republika

ČESKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

SLOVENSKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

Částka 11

Vydána dne 4. června 1971

Cena

OBSAH:

37. Hospodářský zákoník (úplné znění hospodářského zákoníku, jak vyplývá z pozdějších zákonných změn a doplňků)
38. Zákon o hospodářské arbitráži (úplné znění zákona o hospodářské arbitráži, jak vyplývá z pozdějších zákonných změn a doplňků)
- Oznámení o vydání obecných právních předpisů
- Oznámení o uzavření mezinárodních smluv

37

PŘEDSEDNICTVO FEDERÁLNÍHO SHROMÁŽDĚNÍ

vyhlašuje

úplné znění hospodářského zákoníku ze dne 4. června 1964 č. 109 Sb., jak vyplývá ze změn a doplňků provedených zákonem ze dne 25. října 1966 č. 82 Sb., zákonným opatřením předsednictva Národního shromáždění ze dne 15. února 1967 č. 13 Sb., zákonem ze dne 29. června 1967 č. 69 Sb., zákonem ze dne 8. července 1970 č. 72 Sb. a zákonem ze dne 21. prosince 1970 č. 136 Sb.

HOSPODÁŘSKÝ ZÁKONÍK

ze dne 4. června 1964

Pracující lid Československé socialistické republiky v čele s dělnickou třídou vyhudoval pod vedením Komunistické strany Československa socialismus. Ekonomickým základem Československé socialistické republiky je socialistická hospodářská soustava. Zespolečnění výrobních prostředků umožňuje, aby uvědomělá, plánovitě řízená společenská práce se stala zdrojem mohutného rozvoje výroby a zabezpečovala vzestup životní úrovně pracujících. Úsilí socialistické společnosti směřuje, v souladu se zákonitostí společenského vývoje, ke konečnému cíli — komunismu.

Orgány socialistického státu i všechny socialistické organizace uplatňují při plánovitém řízení národního hospodářství i při své hospodářské činnosti zákonitosti společenského vývoje a socialistické ekonomiky tak, aby na základě rozvoje vědy a techniky a využívání vědeckých poznatků ve výrobních procesech i v organizaci práce, včetně dělby práce mezi zeměmi světové socialistické soustavy, na základě růstu politické, odborné i kulturní úrovně pracujících byly účinně využívány všechny zdroje a rezervy a rostla společenská produktivita práce.

Veškerá činnost státních i jiných socialistických organizací je řízena podle zásady demokratického centralismu. Tato zásada se uskutečňuje jednotou stále upevňovaného a zdokonalovaného ústředního státního řízení, nezbytného k zabezpečení plánovitého proporcionálního rozvoje národního hospodářství a tvořivé aktivity pracujících, kteří se účastní na řízení hospodářství na všech jeho stupních.

K tomu jsou vytvářeny předpoklady účelnou operativní hospodářskou samostatností a zvyšováním odpovědností všech státních orgánů a socialistických organizací za plnění jejich úkolů. Významnou úlohu při rozvíjení účasti pracujících na řízení hospodářství má Revoluční odborové hnutí, které tuto účast organizuje.

Tvořivá iniciativní práce občanů v socialistické společnosti vychází z poznání, že rozvoj a zájmy každého jejího příslušníka jsou v základním souladu s rozvojem a zájmy celé společnosti; práce je proto prací ve prospěch celku i ve prospěch pracovníka samého. Spojování zájmů jednotlivých pracujících a jejich pracovních kolektivů se zájmy rozvoje celé společnosti se uskutečňuje zejména odměňováním za práci podle jejího množství, jakosti a společenského významu a uspokojováním některých potřeb občanů společností bezplatně.

Vycházejíc z nutnosti upevňovat socialistický právní řád zejména zdokonalováním právních norem upravujících hospodářsko-organizační činnost, dále z významu a zvláštností vztahů vznikajících při řízení národního hospodářství a při hospodářské činnosti socialistických organizací a z toho, že vítězství socialismu v naší zemi a dosažený stupeň rozvoje národního hospodářství vytvořily možnost i vyvolaly potřebu komplexní úpravy těchto vztahů,

a vycházejíc z toho, že vztahy vznikající při účasti ve společenské práci a při uspokojování osobních potřeb občanů jsou upravovány zákoníkem práce a občanským zákoníkem, usneslo se Národní shromáždění Československé socialistické republiky na tomto zákoně:

ZÁSADY HOSPODÁRSKOPRÁVNÍCH VZTAHŮ

Článek I

Národní hospodářství Československé socialistické republiky tvoří nedílný celek řízený pod vedením Komunistické strany Československa státem podle zásady demokratického centralismu.

Článek II

Hlavním nástrojem řízení je státní plán rozvoje národního hospodářství, z něhož vychází a s nímž musí být v souladu veškerá řídicí a hospodářská činnost všech orgánů a socialistických organizací.

Článek III

K plnění úkolů hospodářské a kulturní výstavby zřizuje socialistický stát státní organizace a svěřuje jim do správy částí národního majetku.

Družstevní a společenské organizace hospodaří s majetkem vlastním a mimoto také s majetkem národním, který jim stát svěřil do užívání. Jednotná zemědělská družstva hospodaří též s půdou, která je v jejich společenském užívání.

Článek IV

Úkoly hospodářské výstavby plní především státní hospodářské organizace.

Významný podíl na plnění úkolů hospodářské výstavby mají organizace družstevní, zejména jednotná zemědělská družstva.

Hospodářskou činnost vyvíjejí též společenské organizace, pokud je to třeba k plnění jejich úkolů.

Článek V

Všechny socialistické organizace jsou povinny pečovat o to, aby majetek v socialistickém společenském vlastnictví byl plně, účelně a hospodárně využíván, stále rozmnožován a všemožně chráněn.

Článek VI

Všechny orgány a socialistické organizace jsou povinny vynaložit nejvyšší úsilí a vyvinout co největší iniciativu, aby úkoly státního plánu rozvoje národního hospodářství byly splněny co nejlépe. Splnění úkolů státního plánu rozvoje národního hospodářství zajišťují socialistické organizace v plánech své hospodářské činnosti.

Článek VII

Důležitým nástrojem organizace, konkretizace a zajišťování vzájemné spolupráce socialistických organizací při plnění plánovaných úkolů jsou hospodářské smlouvy. Jednání o nich je významnou součástí plánovacích prací.

Článek VIII

Za neplnění svých povinností, zejména závazků z hospodářských smluv, jsou socialistické organizace majetkově odpovědné. Tato odpovědnost má věst socialistické organizace především k řádnému a včasnému plnění jejich společenských úkolů.

Článek IX

Aktivní a iniciativní účast pracujících na řízení národního hospodářství, zejména na vytváření plánů, zvyšování hospodárnosti, uzavírání hospodářských smluv a na kontrole plnění plánů i hospodář-

ských smluv, je předpokladem trvalého rozvoje národního hospodářství. Tuto účast pracujících organizují především společenské organizace, zejména Revoluční odborové hnutí. Orgány socialistických organizací jsou povinny vytvářet vhodné předpoklady pro rozšiřování účasti pracujících na řízení národního hospodářství.

Článek X

Při řízení a při hospodářské činnosti socialistických organizací, zejména též při jejich vzájemné spolupráci, nesmějí být uplatňovány na úkor celospolečenských zájmů zájmy resortní, podnikové nebo místní. Všechna ustanovení tohoto zákoníku musí být uskutečňována tak, aby byl zajišťován především zájem celé společnosti a aby úkoly plánované k uspokojení potřeb národního hospodářství byly plněny s největší možnou úsporou společenské práce.

ČÁST PRVNÍ

O B E C N Ā U S T A N O V E N Í

Hlava první

H O S P O D Ā R Š K O P R Ā V N Í V Z T A H Y

§ 1

Hospodářský zákoník upravuje ze vztahů vznikajících při řízení národního hospodářství a při hospodářské činnosti socialistických organizací:

plánovitě řízení národního hospodářství a socialistické společenské vlastnictví,

organizací hospodářské činnosti, postavení socialistických organizací a jejich hospodářství,

spolupráci socialistických organizací a jejich majetkovou odpovědnost za porušení ustanovených povinností,

platební a úvěrové vztahy socialistických organizací.

Hlava druhá

R Í Z E N Í N Ā R O D N Í H O S P O D Ā R Š T V Í

§ 2

(1) Všestranný, plynulý a proporcionální rozvoj národního hospodářství, jako základní předpoklad uspokojování stále rostoucích potřeb společnosti, je zabezpečován rozšířenou socialistickou reprodukcí. Tento proces, který uvádí v soulad výrobní vztahy s rozvojem výrobních sil, je socialistickým státem cílevědomě řízen.

(2) Nástroji jednotné soustavy řízení jsou zejména plánování, financování a organizace hospodářské činnosti. Zásady mzdové soustavy, tvorby cen, kontroly a národohospodářské evidence jako dalších významných nástrojů jednotné soustavy řízení upravují zvláštní předpisy.

Plánování a financování

§ 3

Hlavním nástrojem řízení rozvoje národního hospodářství je státní plán, který zajišťuje, aby se národní hospodářství rozvíjelo proporcionálně na základě optimálního využívání přírodních a ekonomických zdrojů a podmínek země a na základě mezinárodní socialistické dělby práce.

§ 4

(1) Státní plán rozvoje národního hospodářství se vypracovává na základě směrnic Komunistické strany Československa. Na vypracování státního plánu rozvoje národního hospodářství se podílejí ústřední orgány, národní výbory, hospodářské a ostatní organizace; všechny tyto orgány i organizace jsou povinny neustále prohlubovat perspektivnost, vědeckost a nepřetržitost plánování.

(2) Vypracování a provádění státního plánu rozvoje národního hospodářství se opírá o nejširší aktivní účast pracujících.

§ 5 — zrušen

§ 6 — zrušen

§ 7

Finanční hospodaření státu a socialistických organizací zajišťuje, aby se finančních vztahů plánovitě využívalo k rychlému rozvoji výrobních sil, k maximální tvorbě všech zdrojů a jejich neefektivnějšímu využívání, k zvýšení tvůrčí účasti pracujících na řízení hospodářství a k upevňování jednoty zájmů pracujících, socialistických organizací a celé společnosti.

Hlava třetí

S O C I A L I S T I C K Ě S P O L E Č E N S K Ě V L A S T N I C T V Í

§ 8

(1) Hlavním zdrojem rozvoje socialistického společenského vlastnictví je plánovitě řízená hospodářská činnost pracovních kolektivů socialistických organizací.

(2) Socialistickým společenským vlastnictvím je státní vlastnictví, družstevní vlastnictví, jakož i vlastnictví společenských a jiných socialistických organizací.

§ 9

Na výkonu socialistického společenského vlastnictví se aktivně podílejí všichni pracující. V jejich zájmu je chránit majetek v socialistickém společen-

ském vlastnictví a podílet se v největší možné míře na jeho plném a hospodárném využívání.

§ 10

Právo na ochranu socialistického společenského vlastnictví proti neoprávněným zásahům, zejména právo na vydání věci vůči tomu, kdo ji neoprávněně zadržuje, nezaniká uplynutím času.

§ 11

(1) Nabývá-li se do socialistického společenského vlastnictví smlouvou věc, přechází vlastnické právo, není-li stanoveno nebo dohodnuto jinak, převzetím věci.

(2) Nabýt věc do socialistického společenského vlastnictví rozhodnutím státního orgánu lze jen v případech stanovených zákonem. Vlastnictví přechází dnem určeným v rozhodnutí, a není-li určen, dnem právní moci rozhodnutí.

(3) Není-li stanoveno nebo dohodnuto něco jiného, nabývá se s věcí i jejího příslušenství a práv s vlastnictvím věci spojených, pokud nejsou omezena na dřívějšího vlastníka.

(4) Stavba je ve vlastnictví té socialistické organizace, která ji pořídila, popřípadě ve vlastnictví státu, jde-li o státní organizace.

§ 12

(1) Věc může náležet společně státu a družstevním nebo jiným socialistickým organizacím, anebo společně několika družstevním nebo jiným socialistickým organizacím (spoluvlastnictví).

(2) Spoluvlastníci se podílejí na právech a povinnostech vyplývajících ze spoluvlastnictví podle svých podílů. V pochybnostech se má za to, že podíly všech spoluvlastníků jsou stejné.

(3) Užívání společné věci a nakládání s ní se řídí dohodou spoluvlastníků. K převodu spoluvlastnického podílu je třeba souhlasu všech spoluvlastníků.

§ 13

(1) Spoluvlastníci se mohou dohodnout o zrušení spoluvlastnictví a o vzájemném vypořádání.

(2) Dojde-li mezi spoluvlastníky k neshodě o vzájemných právech a povinnostech nebo o zrušení spoluvlastnictví, rozhodne na návrh některého spoluvlastníka hospodářská arbitráž. Jde-li o zrušení spoluvlastnictví, rozdělí hospodářská arbitráž věc mezi spoluvlastníky podle výše podílů, a není-li rozdělení možné, přikáže jí za přiměřenou náhradu některému z nich nebo některým z nich; přitom dbá, aby bylo zajištěno co nejužitečnější využití věci.

Hlava čtvrtá

SOCIALISTICKÉ ORGANIZACE

§ 14

Socialistickými organizacemi jsou státní, družstevní a společenské organizace, jakož i jiné organizace, jejichž činnost přispívá k rozvoji socialistických vztahů.

§ 15

Při své činnosti socialistické organizace vzájemně spolupracují a poskytují si potřebnou pomoc, aby byly nejučinněji zajištěny zájmy celé společnosti. Je-li třeba, jsou povinny podle svých poměrů a hospodářských možností přispívat k provádění státního plánu rozvoje národního hospodářství, i když nejde o jejich vlastní úkoly a chránit předměty socialistického vlastnictví před poškozením, ztrátou, zneužitím a rozkrádáním, i když nejsou v jejich správě (vlastnictví).

§ 16

Úkoly socialistické organizace plní kolektiv jejich pracovníků nebo členů; jejich činnost je organizována na základě statutů, stanov nebo organizačních řádů.

§ 17

Socialistické organizace vystupují v hospodářských vztazích svým jménem a nesou také majetkovou odpovědnost z těchto vztahů vyplývající, pokud tento zákon nebo zvláštní předpisy nestanoví jinak.

§ 18

Socialistické organizace mohou nabývat práv a zavazovat se, jen pokud to není v rozporu s plněním jejich společenských úkolů.

§ 18a

Socialistické organizace mohou vyvíjet hospodářskou činnost jen v rozsahu vymezeném předmětem činnosti stanoveným ve zřizovací listině, ve statutu nebo ve stanovách, anebo v jiném aktu, kterým jim byla určita hospodářská činnost povolena; pro rozsah hospodářské činnosti rozpočtových organizací platí ustanovení § 60 odst. 1. Organizace nesmějí vymezený rozsah předmětu činnosti překračovat nebo jinak vyvíjet hospodářskou činnost neoprávněně. Pokud v právních předpisech není stanoveno něco jiného, není překračováním předmětu činnosti maloobchodní prodej výrobků, které organizace vyrábí, úprava nebo jiné zpracování prodávaných výrobků a poskytování prací nebo výkonů s prodejem souvisejících, doplňkový prodej výrobků souvisejících s poskytovanými pracemi nebo výkonů a popřípadě též jiné dodávky, práce nebo výkonů, pokud jsou prováděny jen přiležitostně, ojediněle a krátkodobě.

§ 19

Ode dne zřízení mohou nabývat práv a zavazovat se socialistické organizace, které se do podnikového rejstříku nezapisují.

Hlava pátá

PRÁVNÍ ÚKONY SOCIALISTICKÝCH ORGANIZACÍ

§ 20

Socialistické organizace jednají svými (statutárními i jinými) orgány nebo prostřednictvím svých zástupců.

§ 21

(1) Statutárním orgánem socialistické organizace je její pracovník nebo člen, který je podle tohoto zákona nebo podle příslušných organizačních předpisů (např. statutů, stanov, organizačních řádů) oprávněn jednat jménem organizace ve všech věcech. Je-li statutární orgán kolektivní, určují organizační předpisy, jakým způsobem jedná navenek.

(2) Jiní pracovníci nebo členové socialistické organizace jsou jako její orgány oprávněni činit jménem organizace právní úkony nutné ke splnění uložených pracovních úkolů v případech, kdy je to stanoveno v organizačních předpisech nebo je to v hospodářském styku obvyklé.

(3) Právní úkon, při němž orgán překročil rozsah svého oprávnění, zavazuje socialistickou organizaci jen tehdy, jde-li o překročení, o němž druhá organizace nemohla vědět. Překročil-li rozsah svého oprávnění jiný orgán než statutární, zavazuje právní úkon organizaci též tehdy, pokud jí byla dodatečně souhlas nebo pokud jí byl právního úkonu jedná.

§ 22

Zastoupení

(1) Zástupcem socialistické organizace je zpravidla její pracovník (člen) nebo jiná socialistická organizace. Oprávnění zastupovat socialistickou organizaci vzniká udělením písemné plné moci statutárním orgánem; v plné moci musí být vymezen rozsah zmocnění.

(2) Právní úkon, při němž zástupce překročil rozsah svého zmocnění, zavazuje zastoupenou organizaci jen tehdy, pokud k tomu dala dodatečný souhlas nebo pokud na základě právního úkonu jednála. Totéž platí i o právním úkonu, jež jménem organizace učinil někdo, kdo k tomu nebyl oprávněn.

§ 23

Písemná forma

(1) K platnosti smluv a jiných dohod socialistických organizací se vyžaduje písemná forma,

není-li v dalších ustanoveních tohoto zákona nebo prováděcích předpisech stanoveno jinak. K platnosti ostatních právních úkonů socialistických organizací se vyžaduje písemná forma jen v případech stanovených právními předpisy.

(2) Požadavek písemné formy je splněn i tehdy, byly-li projevy vůle učiněny v různých listinách, zejména v dopisech, nebo byly-li učiněny dálnopísem. Telegram se pokládá za písemné sdělení jen tehdy, jestliže jej odesílatel bez zbytečného odkladu dopisem potvrdí.

(3) Ten, kdo za organizaci podpisuje, uvede též funkci, která ho k jednání opravňuje, popřípadě uvede, že jedná jako zástupce; nesplnění této povinnosti nemá však za následek neplatnost právního úkonu. Nahrazení podpisu mechanickými prostředky stačí jen tam, kde je to stanoveno právními předpisy nebo je to obvyklé.

(4) Hospodářská arbitráž může rozhodnout, že je platný od počátku i právní úkon, u něhož nebyly splněny náležitosti písemné formy, jestliže již bylo na jeho základě započato s plněním.

§ 24

(1) Právní úkony socialistických organizací jsou neplatné, jsou-li v rozporu s právními předpisy nebo jejich účel obchází nebo jsou v rozporu se zásadami hospodářské politiky Československé socialistické republiky anebo jestliže jejich předmětem je plnění nemožné. Plnění není nemožné, lze-li je uskutečnit jen za ztížených podmínek nebo s většími náklady anebo až po určeném času.

(2) Jestliže právní úkon je neplatný proto, že jeho obsah se přiči právnímu předpisu nebo jeho účel obchází, musí být vše, co plnila nebo měla plnit organizace, která v době právního úkonu o neplatnosti věděla nebo vědět musela, odvedeno do státního rozpočtu, jestliže již bylo započato s plněním na základě takového právního úkonu. Místo nepeněžního plnění odvádí se do státního rozpočtu jeho peněžní hodnota.

(3) Týká-li se důvod neplatnosti jen času právního úkonu, není tím dotčena platnost zbývajících částí mimo případy, kdy vztah, který by vznikl na základě této části právního úkonu, by byl hospodářsky neodůvodněný.

(4) Organizace, která věděla nebo vědět musela, že právní úkon je neplatný, je povinna nahradit škodu, která vznikla v důsledku neplatnosti právního úkonu organizaci, jež důvěřovala v platnost právního úkonu.

§ 25

Právní úkon je třeba vždy vykládat v souladu se zájmem celé společnosti na rozvoji národního hospodářství a v souladu s požadavky soudružské spolupráce socialistických organizací.

§ 26

Ustanovení o právních úkonech se nevztahují na jednání, v nichž socialistická organizace vystupuje jako řídicí orgán.

ČÁST DRUHÁ

HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST STÁTNÍCH ORGANIZACÍ

Hlava první

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 27

(¹) Socialistický stát vytváří k plnění svých úkolů soustavu státních organizací.

(²) Státní organizace jsou zpravidla hospodářské nebo rozpočtové.

Hlava druhá

STÁTNÍ HOSPODÁŘSKÉ ORGANIZACE

§ 28

(¹) Základním úkolem státních hospodářských organizací je provozovat na svěřených úsecích stanovenou hospodářskou činnost a tím zabezpečovat uspokojování potřeb společnosti výrobky, pracemi a službami vysoké technické úrovně, při nejúčelnějším využívání materiálových i ostatních zdrojů a výrobních zařízení a při neustálém zvyšování společenské produktivity práce.

(²) Státní hospodářské organizace hospodaří podle zásad podnikového chozrasčotu.

(³) Ustanovení tohoto zákona o státních hospodářských organizacích se vztahují i na státní peněžní ústavu a Státní pojišťovnu, pokud zvláštní předpisy neobsahují úpravu odchylnou.

§ 29

Státní hospodářské organizace jsou řízeny ministerstvy, popřípadě jinými ústředními orgány (dále jen ministerstva^{*)}, nebo národními výbory.

Státní hospodářské organizace řízené ministerstvy

§ 30

(¹) Ministerstva odpovídají za to, že jimi řízené organizace budou v rámci stanovených úkolů plnit svou základní povinnost maximálně uspokojovat potřeby národního hospodářství; přitom odpovídají zejména za ústřední řízení rozvoje a uplatňování nové techniky a technologie, za materiálně tech-

nické zásobování a za organizaci dodavatelsko-odběratelských vztahů.

(²) Ministerstva jsou povinna běžně kontrolovat plnění stanovených úkolů, provádět rozborů hospodářské činnosti podřízených organizací a svou hospodářsko-organizačtorskou prací zajišťovat odstranění zjištěných nedostatků; jsou povinna též pečovat o to, aby v jimi řízených organizacích byly základní prostředky plně využívány.

§ 31

Státní hospodářské organizace řízené ministerstvy jsou organizovány zpravidla podle odvětví a hlavních oborů. Vyžaduje-li to povaha hospodářské činnosti nebo jiná důležitá potřeba, jsou organizovány i podle jiných hledisek, zejména územních, nebo podle účelné kombinace hospodářských činností.

§ 32

(¹) Výroba téhož průmyslového nebo stavebního oboru nebo jeho ucelené části se soustřeďuje zpravidla do jedné výrobní hospodářské jednotky, která je vybavena všemi druhy činností potřebných k tomu, aby v ní probíhal ucelený výrobní proces a aby byly vytvářeny podmínky pro rozvoj oboru.

(²) Výrobní hospodářská jednotka podle potřeb národního hospodářství pečuje též o výrobu jiných oborů, která je v ní umístěna k využití zařízení nebo z jiného důležitého důvodu.

§ 33

Výrobní hospodářská jednotka je přímo řízena ministerstvem. Může být organizována jako jeden národní podnik nebo jinou vhodnou formou.

§ 34

Výrobní hospodářská jednotka odpovídá v rámci úkolů stanovených státním plánem za zásobování národního hospodářství výrobky a pracemi stanoveného oboru a za rozvoj oboru v souladu s vývojem potřeb; je proto povinna soustavně zvyšovat technickou, technologickou, ekonomickou i organizační úroveň oboru a zajišťovat nepřetržitý růst produktivity práce, zvyšování jakosti výrobků a prací a snižování vlastních nákladů.

§ 35 — zrušen

§ 36 — zrušen

§ 37

Ustanovení § 32 až 36*) platí přiměřeně i pro jiná hospodářská odvětví než výrobní, pokud zvláštní předpisy nestanoví jinak.

*) § 35 a 36 byly zrušeny.

Státní hospodářské organizace**Řízené národními výbory**

§ 38 — zrušen

§ 39 — zrušen

§ 40 — zrušen

§ 41 — zrušen

**Zřizování a právní postavení
státních hospodářských organizací**

§ 42

Státní hospodářské organizace zřizuje příslušný ministr po projednání s krajským národním výborem a odborovým svazem. Vláda může stanovit další podmínky pro zřizování státních hospodářských organizací.

§ 43

Orgán, který státní hospodářskou organizaci zřizuje, vydá zřizovací listinu a určí majetek, který se organizací svěřuje do správy. Zřizovací listina musí obsahovat

- a) název organizace a její sídlo; název musí vylučovat možnost záměny s názvy jiných organizací a má vyjadřovat, o jakou formu státní hospodářské organizace jde,
- b) předmět činnosti,
- c) označení orgánu, který organizaci zřídil, a označení orgánu přímo nadřízeného,
- d) den, ke kterému má být organizace zapsána do podnikového rejstříku.

§ 44

(1) V čele státní hospodářské organizace je jediný vedoucí (ředitel), který řídí činnost organizace a jedná jejím jménem ve všech věcech.

(2) Ředitel rozhoduje ve věcech státní hospodářské organizace samostatně, pokud rozhodnutí není vyhrazeno nadřízenému orgánu.

(3) Ředitele státní hospodářské organizace řízené ministerstvem jmenuje a z funkce odvolává příslušný ministr po vyjádření odborového svazu; u hospodářských organizací, které nejsou přímo podřízeny ministerstvu, přísluší toto právo řediteli nadřízené organizace, pokud si je nevyhradil ministr. Ředitele státní hospodářské organizace řízené národním výborem jmenuje a z funkce odvolává národní výbor po vyjádření příslušného odborového orgánu.

§ 45

Členit-li se státní hospodářské organizace na závody, může její ředitel se souhlasem nadřízeného

orgánu stanovit, které závody se zapíší do podnikového rejstříku jako odštěpné závody vedoucí odštěpného závodu je oprávněn činit jménem organizace všechny právní úkony týkající se závodu.

§ 46

(1) Organizační soustavu, zejména formy výrobních hospodářských jednotek a státních hospodářských organizací, zásady jejich řízení a vnitřní organizace stanoví statuty, popřípadě zvláštní předpisy. Statuty vydává pro organizace řízené ministerstvem příslušný ministr podle zásad schválených vládou a pro organizace řízené národními výbory vláda. Vláda může též zřizování a právní postavení státních hospodářských organizací upravit odchylně.

(2) Podrobnosti o vnitřní organizaci jednotlivých státních hospodářských organizací stanoví jejich organizační řády, které vydává podle zásad stanovených ve statutech vedoucí organizace.

§ 47

Státní hospodářské organizace neodpovídají za závazky státu ani za závazky jiných státních organizací. Stát neodpovídá za závazky státních hospodářských organizací. Výjimky mohou stanovit zvláštní předpisy.

§ 48

(1) Orgán, který je oprávněn státní hospodářskou organizaci zříditi, může organizaci nebo její část převést do působnosti jiného orgánu (ministerstva nebo národního výboru) po dohodě s tímto orgánem; může též organizace sloučit, rozdělit nebo zrušit.

(2) Tato opatření nadřízených orgánů mohou být provedena jen po vyjádření příslušného odborového orgánu a po řádné přípravě a rozboru, který prokáže, že změna přinese zřejmý celospolečenský prospěch.

(3) Změny mohou být prováděny jen k počátku příštího roku, pokud vláda výjimečně nestanoví jinak.

§ 49

(1) Slučovaná státní hospodářská organizace zaniká dnem, ke kterému bylo sloučení zapsáno do podnikového rejstříku. Tímto dnem přecházejí její majetek a závazky na přejímající organizaci.

(2) Rozdělená státní hospodářská organizace zaniká a její majetek a závazky přecházejí na nové organizace dnem, ke kterému byly tyto organizace zapsány do podnikového rejstříku, a to v rozsahu určeném orgánem, který o rozdělení organizace rozhodl.

(3) Orgán, který státní hospodářskou organizaci zrušil, učiní zpravidla opatření o veškerém jejím majetku a závazcích. Neučiní-li tak, provede se její likvidace. Likvidaci upravují prováděcí předpisy (§ 391).

§ 50

Ředitel přejímající státní hospodářské organizace, nově vzniklé organizace, popřípadě organizace, na niž přešel majetek a závazky zrušené organizace, odpovídá za to, že budou neprodleně vyrozuměny všechny organizace, jež budou uvedené změny dotčeny je povinen požádat o provedení příslušných zápisů v podnikovém rejstříku. Při likvidaci má tyto povinnosti likvidátor.

Převody a změny výrobních programů

§ 51

Výrobní program je dovoleno převést mezi státními hospodářskými organizacemi jen, byla-li bezpečně zjištěna účelnost a hospodárnost převodu a bylo-li zajištěno plynulé zásobování národního hospodářství alespoň v dosavadním rozsahu a jakosti a řádné plnění závazků vůči zahraničí.

§ 52 — zrušen

§ 53

(1) Převody výrobních programů lze provést buď dohodou, která ke své účinnosti vyžaduje souhlas nadřízeného orgánu, popřípadě nadřízeného ústředního orgánu nebo krajského národního výboru, jestliže si souhlas vyhradil, anebo opatřením nadřízeného orgánu (ústředního orgánu nebo krajského národního výboru). Jde-li o organizace řízené různými orgány, je k tomu třeba dohody těchto orgánů.

(2) Dohoda, popřípadě opatření nadřízeného orgánu musí vymezit druh a rozsah převáděné výroby, rozsah převáděných práv a závazků a potřebné spolupráce a určit den, ke kterému se převod výrobního programu provádí.

(3) Má-li být při převodu výrobního programu převedena též správa národního majetku, postupuje se podle ustanovení § 68.

§ 54

Ředitelé zúčastněných státních hospodářských organizací odpovídají za to, že všechny organizace, jež budou převodem výrobního programu dotčeny, budou o změně včas vyrozuměny.

§ 55

Ustanovení o převodu a změně výrobních programů platí obdobně též pro převody a změny jiných hospodářských činností.

Hospodaření státních hospodářských organizací

§ 56

Státní hospodářské organizace jsou vybaveny základními a oběžnými prostředky. Odpovídají za jejich řádné využívání, zachování, jakož i za jejich účelné rozmnožování; hospodaří tak, že zásadně uhrazují své výdaje ze zdrojů, které vytvoří.

§ 57

(1) Prostředky z finančních zdrojů vytvářených státními hospodářskými organizacemi se jednak odvádějí ve stanoveném rozsahu do státního rozpočtu, jednak se jich používá ve prospěch těchto organizací, a to buď přímo těmito organizacemi, nebo jejich nadřízenými orgány.

(2) Státním hospodářským organizacím a jejich nadřízeným orgánům mohou být ze státního rozpočtu poskytovány přiděly ke stanoveným účelům.

(3) K doplnění vlastních peněžních prostředků může být státním hospodářským organizacím poskytován úvěr.

(4) Státní hospodářské organizace jsou povinny provádět stanovené odpisy základních prostředků.

§ 58

K zajišťování hospodárného plnění plánovaných úkolů ve vnitropodnikových útvech používají hospodářské organizace vnitropodnikového chozrasčotu, který zaměřuje vnitropodnikové útvary na plánovitě odkrývání rezerv, snižování nákladů, na zvyšování produktivity práce a efektivnosti výroby a podněcuje tvůrčí iniciativu pracujících.

§ 59

(1) K zajištění nejlepších výsledků v práci organizací, kolektivů pracujících i jednotlivců se využívá hmotné zainteresovanosti tak, aby hmotná zainteresovanost organizací byla založena na zásadách chozrasčotu a hmotná zainteresovanost pracujících na zásadě odměňování podle množství, jakosti a společenského významu vykonané práce.

(2) Všechny hospodářské organizace a jim nadřízené orgány jsou povinny účelně spojit hmotnou zainteresovanost s morálními podněty k práci, jako je například veřejné uznání dosažených výsledků a rozvíjení pocitu odpovědnosti kolektivů pracujících a každého pracovníka za společnou věc, a všestranně podporovat rozvoj socialistického soutěžení.

Hlava třetí

ROZPOČTOVÉ A JINÉ STÁTNÍ ORGANIZACE

§ 60

(1) Rozpočtové organizace se zřizují k plnění úkolů zejména na úseku státní správy a řízení hos-

podávství, na úseku kultury a zdravotnictví. Tyto organizace vykonávají hospodářskou činnost jen v rozsahu nezbytném pro plnění svých úkolů. Pouze výjimečně lze zmínit rozpočtové organizace k plnění hospodářských úkolů, jde-li o činnosti, které vzhledem k jejich rozsahu nebo charakteru není účelné zajišťovat formou státních hospodářských organizací.

(2) Rozpočtovými organizacemi jsou státní organizace, které jsou zapojeny na státní rozpočet svými příjmy a výdaji a hospodaří samostatně podle schválených rozpočtů, jakož i ty státní organizace, které jsou na státní rozpočet zapojeny finančními vztahy a hospodaří obdobně podle zásad platných pro rozpočtové organizace.

§ 61

(1) Rozpočtová organizace může v hospodářských vztazích svým jménem nabývat práv a zavazovat se ode dne zřízení.

(2) Zvláštní předpisy mohou stanovit, že rozpočtové organizace vystupují ve všech nebo jen v některých hospodářských vztazích jménem státu nebo že vystupují jménem jiné rozpočtové organizace.

§ 62 — zrušen

Hlava čtvrtá

STÁTNÍ SOCIALISTICKÉ VLASTNICTVÍ, NÁRODNÍ MAJETEK A JEHO SPRÁVA

§ 63

Státní socialistické vlastnictví je vlastnictvím všeho lidu. Jedním vlastníkem všech věcí ve státním socialistickém vlastnictví je stát.

§ 64

(1) Národním majetkem jsou veškeré věci ve státním socialistickém vlastnictví (hmotný národní majetek) a veškeré pohledávky a jiná majetková práva státu.

(2) Jednotlivé části národního majetku jsou ve správě státních organizací.

Hmotný národní majetek

§ 65

(1) Národní majetek spravuje zásadně organizace, která je pověřena úkoly, k jejichž plnění majetek zcela nebo převážně slouží.

(2) Vzniknou-li pochybnosti o tom, která organizace má určitý národní majetek spravovat, roz-

hodne nejbližší orgán společně nadřízený organizacím, mezi nimiž pochybnosti vznikly; nemají-li společně nadřízený orgán, rozhodují v dohodě příslušné ústřední orgány popřípadě krajské národní výbory; nedojde-li k dohodě, rozhoduje ministerstvo financí*) na žádost některého z nich.

(3) Národní majetek, u něhož při jeho nabytí státem není z právního úkonu nebo úředního rozhodnutí patrná, která státní organizace jej má spravovat, je v prozatímní správě příslušného okresního národního výboru. Totéž platí o národním majetku, o němž se zjistí, že není ve správě žádné organizace.

§ 66

(1) Organizace, která spravuje národní majetek, je oprávněna a povinna využívat tohoto majetku ke splnění svých úkolů a nakládat s ním v souladu s těmito úkoly; má-li ve správě majetek, který pro plnění svých úkolů nepotřebuje nebo který je pro ni neupotřebitelný, musí se postarat, aby majetek byl využit jinde, popřípadě aby s ním bylo naloženo co nejučinněji.

(2) Organizace spravující národní majetek je povinna vést tento majetek v evidenci, udržovat jej v řádném stavu, provádět soustavně a důsledně všechna opatření potřebná k jeho ochraně a dbát zejména, aby se předešlo jeho poškození, ztrátě, zneužití a rozkrádání.

(3) Organizace spravující národní majetek může požadovat jeho vydání od jiné státní organizace, která jej má neoprávněně u sebe; toto právo zaniká, nebude-li uplatněno do jednoho roku (§ 131 odst. 4). Neuplatní-li organizace své právo včas, rozhodne příslušný orgán (§ 65 odst. 2), která ze státních socialistických organizací má tento majetek spravovat.

§ 67

Pro převody správy národního majetku mezi státními organizacemi, k nimž dochází při dodávkách výrobků a provádění prací (obvyklé hospodaření), platí příslušná ustanovení tohoto zákona o hospodářských závazcích.

§ 68

Převody správ národního majetku mimo obvyklé hospodaření mohou být prováděny jen ze závažných důvodů, zejména při reorganizacích, převodech výrobních programů, nebo jde-li o majetek přebytečný nebo neupotřebitelný. Takové převody se provádějí hospodářskými smlouvami o převodu správy národního majetku (§ 347) nebo opatřeními nadřízených orgánů. Tato opatření musí mít stejné podstatné náležitosti jako hospodářské smlouvy o převodech správy národního majetku.

*) Viz § 34 písm. e) zákona č. 133/1970 Sb.

§ 69

(1) Pro převody národního majetku do vlastnictví jiných organizací než státních, k nimž dochází při obvyklém hospodárení, platí příslušná ustanovení tohoto zákona o hospodářských závazcích.

(2) Převody věcí určených k osobní spotřebě do vlastnictví občanů při prodeji v obchodě a při poskytování jiných služeb socialistickými organizacemi se řídí ustanoveními občanského zákoníku.

(3) Jiné převody vlastnictví k věcem, které jsou v národním majetku, jsou možné, jen pokud to připouštějí prováděcí předpisy. V těchto případech převody do vlastnictví družstevních nebo jiných socialistických organizací než státních se provádějí smlouvou podle ustanovení § 349; převody do vlastnictví občanů se provádějí podle ustanovení občanského zákoníku.

§ 70

(1) Části národního majetku mohou být odevzdány bezplatně do trvalého užívání jiným socialistickým organizacím než státním, zejména družstevním nebo společenským.

(2) Organizace, které byl majetek odevzdán do trvalého užívání, je oprávněna užívat majetku jen k účelu, ke kterému jí byl odevzdán. Je povinna majetek udržovat a chránit. Mohou jí být uložena zvláštní omezení práva trvalého užívání.

(3) Majetek odevzdaný do trvalého užívání může být organizací odňat, neplní-li své povinnosti trvalého uživatele; jinak jen tehdy, vyžaduje-li to vyšší společenský zájem.

§ 71

(1) Státní socialistická organizace může, pokud je to účelné, národní majetek, který má ve správě a který dočasně nepotřebuje k plnění svých úkolů, přenechat smlouvou k užívání jiné socialistické organizaci (§ 348).

(2) Užívání národního majetku občany upravuje občanský zákoník, popřípadě zvláštní předpisy.

Pohledávky a jiná práva státu

§ 72

(1) Pokud zvláštní předpisy nestanoví jinak, přísluší správa pohledávek a jiných práv státu (dále jen pohledávky*), té státní organizaci,

- a) z jejíž činnosti pohledávka vznikla, nebo
- b) do jejíž působnosti patří ochrana majetkových zájmů státu, jejichž poškozením pohledávka vznikla, anebo

c) která má ve správě majetek, s nímž pohledávka souvisí.

(2) Neúspěšně-li podle odstavce 1 příslušná žádná státní organizace, je příslušný ústřední orgán, jehož oboru působnosti se pohledávka týká, popřípadě ta z podřízených organizací, kterou určí tento orgán.

(3) Nelze-li určit příslušnost ani podle odstavce 2, je příslušné ministerstvo financí,* popřípadě ta z organizací, kterou určí.

§ 73

(1) Organizace, která má pohledávku státu ve správě, je povinna jménem státu pečovat o to, aby všechny povinnosti dlužníka byly včas a řádně splněny, popřípadě, aby pohledávka státu byla včas uplatněna u příslušných orgánů a aby rozhodnutí těchto orgánů byla včas vykonána.

(2) Dlužník nemůže svůj závazek vůči státu uhradit započtením své pohledávky za státem.

Společná ustanovení

§ 74

Zjistí-li nadřízené orgány závady při správě národního majetku, mohou omezit organizaci spravující národní majetek ve výkonu správy.

§ 75

(1) Prováděcí předpisy zejména stanoví

- a) co se rozumí generálními opravami, v kterých případech jsou organizace povinny provádět generální opravy a kdy mohou státní organizace provádět generální opravy a investiční práce na majetku, který není ve státním socialistickém vlastnictví,
- b) postup při převodech správy národního majetku nebo při převodech vlastnictví k věcem v národním majetku, jejich schvalování a kdy se převody správy nebo vlastnictví provádějí úplatně nebo bezplatně,
- c) podmínky pro nabývání věcí do státního vlastnictví,
- d) způsob vymáhání, popřípadě prominutí pohledávek státu a státních organizací.

(2) Prováděcí předpisy mohou též stanovit omezení a podmínky pro úplatně nabývání věcí socialistickými organizacemi od občanů a jiných organizací než socialistických.

*) Viz § 34 písm. e) zákona č. 133/1970 Sb.

ČÁST TŘETÍ
HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST
DRUŽSTEVNÍCH ORGANIZACÍ

Hlava první

DRUŽSTEVNÍ ORGANIZACE

§ 76

(1) Družstevní organizace se významně podílejí na plnění úkolů hospodářské výstavby a svou činností v oblasti politické, kulturní a sociální přispívají k rozvoji socialistických společenských vztahů jako dobrovolné společenské organizace družstevníků.

(2) Družstevními organizacemi jsou lidová družstva, jejich vyšší organizace (svazy družstev, Ústřední rada družstev) a družstevní podniky popřípadě společné družstevní podniky

§ 77

(1) V lidových družstvech se dobrovolně sdružují pracující, aby společnou činností a společnými prostředky přispívali k rozvoji socialistického národního hospodářství a tím i k růstu vlastní hmotné a kulturní úrovně. Členy družstevních organizací mohou být výjimečně i socialistické organizace.

(2) Lidovými družstvy jsou zejména jednotná zemědělská družstva, meliorační družstva, výrobní družstva, spolřební družstva, stavební bytová družstva a družstva vzájemné občanské pomoci.

(3) Z dalších ustanovení této části platí pro jednotná zemědělská družstva, meliorační družstva a jiné družstevní zemědělské organizace jen ustanovení § 88 a § 94 až 96.

§ 78

(1) Lidová družstva mohou k zajištění svého rozvoje, k prohloubení vzájemné pomoci a spolupráce a v zájmu jednotného řízení vytvářet vyšší organizace, zejména svazy družstev, které plánují a kontrolují činnost svých členských družstev.

(2) Vytvoří-li svazy družstev územní nebo oborové orgány, mohou tyto orgány nabývat práv a zavazovat se svým jménem jen tehdy jestliže tak určí stanovy příslušného svazu.

§ 79

(1) Vrcholnou organizací československého družstevnictví je Ústřední rada družstev. Ústřední rada družstev pečuje o všestranný rozvoj družstevnictví a dbá, aby družstevní organizace plnily svou společenskou funkci. Projednává společné záležitosti družstevních organizací a v těchto věcech je

zastupuje navenek. Organizuje mezinárodní styky a podle zvláštních předpisů i zahraniční obchod družstevních organizací.

(2) Vůči družstvům, která nevytvořila svou vyšší družstevní organizaci, přísluší Ústřední radě družstev oprávnění svazu družstev.

§ 80

Svazy družstev a Ústřední rada družstev mohou zřizovat k plnění svých hospodářských úkolů družstevní podniky.

Činnost a zásady řízení družstevních organizací

§ 81

Plány družstevních organizací jsou sestavovány tak, aby zajišťovaly plnění úkolů státního plánu rozvoje národního hospodářství.

§ 82

Vedoucí zásadou řízení a organizační výstavby socialistického družstevnictví je zásada socialistické demokracie. O všech zásadních otázkách se usnášejí volené kolektivní orgány družstev a jejich vyšších organizací. Usnesení vyšších orgánů jsou závazná pro orgány nižší.

§ 83

(1) Nejvyššími orgány Ústřední rady družstev a svazů družstev jsou sjezdy popřípadě konference; delegáty na sjezdy a konference volí orgány členských organizací.

(2) Nejvyšším orgánem družstva je členská schůze, na níž členové uplatňují své právo řídit a kontrolovat činnost družstva. Není-li vzhledem k rozsahu družstva možno svolávat členské schůze, mohou stanovy určit, že se svolává shromáždění [konference] delegátů volených členy družstva.

§ 84

(1) Výkonnými orgány družstev a jejich vyšších organizací jsou představenstva, která jednají jejich jménem navenek ve všech věcech; je-li pro právní úkon předepsána písemná forma, je třeba podpisů nejméně dvou členů představenstva.

(2) Jménem družstevního podniku jedná jeho vedoucí.

§ 85

Kontrolní orgány družstev a jejich vyšších organizací jsou kontrolní komise, které kontrolují veškerou jejich činnost, zejména i činnost představenstva.

§ 86

K lepšímu plnění svých úkolů mohou si družstva a jejich vyšší organizace zřizovat další orgány.

§ 87

(1) Svazy družstev a Ústřední rada družstev vydávají v souladu s právními předpisy a potřebami národního hospodářství v oboru své působnosti závazné směrnice, zejména v otázkách organizace, plánování, hospodaření s majetkem, financování a úvěrování; plánování, financování, úvěrování a kontrolu stavebních bytových družstev upravují však prováděcí, popřípadě zvláštní předpisy.

(2) Vyžaduje-li to důležitý společenský zájem, mohou svazy družstev nebo Ústřední rada družstev ve své působnosti

- a) zastavit výkon usnesení orgánů družstva nebo svazu družstev,
- b) odvolat funkcionáře družstva nebo svazu družstev
- c) odvolat orgán družstva nebo svazu družstev a jmenovat na dobu do zvolení nového orgánu orgán náhradní.

§ 88

(1) V zájmu rozvoje národního hospodářství podporuje stát činnost družstevních organizací také tím, že jim odevzdává části národního majetku do trvalého užívání nebo jim poskytuje jinou hospodářskou pomoc.

(2) Stavebním bytovým družstvům poskytuje stát též příspěvek a přiměřený úvěr na výstavbu bytových domů, jakož i daňové a poplatkové výhody.

(3) Družstevní organizace plní své úkoly a uspokojují potřeby pracujících v úzké součinnosti s národními výbory.

Zřizování a právní postavení

§ 89

Ke zřízení družstva nebo svazu družstev je třeba

- a) schválení stanov ustavující členskou schůzi družstva nebo sjezdem (konferencí) svazu družstev
- b) zvolení orgánů,
- c) souhlasu vyšší družstevní organizace.

§ 90

(1) Ve své činnosti se družstva a jejich vyšší organizace řídí především stanovami. Stanovy upravují zejména

- a) název a sídlo družstevní organizace,
- b) předmět činnosti,
- c) vznik a zánik členství, práva a povinnosti členů,
- d) složení orgánů, způsob jejich volby, jejich pravomoc a způsob jednání,
- e) zásady hospodaření, zejména jak se nakládá se ziskem a uhrazuje případná ztráta,
- f) bližší ustanovení o zrušování, jakož i slučování a rozdělování družstevní organizace.

(2) K platnosti usnesení o změnách stanov je zapotřebí souhlasu vyšší družstevní organizace.

§ 91

(1) Družstva a svazy družstev se mohou slučovat, rozdělovat nebo zrušovat usnesením členské schůze družstva nebo sjezdu (konference) svazu družstev; k platnosti usnesení je třeba souhlasu vyšší družstevní organizace.

(2) Vyžaduje-li to důležitý společenský zájem, mohou být družstva a jejich vyšší organizace sloučeny, popřípadě zrušeny rozhodnutím příslušného svazu družstev nebo Ústřední rady družstev.

(3) O právních důsledcích spojených se sloučením nebo rozdělením družstev nebo jejich vyšších organizací platí obdobně ustanovení § 49 odst. 1 a 2.

§ 92

Po zrušení družstevní organizace se provede likvidace. Likvidátory jmenuje a o způsobu likvidace rozhoduje orgán, který se na zrušení usnesl, popřípadě svaz družstev nebo Ústřední rada družstev. V případě likvidace stavebního bytového družstva použije se zbylého čistého jmění k podpoře družstevní bytové výstavby.

§ 93

(1) Družstevní organizace, která zřídila družstevní podnik, vydá zřizovací listinu a určí družstevní majetek, který se podniku svěřuje do správy. O obsahu této listiny platí obdobně ustanovení § 43.

(2) Vnitřní organizaci, způsob řízení a činnost družstevního podniku upravuje statut vydaný organizací, která podnik zřizuje.

(3) Družstevní podnik neodpovídá za závazky organizace, která jej zřídila; tato organizace neodpovídá za závazky podniku.

(4) Při zrušení družstevního podniku může organizace, která podnik zřídila, rozhodnout, na koho bez likvidace přechází majetek a závazky zrušeného podniku.

Hlava druhá

§ 100

DRUŽSTEVNÍ SOCIALISTICKÉ VLASTNICTVÍ

§ 94

Družstevní vlastnictví je formou socialistického společenského vlastnictví; spočívá především na společné činnosti soudružského kolektivu členů družstva

§ 95

Družstevní majetek je ve vlastnictví jednotlivých lidových družstev (společných družstevních podniků), popřípadě ve vlastnictví jejich vyšších organizací.

§ 96

S družstevním majetkem může družstevní organizace nakládat, zejména jej převádět, jen k plnění svých úkolů, nebo vyžaduje-li to důležitý společenský zájem. Toto omezení se nevztahuje na neupotřebitelný a přebytný majetek.

ČÁST ČTVRTÁ**HOSPODÁŘENÍ SPOLEČENSKÝCH ORGANIZACÍ**

§ 97

Společenské organizace pracujících působí zejména v oblasti politické, kulturní a sociální a přispívají svou činností k rozvoji socialistických společenských vztahů. Tento zákon upravuje jen zásady, jimiž se společenské organizace řídí v hospodářských vztazích.

§ 98

Vlastnictví společenských organizací je formou socialistického společenského vlastnictví. V tomto vlastnictví jsou zejména předměty společenské potřeby výrobní prostředky mohou být ve vlastnictví společenských organizací, jen pokud je potřebují k zajištění vlastní činnosti.

§ 99

(1) Společenské organizace hospodaří s vlastním majetkem; mohou též hospodařit s národním majetkem, který jim byl státem odevzdán do trvalého užívání nebo do dočasného užívání.

(2) V souvislosti s převodem některých úkolů státních orgánů na společenské organizace může stát poskytovat těmto organizacím k využití národní majetek, který je určen k zajištění převedeného úkolu, a to zejména i finanční prostředky ze státního rozpočtu. S tímto národním majetkem hospodaří pak společenská organizace avšak může ho použít jen k určenému účelu a za stanovených podmínek.

(1) Vlastní majetek společenských organizací se vytváří zejména z příspěvků členů a z činnosti organizací.

(2) Majetek společenských organizací je ve vlastnictví organizace jako celku, pokud stanovy neurčí jinak.

§ 101

Stanovy společenských organizací určují, které nižší organizační složky a orgány společenských organizací mohou svým jménem nabývat práv a zavazovat se. Nemají-li tyto organizační složky nebo orgány majetek ve svém vlastnictví, určují stanovy nebo opatření ústředních orgánů společenských organizací, jakým způsobem a v jakém rozsahu je jim svěřován do správy majetek společenské organizace, potřebný k plnění jejich úkolů.

§ 102

(1) K obstarávání hospodářské činnosti společenských organizací mohou jejich ústřední orgány zřizovat podniky nebo hospodářská zařízení (dále jen hospodářská zařízení).

(2) Hospodářská zařízení nabývají práv a zavazují se vždy svým jménem; hospodaří s majetkem společenské organizace, který jim byl svěřen do správy.

(3) Vnitřní organizací, způsob řízení a činnost hospodářských zařízení upravují statuty, které schvaluje ústřední orgán společenské organizace.

(4) Hospodářská zařízení zrusuje orgán, který je zřídil.

§ 103

Organizační složky a orgány společenských organizací, jakož i jejich hospodářská zařízení, jimž byl majetek společenské organizace svěřen do správy mohou s tímto majetkem nakládat a užívat jej k plnění svých úkolů a mají samostatnou majetkovou odpovědnost.

§ 104

(1) Jednání jménem společenské organizace a jejich nižších organizačních složek nebo orgánů upravují stanovy. Je-li k platnosti právního úkonu předepsána písemná forma, je třeba podpisu zejména dvou oprávněných osob.

(2) Jednání a podepsování u hospodářských zařízení společenských organizací upravují jejich statuty.

§ 105

(1) Povinností společenské organizace i všech jejich organizačních složek, orgánů a hospodářských zařízení je využívat jak majetek společenské organizace tak i svěřený národní majetek co nejhospodárněji a všemožně ho chránit.

(2) Vyžaduje-li to ochrana majetku společenské organizace, mohou za nižší organizační složky a orgány vykonat příslušné úkony a opatření orgány vyšší.

§ 106

(1) Po zrušení společenské organizace jako celku se provede majetková likvidace.

(2) Při zrušení nižší organizační složky nebo orgánu společenské organizace určí vyšší orgán, příslušný podle stanov, zda tyto složky zanikají s likvidací, nebo bez likvidace; u hospodářského zařízení učiní toto opatření orgán, který rozhodl o jeho zrušení.

(3) Nedojde-li k likvidaci, určí orgán uvedený v odstavci 2 zároveň, na koho přechází majetek a závazky zrušené organizační složky nebo hospodářského zařízení.

ČÁST PÁTÁ

PODNIKOVÝ REJSTŘÍK

§ 107

(1) Do podnikového rejstříku se zapisují státní hospodářské organizace, družstevní organizace a hospodářská zařízení společenských organizací, a stanoví-li tak právní předpis, i jiné organizace. Do podnikového rejstříku se zapisují též odstěpné závody

(2) Podnikový rejstřík vede okresní soud v sídle krajského soudu (rejstříkový soud) pro organizace, které mají sídlo v obvodu tohoto krajského soudu. Vláda může stanovit, že podnikový rejstřík vede jiný orgán.

§ 108

(1) Do podnikového rejstříku se zapisuje způsob zřízení organizace, den jejího vzniku, název, sídlo, označení statutárních orgánů (s uvedením funkcí a jmen) a způsob, jak za organizaci podepisují. U družstevních organizací se do podnikového rejstříku zapisuje též, jak jejich členové přispívají k úhradě vzniklých ztrát.

(2) U odstěpných závodů se do podnikového rejstříku zapisuje označení závodu, jeho sídlo, název a sídlo organizace, jejíž součástí závod je, a jméno vedoucího. Má-li odstěpný závod sídlo mimo obvod rejstříkového soudu příslušného pro zápis organizace, zapisuje se též u rejstříkového soudu příslušného podle sídla odstěpného závodu.

(3) Do podnikového rejstříku se zapisuje i změna nebo zánik skutečností uvedených v odstavcích 1 a 2, zrušení organizace, vstup organizace do likvidace a likvidátor.

§ 109

(1) Zápisy do podnikového rejstříku provede rejstříkový soud na návrh organizace, již se zápis týká, popřípadě na návrh orgánu, který je jí nadřízen. V žádosti o zápis organizace do podnikového rejstříku nelze požadovat zápis se zpětnou účinností.

(2) Rejstříkový soud je oprávněn provádět v rejstříku zápisy též bez návrhu, zejména aby byla dosažena shoda mezi zápisy v rejstříku a skutečným stavem; organizace jsou povinny sdělit rejstříkovému soudu skutečnosti potřebné k provedení těchto zápisů.

§ 110

Do podnikového rejstříku je oprávněn nahlížet a vyžádat si z něho úřední opisy nebo potvrzení ten, kdo osvědčí právní zájem na skutečnostech v něm uvedených.

§ 111

Skutečnosti zapsané v podnikovém rejstříku jsou účinné vůči všem organizacím a osobám ode dne, kdy zápis byl proveden. Nebyla-li určitá skutečnost (její změna nebo zánik) do podnikového rejstříku zapsána, nelze se jí dovolávat vůči jiným organizacím a osobám, ledaže by o těchto nezapsaných skutečnostech věděly.

§ 112

Prováděcí předpisy mohou stanovit, že se do podnikového rejstříku některé organizace nebo údaje nezapisují, anebo že se do podnikového rejstříku zapisují i jiné skutečnosti; tyto předpisy mohou též stanovit, že podnikový rejstřík pro obvody několika krajských soudů vede jediný soud.

ČÁST ŠESTÁ

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O HOSPODÁŘSKÝCH ZÁVAZCÍCH

Hlava první

PLÁNY A HOSPODÁŘSKÉ ZÁVAZKY

Oddíl první

Poměr plánu a závazku

§ 113

K zabezpečení organizované spolupráce vznikají mezi socialistickými organizacemi hospodářské závazky které musí být v souladu s právními předpisy a se zásadami hospodářské politiky Československé socialistické republiky, zejména s potřebami plánovitého proporcionálního rozvoje národního hospodářství.

§ 114

(1) Hospodářské závazky zajišťují především plnění úkolů vyplývajících ze státního plánu rozvoje národního hospodářství a konkretizují je ve vzájemných vztazích mezi socialistickými organizacemi.

(2) Hospodářské závazky mezi organizacemi vznikají nejčastěji z hospodářských smluv.

§ 115

Plánovací akty

(1) V předpisech, které upravují způsob plánování rozvoje národního hospodářství, se stanoví, zda a na kterých úsecích příslušné orgány vydávají v rámci stanovené působnosti takové plánovací akty, kterými vymezují budoucí dodávky výrobků nebo prací mezi organizacemi, popřípadě i jinou jejich spoluprací (dále jen „plánovací akty“). Tyto plánovací akty jsou podkladem, na základě kterého jsou určité organizace povinny uzavřít hospodářské smlouvy.

(2) Orgány, které plánovací akty vydávají, mění nebo zrušují, jsou povinny plánovacími akty zabezpečovat především dodávky a poddodávky pro

- a) úkoly stanovené jmenovitě příslušnou vládou,
- b) plánované úkoly rozvoje vědy a techniky,
- c) zajištění obranyschopnosti a bezpečnosti státu,
- d) vývoz a pro zajištění závazků přijatých při jednáních o mezinárodních hospodářských vztazích orgány k tomu zmocněnými,
- e) životně důležité potřeby péče o zdraví.

§ 116

Smlouva o přípravě dodávek

(1) Smlouvou o přípravě dodávek se jedna nebo více organizací zavazují uzavřít do stanovené doby a na předpokládaný rozsah plnění budoucí smlouvu.

(2) Smlouva o přípravě dodávek může obsahovat též závazky ke vzájemné spolupráci za účelem řádné a včasné přípravy budoucích plnění.

(3) Smlouva o přípravě dodávek vzniká, dojde-li k dohodě o celém jejím obsahu.

(4) Prováděcím předpisem mohou být podrobněji upraveny náležitosti smlouvy o přípravě dodávek a může být odchýlen upraven její vznik; právním předpisem může být stanovena povinnost tuté smlouvu uzavřít.

§ 117

Závazky z plánovacích aktů

V prováděcích předpisech může být stanoveno, že hospodářské závazky vznikají přímo z plánova-

cích aktů, jestliže jejich další zpřesnění v hospodářské smlouvě není nutné. Pro tyto hospodářské závazky platí ustanovení o závazcích z hospodářských smluv.

§ 118

Opatření nadřízených orgánů a hospodářské arbitráže

(1) Vyžadují-li to potřeby plánovitěho proporcionálního rozvoje národního hospodářství nebo jsou-li pro to jiné důležité důvody, mohou ústřední orgány, národní výbory nebo orgány (organizace) jiní pověřené uložit organizacím, které řídí, aby uzavřely hospodářskou smlouvu, nebo jim přímo uložit hospodářské závazky, popřípadě jejich závazky změnit nebo zrušit. Jde-li o závazky organizací, které jsou řízeny různými orgány, je k tomu třeba předchozí dohody těchto orgánů. Ze stejných důvodů může založit, změnit nebo zrušit závazky mezi organizacemi hospodářská arbitráž; u závazků k dodávce zvláště přitom přihlídně též k vyjádření příslušných nadřízených orgánů.

(2) Pro závazky uložené podle odstavce 1 platí ustanovení o závazcích z hospodářských smluv. Připustnost odchýlné úpravy stanovena v tomto zákoně pro prováděcí předpisy platí i pro opatření ústředních orgánů nebo rozhodnutí hospodářské arbitráže.

Oddíl druhý

Zásady spolupráce socialistických organizací

§ 119

(1) Organizace jsou povinny při zajišťování plánovaných úkolů spolupracovat a pomáhat si tak, aby byly co nejlépe zajištěny potřeby národního hospodářství. Zejména jsou povinny zavazovat se při uzavírání hospodářských smluv k dodávkám výrobků, prací nebo výkonů v jakosti, sortimentu a ve lhůtách, které jsou z hlediska celého národního hospodářství pro plnění plánovaných úkolů nejvhodnější, a své závazky řádně plnit.

(2) Organizace nesmějí v rozporu s požadavky odběratelů omezovat výrobu anebo vypouštět z výrobního programu výroby, práce nebo výkony, pokud jim k tomu nedá souhlas nadřízený orgán, popřípadě nadřízený ústřední orgán nebo krajský národní výbor, jestliže si souhlas vyhradil. Jde-li o výrobky určené k prodeji občanům nebo o výrobky určené pro vývoz, dává příslušný orgán souhlas po projednání s ministerstvem obchodu nebo s federálním ministerstvem zahraničního obchodu. Ustanovení § 51 platí obdobně.

(3) Organizace nesmějí odmítnout uzavření hospodářské smlouvy na dodávku výrobků, prací nebo výkonů za obvyklých podmínek, jestliže převzetím závazků není ohroženo plnění jiných jejich povinností; jsou přitom povinny přednostně uspokojovat požadavky na dodávky sloužící k za-

bezpečení potřeb, které jsou ve státním plánu uvedeny jako přednostní, a dále požadavky těch odběratelů, pro jejichž uspokojování byly zřízeny.

§ 119a

(1) Organizace nesmějí zneužívat svého hospodářského postavení k získání neoprávněných nebo nepřiměřených výhod na úkor jiných organizací nebo na úkor spotřebitelů. Zejména nesmějí

- a) vynucovat nepřiměřené hospodářské podmínky při uzavírání hospodářských smluv nebo jiných dohod, zvláště vynucovat dohody o plnění, které je v době uzavření smlouvy v nápadném nepoměru k plnění organizací poskytovanému,
- b) vázat souhlas s uzavřením hospodářské smlouvy na převzetí závazku, který s požadovaným předmětem plnění nesouvisí,
- c) zastavit nebo omezit prodej výrobků, zatajovat nebo hromadit výrobky, aby byl vyvolán jejich nedostatek za účelem udržení nebo neoprávněného zvýšení cen anebo získání jiného neoprávněného hospodářského prospěchu.

(2) Organizace se nesmějí samy nebo v dohodě s jinými organizacemi ve své hospodářské činnosti dopouštět jednání, které by v rozporu se zájmy rozvoje národního hospodářství omezovalo nebo jinak nepříznivě ovlivňovalo činnost jiných organizací anebo bylo na újmu spotřebitelů.

(3) Organizace, která má právní zájem, může se u hospodářské arbitráže domáhat toho, aby organizace, která jedná v rozporu s ustanoveními předcházejících odstavců, se zdržela takového jednání a odstranila protiprávní stav; organizace, již byla takovým jednáním způsobena škoda, může se domáhat její náhrady včetně ušlého zisku. Byly-li jednáním poškozeny zájmy spotřebitelů nebo národního hospodářství, je organizace povinna odvést do státního rozpočtu dvojnásobek částky, kterou neoprávněně získala; na tuto povinnost se však započte částka, kterou je organizace z téhož důvodu povinna zaplatit jako majetkovou sankci do státního rozpočtu na základě jiných právních předpisů.

§ 120

Zjistí-li organizace, že nebude moci svoji povinnost včas nebo stanoveným způsobem splnit, musí to ihned písemně s uvedením důvodu oznámit druhé organizaci; zároveň musí uvést, kdy, popřípadě jakým způsobem závazek splní. Tímto oznámením se nemění obsah závazku ani majetková odpovědnost za jeho nesplnění.

§ 121

(1) Zjistí-li organizace, že druhá organizace jí udělila nesprávné příkazy nebo předala nevhodné limity, výrobky, zařízení nebo obaly, je povinna jí na to upozornit.

(2) Hrozí-li nebezpečí vzniku škody, jsou organizace povinny učinit opatření, aby škoda bylo zabráněno; vznikne-li škoda, jsou povinny usilovat o to, aby se dále nezvětšovala, a podle svých možností přispět k jejímu odstranění.

§ 122

Organizace, které vznikly náklady plněním povinností podle § 15 nebo § 121, může od organizace, v jejíž prospěch jednala, požadovat náhradu odůvodněně vynaložených nákladů, a to i když tento prospěch nenastal nebo byl zmařen. Šlo-li o jednání ve prospěch několika organizací, rozdělí se náklady poměrně.

§ 123

(1) Jestliže organizace přijala plnění nebo jinak získala majetkový prospěch, které jí nenáleží, musí je neprodleně vydat organizaci, na jejíž úkor byly získány; přitom je povinna se řídit jejími pokyny.

(2) Organizace, která způsobila, že došlo k neoprávněnému plnění, popřípadě jinému majetkovému prospěchu, je povinna nahradit jiným organizacím všechny náklady, které jim v souvislosti s tím vznikly.

(3) Není-li možné nebo účelné vydat to, co bylo neoprávněně získáno, nebo věc téhož druhu, je organizace povinna nahradit cenu podle doby získání.

Oddíl třetí

Vznik, změna a zrušení hospodářských závazků

§ 124

Závazky mezi organizacemi vznikají především uzavřením hospodářských smluv, dále opatřeními nadřízených orgánů a rozhodnutím hospodářské arbitráže; vznikají též jako důsledek porušení povinností nebo z jiných skutečností, uvedených v tomto zákoně nebo v jiných právních předpisech.

§ 125

(1) Organizace se mohou dohodnout na změnu nebo zrušení závazku, pokud to nevyklučuje právní předpis nebo povaha závazku; mohou se též dohodnout o tom, že jedna z nich požádá o rozhodnutí hospodářskou arbitráž.

(2) Jestliže se jedna z organizací domáhá změny nebo zrušení závazku na podkladě plánovacího aktu, je druhá organizace povinna na změnu nebo zrušení přistoupit. Totéž platí v případě, kdy nebylo vydáno opatření, které je právním předpisem stanoveno jako předpoklad pro plnění závazku nebo kdy se plnění závazku alespoň jedné z organizací dostalo do rozporu s opatřením příslušného ústředního orgánu nebo národního výboru, učině-

ným podle právních předpisů; organizace, na její straně vznikl důvod pro změnu nebo zrušení závazku, je povinna nahradit druhé organizaci nutné náklady, které jí v souvislosti s přípravou na plnění závazku, se změnou závazku nebo s jeho zrušením vznikly.

§ 126

Socialistické závazky pracovních kolektivů, směřující k včasnějšímu a kvalitnějšímu plnění plánovaných výrobních úkolů, jsou podkladem, na jehož základě jsou organizace povinny projednat možnost odpovídajících změn hospodářských smluv. Změnu hospodářských smluv lze však provést, jen souhlasí-li s tím kolektiv, který socialistický závazek přijal.

§ 127

Je-li obsah závazku sporný nebo pochybný a není-li hospodářsky účelné jej přesně zjišťovat, může být obsah tohoto závazku stanoven dohodou organizací.

§ 128

[1] Nevylučuje-li to právní předpis, dohoda organizací nebo povaha závazku, mohou být práva ze závazku postoupena dohodou na jinou organizaci. Dokud organizace, která má povinnost plnit, neví o postupu, může plnit organizaci původně oprávněné.

[2] Povinnost ze závazku může být dohodou převzata jinou organizací jen se souhlasem oprávněné organizace, pokud nejde o převzetí na základě rozhodnutí nebo se souhlasem nadřízených orgánů.

[3] Mezi státními organizacemi mohou být práva a povinnosti ze závazku převedeny přímo opatřením nadřízeného orgánu; jde-li o organizace řízené různými orgány, je k takovému opatření třeba dohody těchto orgánů.

§ 129

[1] Povinnost ze závazku zaniká jejím splněním.

[2] Čas, kdy musí být závazek splněn, určuje prováděcí předpis nebo právní úkon, zejména hospodářská smlouva. Není-li čas plnění takto určen, může oprávněná organizace požadovat splnění a povinná organizace plnit ihned. Před stanoveným nebo sjednaným časem může být plněno jen se souhlasem oprávněné organizace, nestanoví-li prováděcí předpis jinak.

[3] Pokud to neodporuje právnímu předpisu nebo povaze závazku, nesmí být odmítnuto plnění částečně.

§ 129a

Organizace, která uzavřela smlouvu nebo jinou dohodu na neurčitou dobu, je oprávněna ji vypovědět nejméně šest měsíců předem, pokud z povahy závazku, z právního předpisu nebo z dohody nevyplývá o možnosti výpovědi, popřípadě o výpovědních lhůtách něco jiného.

§ 129b

[1] Závazek zaniká, stane-li se jeho plnění nemožným (§ 24 odst. 1); nezaniká však, pokud nemožnost plnění způsobila zavázaná organizace

[2] Stane-li se nemožnou pouze část plnění, zaniká závazek pouze co do této části. Vyplývá-li však z povahy smlouvy anebo z účelu plnění, který byl organizacím znám při vzniku závazku, že plnění zbytku by bylo hospodářsky neodůvodněné, zaniká závazek v celém rozsahu.

Oddíl čtvrtý

Lhůty pro uplatnění práv

§ 130

[1] Práva ze závazkových vztahů mezi organizacemi zanikají, nebyla-li ve stanovené lhůtě uplatněna u hospodářské arbitráže, popřípadě u jiného orgánu, který je oprávněn o nich rozhodnout. Práva, která mohou být uspokojena jednostranným úkonem oprávněné organizace, zanikají, nebyla-li ve stanovené lhůtě vykonána.

[2] Tato lhůta činí, pokud v právních předpisech není stanoveno jinak,

- a) u práv z odpovědnosti za vady a u práv na zaplacení majetkových sankcí šest měsíců,
- b) u ostatních práv jeden rok.

§ 131

[1] Lhůta pro zánik práv z odpovědnosti za vady počíná od prvního dne měsíce následujícího

- a) po uplynutí lhůty, ve které podle dohody měly být vady odstraněny; nedošlo-li k dohodě o odstranění vad, po odeslání nebo předání reklamace, popřípadě po splnění, není-li lhůta pro reklamaci stanovena;
- b) po odstranění vad, jde-li o právo na náhradu nákladů na odstranění vad; toto právo lze však uplatnit nejdéle do konce roku následujícího po splnění;
- c) po odškodnění zahraničního zákazníka, popřípadě poté, kdy se podnik zahraničního obchodu dozvěděl o vrácení zboží ze zahraničí, jde-li o zboží, které bylo vyvezeno.

(2) Lhůta pro zánik práva na zaplacení majetkových sankcí — ne de-li o majetkové sankce, které jsou součástí práv z odpovědnosti za vady — počíná od prvního dne měsíce následujícího po vzniku práva.

(3) Lhůta pro zánik práva na náhradu škody počíná od prvního dne roku následujícího poté, kdy se poškozená organizace dozvěděla o výši škody a o organizaci, která za ni odpovídá. Právo na náhradu škody lze však uplatnit nejdříve do konce druhého roku následujícího po uplynutí lhůt pro reklamaci vad, jde-li o škodu vzniklou vadným plněním, v ostatních případech nejdříve do konce desátého roku následujícího po vzniku škody

(4) Lhůta pro zánik ostatních práv počíná od prvního dne roku následujícího poté, kdy právo mohlo být uplatněno (vykonáno) poprvé.

§ 132

(1) Obdržel-li oprávněná organizace písemně uznání závazku co do důvodu i rozsahu, přestává běžet původní lhůta pro zánik práv. Celá lhůta běží znovu ode dne, kdy původní lhůta měla skončit. Týká-li se uznání pouze části závazku, nastávají tyto důsledky jen ohledně této části. Závazek s těmito účinky je možno uznat jen jednou.

(2) V případě, kdy při bezhotovostních platbách dal věřitel podle předpisů o platebním a sčítovacím styku oprávněně příkaz k úhradě pohledávky peněžnímu ústavu, přestává běžet lhůta pro zánik práv tímto dnem. Byl-li příkaz k úhradě odvolán nebo vrácen, popřípadě byl-li dán zákaz úhrady, běží celá lhůta znovu ode dne, kdy původní lhůta měla skončit.

Glava druhá

DŮSLEDKY PORUŠENÍ ZÁVAZKŮ A JINÝCH PRÁVNÍCH POVINNOSTÍ

Oddíl první

Odovědnost za vady (záruka)

§ 133

Rozsah odpovědnosti

(1) Dodavatel odpovídá za to, že předmět plnění má a po stanovenou dobu bude mít vlastnosti stanovené technickými normami nebo jinými právními předpisy, smlouvou, rozhodnutím hospodářské arbitráže, opatřením státního nebo jiného oprávněného orgánu, popřípadě vlastnosti obvyklé, dále za to, že je kompletní a bez právních vad. Dodavatel rovněž odpovídá za to, že dodané množství se shoduje s údaji v průvodních dokladech.

(2) Dodavatel neodpovídá za zhoršení vlastností plnění nebo za poškození, které po splnění způsobil odběratel, popřípadě někdo jiný, nebo které byly způsobeny neodvratitelnými událostmi.

§ 134

Pokud tento zákon nebo prováděcí předpis nestanoví jinak, je odběratel povinen prověřit předmět plnění s ohledem na jeho předpokládané použití a na zkušenosti z doavadních dodávek tak, aby předcházel vzniku škod a aby zajistil věrohodné důkazní prostředky o zjištěných vadách a o odpovědnosti dodavatele.

§ 135

Doba odpovědnosti (záruční doba)

Dodavatel odpovídá za vady předmětu plnění, které odběratel zjistí v záruční době a které včas reklamuje. Záruční doba, jakož i rozsah odpovědnosti jsou stanoveny tímto zákonem nebo prováděcími předpisy. Organizace si mohou dohodnout delší záruční dobu, pro tuto prodlouženou část záruční doby mohou sjednat rozsah odpovědnosti nebo další podmínky odchylně. Dodavatel může prodloužit záruční dobu též jednostranným úkolem. Kratší záruční dobu si organizace mohou výjimečně dohodnout, jen se souhlasem nadřízených orgánů, pokud dodaný výrobek bude použit neobvyklým způsobem.

Uplatňování práv z odpovědnosti za vady (reklamační řízení)

§ 136

(1) Odběratel je povinen vady písemně reklamovat u dodavatele bez zbytečného odkladu po jejich zjištění. Pokud tento zákon nebo prováděcí předpisy nestanoví jinak, práva z odpovědnosti za vady zanikají, nebude-li reklamováno nejpozději do konce záruční doby.

(2) V reklamaci musí odběratel vady popsat, popřípadě uvést, jak se projevují.

(3) V reklamaci odběratel uvádí též své požadavky, popřípadě je vyčíslí, a k reklamaci připojí též vhodné důkazní prostředky, které umožní ověřit oprávněnost reklamace.

§ 137 — zrušen

Oddíl druhý

Prodlení

§ 138

Organizace je v prodlení, jestliže nesplní svou povinnost ve stanovené době, není však v prodlení po dobu, po kterou nemohla svou povinnost plnit následkem okolností vzniklých u organizace oprávněně.

§ 139

Nesplnila-li organizace, jež je v prodlení, svou povinnost ani v dodatečně lhůtě přiměřené povaze závazku, kterou jí oprávněná organizace stanovila s upozorněním, že jinak od závazku odstoupí, má oprávněná organizace právo od závazku odstoupit, pokud tento zákon nebo prováděcí předpisy nestanoví jinak. Dodavatel však nemůže odstoupit od závazku k plnění pro vývoz nebo k zajištění obratyschopnosti státu.

§ 140

Mělo-li být plněno výhradně jen v určitý den nebo výhradně jen do určité lhůty, musí oprávněná organizace, chce-li trvat na splnění po uplynutí stanoveného času, oznámit to bez zbytečného odkladu druhé organizaci; jestliže tak neučiní, nemůže již později na splnění trvat.

Oddíl třetí

Majetkové sankce

§ 141

^[1] Organizace, která nesplní řádně závazek, popřípadě jinou právní povinnost, je povinna zaplatit majetkové sankce (např. penále, poplatek z prodlení, zdržné) stanovené v právním předpisu nebo ve smlouvě.

^[2] Organizace si mohou sjednat majetkové sankce vyšší, než stanoví právní předpis.

§ 142

^[1] Organizace jsou povinny majetkové sankce stanovené zákonem, prováděcími předpisy nebo rozhodnutím hospodářské arbitráže vyúčtovat a vymáhat. Penále, které v jednotlivém případě nepřesáhne částku 200 Kčs, nemusí být účtováno ani vymáháno. Prováděcí předpisy mohou stanovit, v kterých dalších případech, popřípadě do jaké výše nemusí být majetkové sankce účtovány a vymáhány.

^[2] Organizace je povinna majetkové sankce vyúčtovat bez zbytečného odkladu po uplynutí měsíce, v němž na ně vzniklo právo. Organizace, které byly majetkové sankce vyúčtovány, je povinna do 30 dnů po obdržení vyúčtování buď majetkové sankce zaplatit, nebo odělit oprávněné organizaci své námitky.

^[3] Pokud si organizace sjednají majetkové sankce, které nejsou stanoveny v zákoně nebo v prováděcích předpisech, může oprávněná organizace od jejich účtování nebo vymáhání upustit.

§ 143

Nestanoví-li prováděcí předpisy něco jiného, nezaniká závazek zaplacením majetkové sankce.

§ 144

Hospodářská arbitráž může snížit, popřípadě prominout majetkové sankce, jen jsou-li pro to zcela mimořádné důvody

Oddíl čtvrtý

Vypořádání škod mezi

socialistickými organizacemi

§ 145

^[1] Organizace, která jiné organizaci způsobila škodu porušením závazku nebo jiné právní povinnosti, je povinna škodu nahradit. Škoda je způsobena organizací, jestliže byla způsobena v rámci plnění úkolů organizace těmi, kteří její úkoly plní.

^[2] Organizace se odpovědnosti zproští, jestliže prokáže, že škodě nemohla zabránit ani při vynaložení veškerého úsilí, které na ni lze požadovat. Svě odpovědnosti se však nemůže zprostiti poukazem na to, že plnila opatření nadřazených orgánů.

^[3] Předpoklady za kterých je organizace povinna hradit škodu, mohou být v právních předpisech stanoveny odchylně.

§ 146

^[1] Způsobilo-li škodu více organizací, odpovídají poměrně. Nelze-li rozsah odpovědnosti každé z nich zjistit bez neúměrných obtíží, odpovídají stejným dílem.

^[2] Způsobila-li škodu také organizace poškozená, zejména tím, že se nepřičinila o zmenšení nebo odvrácení škody nese škodu poměrně.

§ 147

^[1] Nahrazuje se to, oč se majetek poškozené organizace škodnou událostí zmenšil. U škod na zemědělských a lesních porostech (kulturách), u škod na živočišné produkci a u škod způsobených znemožněním výroby na zemědělské a lesní půdě se hradí též to, čeho by byla poškozená organizace dosáhla, kdyby nebyla nastala škodná událost (ušlý zisk) v ostatních případech se ušlý zisk nahrazuje jen tehdy, jestliže organizace hrubě porušila své povinnosti. Při porušení závazku se však nenahrazuje škoda, kterou organizace, jež škodu způsobila, nemohla při vzniku závazku předvídat jako obvyklý následek takového porušení.

^[2] Škoda se nahrazuje v penězích, jestliže však o to poškozená organizace požádá a je-li to možné a účelné, nahrazuje se škoda uvedením v předešlý stav

[3] Na náhradu škody se započítávají majetkové sankce, na které vzniklo poškození organizací právo následkem nesplnění povinností, jejichž porušením byla škoda způsobena.

[4] V právních předpisech může být rozsah náhrady škody pro určité případy stanoven odchylně.

§ 148

[1] Nelze-li přesně nebo bez neúměrných obtíží zjistit výši škody stanoví ji hospodářská arbitráž s přihlédnutím ke všem okolnostem.

[2] Snížit náhradu škody může hospodářská arbitráž, jen jsou-li pro to zcela mimořádné důvody

§ 149

Právo na náhradu škody která vznikla vadným plněním, není dotčeno zánikem práv z odpovědnosti za vadu

§ 150

Za škody způsobené při provozu dopravních prostředků odpovídá organizace podle příslušných ustanovení občanského zákoníku.

Hlava třetí

UZAVÍRÁNÍ HOSPODÁŘSKÝCH SMLUV

§ 151

Dodávky výrobků, prací a jiné způsoby hospodářské spolupráce jsou organizace povinny zajišťovat stanoveným způsobem, především uzavíráním hospodářských smluv

§ 152

[1] Hospodářské smlouvy musí být uzavřeny včas a jejich obsah musí být přesný a srozumitelný. Výhrady ve smlouvách o dodávce závislé na nejistých událostech jsou nepřípustné.

[2] Lhůty pro předkládání návrhů smluv stanoví prováděcí předpisy *)

[3] Jestliže organizace považuje návrh hospodářské smlouvy za technicky nevyjasněný nebo jinak nedostatečný je povinna jej bez zbytečného odkladu vrátit k doplnění a vytknout nedostatky, které mají být odstraněny. Odešle-li druhá organizace opravený návrh smlouvy do 10 dnů po obdržení vráceného návrhu, považuje se návrh smlouvy za včas předložený

[4] Pokud v dalších ustanoveních tohoto zákona nebo v prováděcích předpisech není stanoveno něco jiného platí o uzavírání hospodářských smluv ustanovení § 153 až 155.

§ 153

[1] Hospodářská smlouva vzniká, dojde-li k dohodě o předmětu a času plnění, popřípadě o dalších náležitostech, o kterých při sjednávání smlouvy některá z organizací prohlásí, že dohoda o nich je nutná pro vznik smlouvy. Jestliže se cena svoří dohodou organizací, vznikne smlouva jen, dojde-li též k dohodě o výši ceny nebo o způsobu, jakým cena bude určena.

[2] Dohoda o předmětu a času plnění, popřípadě o ceně a o dalších náležitostech stanovených jako podmínka vzniku smlouvy může být nahrazena

a) při uzavírání smlouvy o dodávce výrobků, předkládá-li návrh smlouvy odběratel, tím, že odběratel do jednoho měsíce ode dne, kdy obdržel od dodavatele návrh změn nebo doplněk, týkajících se předmětu nebo času plnění, popřípadě ceny nebo jiných náležitostí stanovených jako podmínka vzniku smlouvy nesdělí dodavateli, že s těmito změnami nebo doplňky nesouhlasí; v tomto případě je smlouva uzavřena ve znění změn a doplněk navržených dodavatelem,

b) nevylučuje-li to povaha závazku, tím, že dodavatel poskytne požadované plnění a odběratel je bez zbytečného odkladu neodmítne; je-li poskytnuta jen část požadovaného plnění, došlo k uzavření smlouvy jen v rozsahu plnění poskytnutého

c) rozhodnutím hospodářské arbitráže v případě, kdy se tak organizace dohodly a v případě, kdy povinnost alespoň jedné z organizací uzavřít na žádost druhé organizace hospodářskou smlouvu vyplývá z právního předpisu nebo ze smlouvy o přípravě dodávek. Organizace, která se domáhá uzavření smlouvy, je povinna nahradit druhé organizaci zvýšení nákladů vzniklé v důsledku uzavření smlouvy, pokud byla na předpokládaný rozsah tohoto zvýšení před uzavřením smlouvy upozorněna, to neplatí, domáhá-li se organizace uzavření smlouvy na základě plánovacího aktu nebo na základě opatření podle § 118 anebo na základě smlouvy o přípravě dodávek.

[3] Vznikne-li smlouva, avšak organizace se nedohodly o jiných náležitostech, než je předmět a čas plnění, popřípadě cena nebo jiná náležitost stanovená jako podmínka vzniku smlouvy stanou se tyto náležitosti součástí smlouvy ve znění změn a doplněk uvedeném v přijetí návrhu smlouvy. Jestliže organizace, která návrh podala, nepožádá hospodářskou arbitráž do jednoho měsíce od vzniku smlouvy o rozhodnutí. Nestanoví-li rozhodnutí hospodářské arbitráže jinak, má její rozhodnutí účinek od vzniku smlouvy

*) Viz však čl. III zákona č. 138/1970 Sb.

(4) Byla-li dohodnuta cena vyšší než jaká je přípustná podle cenových předpisů, platí za dohodnutou cena nejvýše přípustná.

(5) Nahrazení dohody o ceně může být v předpisech o cenách upraveno jinak.

§ 154

(1) Organizace, která obdržela návrh smlouvy je povinna se vyjádřit k němu do jednoho měsíce od uplynutí lhůty pro předložení návrhu smlouvy; není-li lhůta pro předložení návrhu smlouvy stanovena, nebo byl-li návrh předložen opožděně, je povinna se k němu vyjádřit do jednoho měsíce od odeslání návrhu. Organizace je svým návrhem smlouvy vázána do konce lhůty pro jeho přijetí.

(2) Organizace, která v odpovědi na návrh smlouvy požaduje změny nebo doplnky předmětu nebo času plnění, je svou odpovědí vázána po dobu jednoho měsíce ode dne, kdy odpověď došla.

(3) Dojde-li projev o přijetí návrhu až po době, po kterou je organizace svým návrhem vázána, je smlouva uzavřena, jestliže organizace, která podala návrh smlouvy, bez zbytečného odkladu oznámí, že přijel návrhu odmítá jako opožděné.

§ 155

(1) Má-li být hospodářskou smlouvou založen společný závazek několika organizací a nejsou-li závázány společně a nerozdílně, stanoví organizace ve smlouvě podíly v jakých jsou jednotlivé organizace oprávněny nebo závázány, popřípadě stanoví, která z nich a do jaké doby podíly určí. Jestliže organizace, která je podle smlouvy povinna podíly určit, tak ve stanovené lhůtě neučiní, je závázána nebo oprávněna sama. Nejsou-li ve smlouvě podíly stanoveny, ani není upraveno jejich stanovení, jsou organizace závázány nebo oprávněny stejným dílem.

(2) Nepodpisují-li smlouvu všechny organizace, musí být ta z nich, která smlouvu podpisuje, ostatními organizacemi zmocněna, jinak je závázána nebo oprávněna sama.

§ 155a

(1) Je-li podle dohody závázáno několik organizací k témuž plnění společně a nerozdílně, může oprávněná organizace požadovat celé plnění na kterékoli z nich, pokud z povahy závazku neplyne, že může být splněn jen společnou činností všech. Jestliže splní jedna ze závázaných organizací, závazek ostatních organizací vůči organizaci oprávněné zaniká.

(2) Ve vzájemném poměru jsou organizace závázány rovným dílem, není-li dohodnuto něco ji-

ného. Pokud nemůže některá z organizací závazek splnit, rozdělí se podíl na ni připadající stejným způsobem na ostatní.

(3) Organizace, proti které byl uplatněn nárok vyšší než odpovídá jejímu podílu, je povinna bez zbytečného odkladu vyrozumět o tom ostatní organizace a dát jim příležitost uplatnit námitky proti nároku, může se též domáhat, aby ostatní společně závázané organizace splnily závazek v rozsahu podílů na ně připadajících, popřípadě po splnění závazku může od nich požadovat náhradu v rozsahu podílů na ně připadajících. Tím však nejsou dotčena práva oprávněné organizace.

§ 155b

(1) Je-li organizace závázána současně více organizacím k nedělitelnému plnění, může plnění požadovat kterákoliv z oprávněných organizací. Splněním jedné z oprávněných organizací závazek zaniká.

(2) Poměr mezi společně oprávněnými organizacemi určuje, zda a do jaké míry je organizace, která obdržela plnění, ostatním organizacím něčím závázána.

ČÁST SEDMÁ

HOSPODÁŘSKÉ ZÁVAZKY PŘI DODÁVCE VÝROBKŮ

Hlava první

SMLOUVA O PŘÍPRAVĚ DODÁVEK

§ 156 — zrušen

§ 157 — zrušen

§ 158 — zrušen

§ 159 — zrušen

§ 160 — zrušen

Hlava druhá

POVINNOST UZAVŘÍT SMLOUVU O DODÁVCE VÝROBKŮ

§ 161

(1) U výrobků, na které se vydávají plánovací akty je dodavatel povinen na žádost odběratele uzavřít smlouvu, jen jde-li o výrobky včas objednané na podkladě plánovacího aktu.

(2) Před vydáním plánovacích aktů je dodavatel povinen na žádost odběratele uzavřít smlouvu, jen jde-li o včas objednané dodávky nebo poddávky nezbytné k zabezpečení účelů podle § 115

odst. 2, popřípadě jde-li o dodávky včas objednané na podkladě smlouvy o přípravě dodávek, po vy dání plánovacích aktů jsou organizace povinny uzavřené smlouvy upravit (§ 125). Za stejných podmínek je dodavatel povinen uzavřít smlouvu též u výrobků, na které se plánovací akty nevy dávají, jde-li o zajištění obranyschopnosti nebo bezpečnosti státu.

(3) U výrobků nezbytných k splnění plánova ných úkolů rozvoje vědy a techniky je dodavatel povinen výjimečně uzavřít smlouvu, i když nebyla dodržena objednáací lhůta, jestliže odběratel pro káže, že potřeba vznikla až po této lhůtě, v prů běhu řešení úkolu.

§ 162 — zrušen

§ 163

Odběratel je povinen na žádost podniku zahra ničního obchodu uzavřít smlouvu, jde-li o dovoz, který má být uskutečněn na základě smlouvy o pří pravě dodávek, nebo jde-li o dodávky, jejichž do voz byl dohodnut se souhlasem odběratele, popří padě jeho nadřízeného orgánu.

§ 164

Prováděcí předpisy mohou stanovit další pří pady kdy jsou organizace povinny uzavřít hospo dářskou smlouvu.

Hlava třetí

DODÁVKY VÝROBKŮ

Oddíl první

Smlouva o dodávce výrobků

§ 165

Smlouvou o dodávce výrobků se dodavatel za vazuje dodat smlouvené výrobky ve sjednaném čase odběratel se zavazuje dohodnutým způsobem spo lupůsobit, výrobky odebrat a zaplatit. Smlouva o dodávce výrobků musí obsahovat takové údaje o předmětu a čase plnění, aby dodávka výrobků mohla být na jejím podkladě uskutečněna, popří padě aby další zpřesnění, nutné pro uskutečnění dodávky mohlo být podle ustanovení smlouvy nebo prováděcích předpisů provedeno zpravidla již jen jednostranným příkazem odběratele (odvolávkou).

§ 166

Při uzavírání smluv o dodávce výrobků musí dodavatel dbát své odpovědnosti za zásobování ná rodního hospodářství a přihlížet též k průměrnému rozsahu a sortimentní skladbě dosavadních dodá vek všem svým odběratelům.

§ 167

Písemné formy není třeba k uzavření smlouvy o dodávce výrobků, které si odběratel v souladu s právními předpisy opatruje za hotové.

§ 168

Splnění dodávky

(1) Dodávka je splněna odevzdáním smluve ných výrobků odběrateli, popřípadě jejich předá ním prvním veřejnému dopravci v tuzemsku nebo poště k přepravě do místa určení, prováděcí předpisy mohou stanovit odchýlnou úpravu.

(2) Jestliže odběratel nepřijme řádně nabídn uté plnění nebo jestliže v čase plnění jinak zne možní dodavatel dodávku splnit, je dodavatel oprávněn plnit uskladněním výrobků, dodávka je v tomto případě splněna odesláním oznámení o provedeném uskladnění. Náklady uskladnění hradí odběratel. Uskladněné výrobky je dodavatel povinen odeslat bez zbytečného odkladu poté, kdy jej odběratel o to požádá.

(3) Splněním dodávky přechází správa (vlast níctví) výrobků na odběratele.

§ 169

Odmítnutí neprávem odeslaných výrobků

(1) Odběratel je oprávněn odmítnout dodávku odeslanou neprávem před sjednanou dodací lhů tou. Neodmítne-li odběratel předčasně odeslanou dodávku bez zbytečného odkladu, platí, že souhlasí s předčasným plněním, to platí obdobně, jestliže odběratel bez zbytečného odkladu neodmítne do dávku jiných než smlouvených výrobků, odeslaných dodavatelem na plnění smlouvy.

(2) Je-li to hospodářsky účelné a nedostal-li odběratel na základě zprávy o odmítnutí od doda vatele jiné dispozice, je povinen postarat se na náklad a nebezpečí dodavatele o vyložení výrobků a o jejich uskladnění nebo, hrozí-li nebezpečí zká zy výrobků, o jejich nejvhodnější zuztkování.

(3) Jestliže odběratel odmítnuté předčasně do dané výrobky u sebe uskladnil, platí dodávka za splněnou prvého dne sjednané dodací lhůty jde-li o výrobky u nichž je sjednáno, že nemohou být dodány před stanovením ceny platí dodávka za splněnou dnem, kdy byla cena stanovena.

§ 170

Odmítnutí nepotřebných výrobků

(1) Odběratel může odmítnout dosud nedodané smlouvené výrobky, jejichž odběrem by mu vznikly

zásoby kterých by nejméně po dobu jednoho roku, popřípadě — u výrobků podléhajících rychlé zkáze — po dobu jejich použitelnosti, nemohl upotřebit k plnění plánovaných úkolů. Odmítnutí je účinné, jen když dodavatel došlo dřívě, než počal dodávat výrobky, jichž se odmítnutí týká.

(2) Odmítne-li odběratel nepotřebné výrobky, je povinen zaplatit dodavateli majetkové sankce jako při prodlení s odběrem výrobků a nemůže se zprostit odpovědnosti za škodu způsobenou odmítnutím výrobků.

§ 171

Započítávání dodávek

(1) Plnění se počítá na nejdříve dospělý závazek.

(2) — zrušen.

(3) Prováděcí předpisy*) mohou stanovit odchylnou úpravu.

Oddíl druhý

Všeobecné dodací podmínky

§ 172

Jakost

Organizace jsou povinny ve smlouvě dohodnout alespoň takovou jakost výrobků, jaká odpovídá jakosti stanovené technickou normou, pokud nemá být výrobků použito k jinému účelu než k účelu předpokládanému technickou normou. Není-li jakost ve smlouvě dohodnuta, platí za sjednanou jakost, která vyhovuje použití, jež je patrné ze smlouvy, nebo použití obvyklému.

§ 173

Kompletnost

(1) Neplyne-li to z povahy výrobků ani z technické normy jsou organizace povinny ve smlouvě sjednat, co tvoří kompletní výrobek. Dodavatel je povinen dodat výrobek kompletní, i když některé jeho části nevyrábí.

(2) Výrobek je nekompletní, chybí-li některá samostatně použitelná část, jež podle smlouvy technické normy nebo povahy výrobku měla být dodána současně s ním.

(3) Za nekompletní výrobky se považují také výrobky dodané bez stanoveného příslušenství, jestliže v technických normách, prováděcích předpisech nebo ve smlouvě je stanoveno, že se současně s výrobkem dodává jako jeho příslušenství dokumentace, atest, návod k použití, záruční list, náhradní díly, popřípadě jiné výrobky

(4) Stejně se posuzuje dodávka, která neodpovídá ustanovení smlouvy že výrobky mají být dodány v soupravách (sadách, sádkách, kompletech apod.), pokud v takových případech není v technické normě nebo v prováděcích předpisech stanoveno, které výrobky tvoří soupravu, musí to být sjednáno ve smlouvě.

§ 174

Označování výrobků

(1) Dodavatelé jsou povinni označovat výrobky

- a) ochrannou známkou, popřípadě není-li ochranná známka, plným názvem výrobce a jeho sídlem,
- b) jinými údaji, pokud je tak stanoveno právními předpisy, zejména technickými normami.

(2) Označení musí být provedeno na výrobku. Není-li to vzhledem k povaze výrobku možné, umísťuje se označení na obalu nebo na připojeném štítku a není-li ani to možné, na průvodních dokladech. Jsou-li výrobky dodávány v neprůhledném spotřebitelském obalu, musí být na obalu kromě označení uveden též název výrobku.

(3) Výrobky určené původně pro vývoz mohou být označeny jen na průvodních dokladech, je-li tak dohodnuto. Dovážené výrobky nemusí být označeny podle odstavců 1 a 2.

(4) Plnění je vadné, jestliže výrobky byly dodány bez předepsaného označení nebo jsou-li označeny nesprávně, popřípadě neúplně tak, že odběratel nebo spotřebitel může být uveden v omyl o jejich vlastnostech.

(5) Právní předpisy mohou stanovit odchylky od ustanovení odstavců 1 až 3.

§ 175

Množství

(1) Množství se určuje v jednotkách obvyklých podle povahy výrobků (váha, počet, objem, plocha, délka apod.). Je-li taková jednotka odchýlná od jednotky, ve které je výrobek plánován, je dodavatel na žádost odběratele povinen sdělit způsob přepočtu.

(2) Vyžadují-li to výrobní důvody, povaha výrobků, obalů nebo hospodárné využití dopravních prostředků, je možno v prováděcích předpisech nebo ve smlouvě stanovit, že dodaná množství se mohou v určitém rozsahu odchýlovat od množství sjednaných ve smlouvě. Není-li stanoveno v prováděcích předpisech nebo ve smlouvě něco jiného, musí být při postupných dodávkách odchylka vyrovnaná v bezprostředně následující dodávce; odchylka při poslední dodávce se nevyrovnává.

*) Viz však čl. III zákona č. 138/1970 Sb.

Odchyluje-li se dodané množství od množství sjednaného ve větším rozsahu, než dovoluje odchylka, posuzuje se splnění dodávky tak, jako kdyby odchylka stanovena nebo dohodnuta nebyla.

[³] Za úřední zjištění množství se považuje zjištění provedené

- a) orgány veřejné dopravy,
- b) orgánem k tomu povolaným podle zvláštních předpisů nebo určeným úředním opatřením nebo za účasti takového orgánu,
- c) způsobem stanoveným v prováděcích předpisech.

§ 176

Minimální expediční množství

[¹] Dodavatel je oprávněn požadovat, aby odběratel odebíral výrobky alespoň v minimálním expedičním množství. Minimální expediční množství se stanoví v cenících, v prováděcích předpisech, v technických normách nebo ve smlouvě tak, aby byla zachována hospodárnost dopravy balení a expedice, úměrná odbytovým úkolům dodavatele.

[²] Požaduje-li odběratel ze závažných důvodů, zejména pro vývoz, dodávku, která nedosahuje minimálního expedičního množství, je dodavatel povinen zavázat se k jednorázové dodávce i menšího množství, je však oprávněn požadovat přiměřenou příhrádku.

§ 177

Minimální výrobní množství

Žádá-li odběratel dodávku menšího množství, než je minimální výrobní množství, vyplývá cíl z hospodárné výroby a nemůže-li být takovéto množství dosaženo ani spojením objednávek všech odběratelů, je dodavatel povinen takovému požadavku vyhovět jen tehdy, jestliže je to technologicky možné a prokáže-li odběratel závažné důvody, zejména jde-li o dodávku pro vývoz. Je však oprávněn požadovat přiměřenou příhrádku.

§ 178

Obaly a balení

[¹] Výrobky musí být dodávány v takových obalech a balení, takovým způsobem loženy popřípadě u dodávek výrobků bez obalu musí být zachován takový způsob dodávky, aby při zachování hospodárnosti a při řádném způsobu přepravy a skladování nebyla porušena úloha a jakost dodávaných výrobků.

[²] Dodavatel je povinen zajistit, aby obaly výrobků svými rozměry, konstrukcí a pevností

umožňovaly použití nové techniky v přepravě. V případech, kde to povaha výrobků dovoluje, je dodavatel povinen používat přepravních skříní, ty pizovaných skládacích obalů lepenkových beden a v dohodě s odběratelem zavádět používání palet.

[³] Pokud se podle dohody organizací výrobky dodávají v obalech odběratele, musí být tyto obaly dodány do místa určeného dodavatelem nejpozději 10 dnů před počátkem dodací lhůty, nebyla-li sjednána lhůta jiná.

[⁴] Požaduje-li odběratel, aby výrobky které se podle technické normy nebo obvykle dodávají bez obalu, byly dodány balené, popřípadě aby výrobky byly dodány v jiném obalu než v předepsaném nebo vzhledem k povaze dodávky obvyklém, nebo požaduje-li dodatečně jiný obal než smluvený, je dodavatel povinen za úhradu zvýšených nákladů tomuto požadavku vyhovět. Nemá-li dodavatel dostatek požadovaných obalů nebo obalového materiálu, musí je odběratel včas zajistit.

§ 179

Hospodaření s obaly

Organizace jsou povinny zacházet s obaly hospodárně a tak, aby bylo zajištěno jejich plné využití. Zejména není dovoleno obaly přetěžovat ani jejich používat k jiným účelům než pro dodávky pro které byly určeny, rovněž není dovoleno vyřezávat obaly z používání, jsou-li schopné opravy a je-li oprava hospodárná. Blíže úprava o hospodaření s obaly stanoví prováděcí předpisy.

§ 180

Přeprava

[¹] Při uzavírání smluv zejména při sjednávání dodacích lhůt, minimálního expedičního množství a jiných smluvních podmínek musí organizace dhat účelnosti a hospodárnosti přepravy a využívání dopravních prostředků.

[²] Nemá-li stanoveno nebo dohodnuto jinak, zajišťuje přepravu výrobků do místa určení dodavatel, který též určuje způsob přepravy tak, aby byla účelná a hospodárná. Je však podle svých možností povinen přihlídnout k odůvodněným požadavkům odběratele, pokud jim vyhoví, má právo na úhradu zvýšených nákladů, které mu tím vznikly.

[³] Při odeslání vozové zásilky je dodavatel povinen zaslat odběrateli nebo příjemci zásilky zprávu, že zásilku odesílá. Zpráva musí být odeslána takovým způsobem, aby došla odběrateli před příchodem zásilky. Prováděcí předpisy nebo smlouva mohou stanovit odchylnou úpravu.

§ 181

Vzorky předkládané dodavatelem

[1] Dodavatel předkládá odběrateli vzorky

- a) jako podklad pro uzavření smlouvy zejména pro sjednání jakosti (kolekce, předvýrobní vzorky apod.), je-li to stanoveno, dohodnuto nebo obvyklé,
- b) jako podklad pro posouzení jakosti (vzorky referenční, výpadní apod.) je-li to stanoveno v prováděcích předpisech nebo ve smlouvě.

[2] Jestliže mají být vzorky podkladem pro posouzení jakosti, musí smlouva obsahovat ustanovení o jejich odevzdání, schválení a úschově. Jestliže na podkladě takto schválených vzorků mají být zaslány vzorky též jednotlivým příjemcům dodávek, musí být zaslány nejpozději s první dodávkou. Dodavatel odpovídá za to, že vzorky souhlasí se vzorky schválenými.

[3] Fakturují se pouze vzorky v prodejním stavu, za ceny odpovídající cenovým předpisům. Ne-prodejné vzorky se fakturují, jen stanoví-li tak prováděcí předpisy nebo ceníky

§ 182

Dokumentace předávaná dodavatelem

[1] Dodavatel je povinen při dodávce předat odběrateli průvodní technickou dokumentaci, pokud je tak stanoveno v prováděcích předpisech, v technické normě, ve smlouvě, popřípadě pokud je to obvyklé.

[2] Dodavatel předává odběrateli průvodní technickou dokumentaci v jazyce českém nebo slovenském, není-li stanoveno nebo dohodnuto jinak; na požádání je povinen poskytnout odběrateli odbornou spolupráci při pořizování překladů do jiného jazyka. Dokumentaci ve stanoveném nebo obvyklém množství poskytuje dodavatel zdarma.

[3] Pokud je to dohodnuto nebo obvyklé, je dodavatel povinen dodat odběrateli v přiměřeném množství propagační materiál, pokud o to odběratel požádá, je povinen dodat podklady a údaje potřebné k zhotovení propagačního materiálu. O úhradě nákladů se organizace dohodnou.

§ 183

Atest

[1] Atestem dodavatel osvědčuje určité vlastnosti (hodnoty) dodávaných výrobků nebo celé dodávky

[2] Povinnost vydávat atest, způsob jeho vydávání a vlastnosti (hodnoty) které se jím osvědčují, stanoví právní předpisy zejména technické normy nebo smlouva.

§ 184

Vzorky a dokumentace předkládaná odběratelem

Je-li uzavírána smlouva o dodávce výrobků podle vzorků nebo podle technické dokumentace předložené odběratelem, musí být dohodnut způsob odevzdání a uložení vzorků a dokumentace.

§ 185

Údaje na výrobcích určených k prodeji občanům

[1] Výrobky, které jsou určeny k prodeji občanům a jsou technicky složité nebo jejich vlastnosti nejsou obecně známy je výrobce povinen opatřit takovými jasnými informacemi o jejich vlastnostech a o způsobu jejich používání, aby spotřebitel mohl výrobky plně a bezpečně využívat.

[2] Veškeré údaje a informace na těchto výrobcích, na jejich obalech, záručních listech a jině musí dohodnout výrobce s organizací pověřenou ministerstvem vnitřního obchodu.

§ 186

Záruky na výrobky určené k prodeji občanům

U výrobků uvedených v prováděcím předpisu, určených k tomu, aby je občané používali po delší dobu, musí být odběrateli poskytnuta záruční doba vždy delší než 6 měsíců ode dne prodeje spotřebiteli. Záruční doba musí být vyznačena na výrobku, na jeho obalu nebo na připojeném záručním listu. Prováděcí předpisy stanoví též podmínky poskytování záruk, zejména jejich rozsah, lhůty a způsob provádění oprav nebo výměny vadných výrobků, má-li na použitelnost výrobku vliv délka skladování, stanoví, po jaké době hradí náklady oprav obchodní organizace.

§ 187

Dodací lhůty

[1] Při stanovení dodacích lhůt je třeba přihlížet k potřebě rovnoměrného a hospodárného plnění úkolů dodavatele i odběratele a k odpovědnosti dodavatele za plynulé zásobování národního hospodářství těmi výrobky, které dodává. Nedojde-li k jiné dohodě, musí být dodací lhůty sjednány s přesností nejméně na měsíc. Prováděcí předpisy se mohou od tohoto ustanovení odchýlit.

[2] U sezónních výrobků musí být dodací lhůty stanoveny tak, aby bylo umožněno včasné využití těchto výrobků v příslušné sezóně.

§ 188

Odvolávky

[¹] Je-li to účelné se zřetelem k potřebě odběratele nebo k povaze výrobků, může být ve smlouvě určen některých podrobnějších údajů potřebných ke splnění dodávky sjednáno tak, že je určí odběratel později v jednostranném příkazu — odvolávce.

[²] Odvolávka, jejíž obsah neodpovídá stanoveným nebo dohodnutým podmínkám, pokládá se za neučinnou. Dodavatel je však povinen na to odběratele bezodkladně upozornit.

§ 189

Přepravní dispozice

[¹] Nejsou-li údaje potřebné k uskutečnění přepravy obsaženy již ve smlouvě, je odběratel povinen oznámit je dodavateli v písemné přepravní dispozici, ve které sdělí příjemce, místo určení (stanici) a další údaje potřebné k tomu, aby zásilka mohla být správně doručena, popřípadě požádá též o určitý způsob přepravy

[²] Není-li lhůta pro oznámení přepravní dispozice stanovena v prováděcích předpisech nebo ve smlouvě, je odběratel povinen doručit přepravní dispozici dodavateli nejpozději 10 dnů před začátkem dodací lhůty jde-li však o přepravy, u nichž dodavatel sestavuje podle právních předpisů plán přepravy je odběratel povinen oznámit přepravní dispozici nejpozději 10 dnů před dnem, do kterého dodavatel musí předložit příslušný plán přepravy

[³] Změní-li odběratel přepravní dispozice, musí nahradit náklady tím vzniklé.

Ceny, přírázky a srážky

§ 190

[¹] Organizace uvedou ve smlouvě ceny v souladu s cenovými předpisy platnými v den uzavření smlouvy a to buď údajem ceny nebo odkazem na ceník. Současně uvedou, zda má být fakturováno s daní z obrátu.

[²] — zrušen.

[³] Odběratel má právo požadovat, aby ve smlouvě bylo uvedeno, že dodávka nesmí být uskutečněna před stanovením ceny je-li odběratelem organizace vnitřního obchodu, nesmí být smlouva uzavřena před vyhlášením maloobchodní ceny, jde-li o výrobky určené k prodeji občanům.

§ 191

[¹] Organizace uvedou ve smlouvě přiměřené přírázky popřípadě srážky mají-li být dodány výrobky v odchylné jakosti nebo provedení, anebo mají-li být uskutečněny dodávky v jiném množství, než jaké bylo uvažováno při stanovení ceny

[²] Dodavatel je oprávněn požadovat, aby ve smlouvě byla stanovena přiměřená přírázka v případě, že bude sjednána dodací lhůta kratší, než vyplývá z lhůty pro předložení návrhu smlouvy, popřípadě je-li na žádost odběratele v jednotlivém případě poskytnuta delší záruční doba, než která je běžně poskytována.

[³] Odběratel je oprávněn požadovat, aby ve smlouvě byla stanovena přiměřená srážka v případě, že bude smluvena dodací lhůta, která umožňuje snížení výrobních nákladů.

[⁴] Poskytování a sjednávání jiných přírázek nebo srážek je možné, jen stanoví-li tak právní předpisy v nich může být též poskytování a sjednávání přírázek a srážek upraveno odchylně.

Oddíl třetí

Prověřování plnění

§ 192

Kontrola před splněním

[¹] Výrohce je povinen v průběhu výroby i před odesláním dodávek soustavně provádět takovou kontrolu, aby nedocházelo k výrobě a k dodávkám výrobků vadné jakosti.

[²] Osvědčení o jakosti a kompletnosti, jakož i další doklady potřebné ke správnému prověřování plnění, je dodavatel povinen zaslat nebo předat odběrateli nejpozději s dodávkou, pokud prováděcí předpisy*) nestanoví jinou lhůtu.

[³] Osvědčení o jakosti a kompletnosti musí obsahovat jména nebo značku pracovníka, který odpovídá za správnost provedené kontroly

§ 193

Odběr od předávající organizace

Odběratel je povinen dodávku prohlédnout ještě za přítomnosti pracovníka předávající organizace (dodavatele, dopravce) tak, aby mohl zjistit, zda předávané množství odpovídá údajům v průvodních dokladech a dále zřejmou porušenost nebo neúplnost dodávky a okolnosti rozhodné pro uplatnění práv z toho vyplývajících. Podle okolností odběratel zejména

*) Viz však čl. III zákona č. 138/1970 Sb.

- a) provede všechny úkony stanovené pro odebrání výrobků přepravními řády
- b) prověří u vozových zásilek vnější neporušenost vozu a jeho uzávěrů, u otevřeného vozu zřejmou úplnost nákladu,
- c) prověří počet kusů dopravovaných bez obalu, v ostatních případech počet obalových jednotek,
- d) prověří hrubou váhu dodávky popřípadě jejích jednotlivých částí,
- e) prověří neporušenost vnějších obalů balených jednotek,
- f) porovná značky (signa) dodávky popřípadě jejích jednotlivých částí (obalových jednotek nebo kusů) s dodacími nebo dopravními doklady

§ 194

Zápis o vadách zjištěných při odběru

(1) Zjistí-li odběratel nesrovnalosti v množství, zřejmou porušenost nebo neúplnost dodávky nebo okolnosti tomu nasvědčující, je povinen o tom spolu s pracovníkem předávající organizace sepsat zápis, ve kterém obě organizace uvedou svá stanoviska.

(2) Dokud pracovník předávající organizace odmítá sepsat nebo podepsat zápis, není odběratel povinen dodávku převzít.

(3) Zápis se neseписuje, jsou-li skutečnosti, které jím mají být osvědčeny patrné ze zápisu sepsaného podle ustanovení § 344.

§ 195

(1) Při odběru od dopravce odpovídá odběratel dodavateli za splnění všech povinností, které právní předpisy, zejména přepravní řády, ukládají příjemci zásilky

(2) V případech, kdy dodavatel odpovídá za dopravovanou zásilku, je odběratel povinen uplatnit právo z odpovědnosti dopravce způsobem stanoveným v právních předpisech, jinak nemůže v rozsahu tohoto práva požadovat na dodavateli náhradu.

(3) Při traťových dodávkách má všechna práva i povinnosti odběratele příjemce zásilky dodavatelem se rozumí i odesílatel.

§ 196

Statistická přejímka

(1) Při dodávkách velkých množství výrobků hromadně a sériově vyráběných nebo při dodáv-

kách výrobků, u nichž prověřování jakosti vede ke zničení výrobků, k poškození originálního obalu, popřípadě, bylo-li by prověřování každého jednotlivého výrobku neúměrně nákladné, prověřují se stanovené, popřípadě sjednané vlastnosti statistickou přejímkou, pokud je tak stanoveno v právních předpisech nebo ve smlouvě.

(2) Statistická přejímka spočívá v tom, že se sledované vlastnosti měří nebo jinak zkoumají stanoveným, popřípadě dohodnutým způsobem pouze na určitém počtu vybraných výrobků.

(3) Předpokladem statistické přejímky je ustanovení technické normy o přejímacím plánu nebo dohoda organizací o přejímacím plánu, který stanoví rozsah výběru, tj. počet výrobků nebo vzorků, které mají být kontrolovány a pravidlo (kritérium) pro rozhodnutí o tom, kdy se celá dodávka považuje za vyhovující a kdy se pokládá za nevyhovující. Přejímací plán musí být dohodnut tak, aby stanovené, popřípadě dohodnuté vlastnosti byly prověřovány účinně, avšak co nejšospodárněji, vypracuje jej organizace, která je povinna prověřovat dodávky na základě dohodnutého požadavku na jakost celé dodávky a podle technické normy o statistické přejímce.

(4) Úřad pro normalizaci a měření může na návrh ústředního orgánu nadřízeného odběrateli stanovit po projednání s ústředním orgánem nadřízeným dodavateli, že organizace jsou povinny sjednat prověřování jakosti dodávek určitých výrobků statistickou přejímkou.

§ 197

Věrohodný důkazní prostředek o zjištěných vadách zajišťuje odběratel například takto

- a) přizve dodavatele, orgány společenské kontroly nebo jinou nestrannou osobu, zjistí-li při prověřování plnění porušenost dodávky nebo okolnosti tomu nasvědčující,
- b) v závažných případech, nebo je-li to předepsáno, popřípadě obvyklé, přeruší při zjištění vad prověřování plnění a přizve k jeho dokončení dodavatele, orgán společenské kontroly nebo jinou nestrannou osobu;
- c) sepiše zápis o tom, jak byla vada zjištěna za přítomnosti dodavatele, orgánu společenské kontroly nebo jiné nestranné osoby
- d) podle povahy výrobků odebere nebo zajistí vzorky, fotografie obalů, ložení nebo výrobků apod.,
- e) prověřované výrobky u nichž byly zjištěny vady, uloží až do vyřízení reklamace odděleně.

Oddíl čtvrtý

Reklamační řízení a práva
z odpovědnosti za vady

§ 198

(1) Záruční doba činí — pokud není stanovena podle § 135 jinak — šest měsíců od splnění dodávky

(2) Záruční doba se prodlužuje

- a) přeruší-li odběratel prověřování plnění, aby mohl být přizván dodavatel, ode dne odeslání výzvy dodavateli do dne, kdy se dodavatel dostaví k dokončení prověřování plnění, nebo kdy odběrateli dojde oznámení, že se dodavatel nedostaví, nejdéle však o dobu jednoho měsíce,
- b) u vad výrobků, které odběratel dodává v nezměněném stavu dalšímu odběrateli (spotřebiteli), do konce doby po kterou trvá odpovědnost za vady ve prospěch toho, kdo výrobky zpracovává nebo spotřebovává, nejdéle však na dobu osmnácti měsíců od splnění dodávky,
- c) v případech, kdy se reklamační vyřizuje opravou, o dobu od odeslání reklamační do převzetí opraveného výrobku odběratelem,
- d) v případech, kdy dodavatel nezaslal nebo nepředal odběrateli doklady potřebné k prověřování plnění, o dobu, po kterou se dodavatel se zasláním nebo předáním potřebných dokladů opozdil.

(3) Dojde-li k výměně celého výrobku, běží záruční doba znovu. Dojde-li k výměně součástí, běží záruční doba znovu pouze pro vyměněnou součást.

§ 199

U výrobků, které se stanou součástí stavební části stavby nebo stavebních prací, musí být vady, které je možno zjistit teprve při převzetí nebo teprve po tomto převzetí některým z dalších odběratelů, reklamovány nejpozději do 15 dnů ode dne obdržení včasné reklamační dalšího odběratele, nejpozději však do dvou let od splnění dodávky výrobku, u dodávek samostatných konstrukcí nejpozději do tří let od splnění dodávky samostatných konstrukcí.

§ 200

Vady dodávky které jsou zřejmé již při odběru od předávající organizace, musí být reklamovány do 15 dnů od převzetí, jinak právo z odpovědnosti za tyto vady zaniká.

§ 201

(1) Nestanoví-li prováděcí předpisy*) odchylnou úpravu, má odběratel, kterému bylo plněno

vadně, právo žádat přiměřenou slevu, jde-li o vadné plnění, které si bez opravy ponechá, nebo

a) je-li vada neodstranitelná, požadovat v rozsahu vadného plnění buď nové bezvadné plnění, nebo — není-li to možné — požadovat zrušení smlouvy Totéž právo má u výrobků určených k prodeji občanům, jestliže se vada vyskytuje po opravě opětovně nebo jestliže výrobek má větší počet vad,

b) je-li vada odstranitelná, požadovat bezplatné odstranění vady nebo náhradu nákladů na odstranění vady

(2) Je-li prováděna statistická přejímka, má odběratel právo na výměnu všech zjištěných vadných výrobků nebo na vrácení částky za ně zaplacené, pokud prováděcí předpisy*) nestanoví odchylnou úpravu. Kromě toho, zjistí-li se při statistické přejímce, že dodávka je nevyhovující, má odběratel právo požadovat přiměřenou slevu, nebo vyřídění vadných výrobků z dodávky nebo náhradu nákladů tohoto vyřídění, popřípadě může požadovat buď novou bezvadnou dodávku, nebo není-li to možné, zrušení smlouvy

(3) Bylo-li plněno menší množství, než udal dodavatel v původních dokladech k dodávce, nebo došlo-li k úbytku v důsledku nedostatečného balení, popřípadě ložení, za které dodavatel odpovídá, má odběratel právo na doplnění chybějícího množství výrobků nebo může žádat zrušení smlouvy v rozsahu chybějícího množství.

(4) Kromě práv podle odstavců 1 až 3 má odběratel právo na majetkové sankce stanovené právním předpisem nebo smlouvou.

(5) Ustanovení předcházejících odstavců platí přiměřeně i o vadách oprav prováděných v rámci odpovědnosti za vady

§ 202

(1) Odběratel nemusí v rozsahu vadného plnění zaplatit fakturu, popřípadě požaduje-li nové bezvadné plnění nebo zrušení smlouvy, může žádat vrácení částky již zaplacené; musí však včas a řádně reklamovat a uplatnit své právo z odpovědnosti za vady, neuzná-li dodavatel reklamací.

(2) Žádá-li odběratel odstranění vad a je-li nebezpečí prodloužení, musí mu dodavatel vyhovět, i když neuznává, že za vady odpovídá, náklady až do rozhodnutí o reklamaci nese prozatím dodavatel.

(3) Je-li pro odstranění vad stanovena lhůta dohodou, rozhodnutím hospodářské arbitráže, nebo prohlášením dodavatele a neodstraní-li dodavatel vady v této lhůtě, může odběratel na jeho náklady vady odstranit sám nebo dát je odstranit.

*) Viz však čl. III zákona č. 138/1970 Sb.

§ 203

(1) Dodavatel je povinen nejpozději do 15 dnů po obdržení reklamace oznámit odběrateli, zda reklamaci uznává, nebo z jakých důvodů ji odmítá uznat. Je-li dodavatelem odbytová organizace nebo organizace vnitřního obchodu, činí tato lhůta jeden měsíc. Je-li dodavatelem dovezených výrobků podnik zahraničního obchodu, činí tato lhůta dva měsíce.

(2) Organizace si v jednotlivém případě mohou sjednat lhůtu delší, než stanoví odstavec 1, pokud je to nutné pro vyřízení reklamace, zejména má-li být reklamace doplněna dalšími doklady, vzorky apod., jde-li o dovážené výrobky, mohou delší lhůtu stanovit též prováděcí předpisy.

Oddíl pátý

Majetkové sankce

§ 204

Penále za prodlení dodavatele

(1) Dodavatel, který je v prodlení s dodávkou výrobků, je povinen zaplatit odběrateli za první den prodlení penále ve výši 5 % z ceny nedodaných výrobků, a trvá-li prodlení déle než jeden měsíc, ještě další penále ve výši 5 % z ceny výrobků nedodaných ani během měsíce po dodací lhůtě. Povinnost zaplatit penále za první den prodlení se snižuje na 0,5 % z ceny těch nedodaných výrobků, které dodavatel dodatečně splnil nejpozději do 15 dnů po uplynutí sjednané dodací lhůty.

(2) Dohodne-li odběratel s dodavatelem po uplynutí původní dodací lhůty novou (náhradní) dodací lhůtu nebo je-li taková lhůta stanovena rozhodnutím hospodářské arbitráže a je-li dodavatel v prodlení s dodáním výrobků v této náhradní dodací lhůtě, platí další penále ve výši 5 %. Právo na penále za prodlení, které vzniklo před uzavřením dohody o náhradní dodací lhůtě, není tím však dotčeno.

(3) Jestliže dodací lhůta nebyla dodržena jen proto, že veřejný dopravce nepřijal řádně ohlášenou zásilku k přepravě, nebo že překročil lhůtu stanovenou pro její přepravu, nevztá se pro účely majetkových sankcí doba, po kterou zdržení způsobené dopravcem trvá.

§ 205

Penále za prodlení odběratele

(1) Odběratel, který ve stanovených lhůtách nepředložil dodavateli odvolávku nebo neoznámil přepravní dispozice, je povinen zaplatit dodavateli penále ve výši 2 % z ceny výrobků, jichž se nesplnění této povinnosti týká, a trvá-li prodlení déle než měsíc, ještě další penále ve výši 3 % z ceny výrobků, u nichž tato povinnost nebyla splněna ani v této další lhůtě.

(2) Jestliže má být dodávka splněna odevzdáním výrobků odběrateli, je odběratel, který řádně nabídnuté výrobky nepřijme, povinen zaplatit dodavateli penále ve výši 5 % z ceny neodebraných výrobků.

§ 206

Penále za dodávku výrobků vadné jakosti

(1) Dodavatel, který dodal výrobky vadné jakosti, je povinen zaplatit odběrateli penále ve výši 10 % z fakturované ceny těchto výrobků, nejvýše však desetnásobek ceny opravy, jde-li o vadu, která byla dodavatelem odstraněna.

(2) Penále uvedený v odstavci 1 se snižuje na polovinu, jestliže se odběratel rozhodne, že si výrobky ponechá bez opravy popřípadě že je za náhradu nákladů opraví nebo dá opravit. Stejným způsobem se penále uvedený v odstavci 1 snižuje, jestliže dodavatel nejpozději do jednoho měsíce po obdržení reklamace dodá nové, bezvadné výrobky, nebo vady jakosti v této době opraví, jsou-li výrobky opravovány nevztá se do této doby doba od sdělení dodavatele, že souhlasí s opravou výrobků, do odeslání výrobků odběratelem k opravě.

(3) Penále uvedený v odstavci 1 se neplatí

- a) při opravě výrobků, na které je poskytnuta prodloužená záruční doba (§ 135) a dodavatel opraví vadu nebo vymění vadný výrobek do 15 dnů od obdržení reklamace, popřípadě v jiné dohodnuté lhůtě,
- b) provádí-li se statistická přejímka (§ 196) a dodávka nebyla odmítnuta jako nevyhovující,
- c) při dodávce výrobků lepší jakosti, než byla sjednána, pokud si je odběratel ponechá.

§ 207

Byla-li vadnost způsobena hrubým porušením technologického postupu, je dodavatel povinen zaplatit odběrateli penále ve výši 20 % z fakturované ceny výrobků vadné jakosti, ustanovení § 206 ne lze v takovém případě použít.

§ 208

Penále za jinak vadné plnění

(1) Dodavatel je povinen zaplatit odběrateli penále ve výši 5 % z ceny vadného plnění, jestliže dodal výrobky neoznačené stanoveným způsobem nebo výrobky nekompletní nebo je-li předmět jeho plnění jinak vadný

(2) Dodavatel, který dodal menší množství výrobků, než uvedl v průvodních dokladech, je povinen zaplatit odběrateli penále ve výši 10 % z ceny chybějících výrobků.

§ 208

Ustanovení § 204 a 206 se nevztahuje na dodávky nové techniky obsažené v plánech rozvoje vědy a techniky, pokud půjde o prototypy nebo výrobky ověřovací série a pokud jsou takto ve smlouvě označeny

§ 210

Prováděcí předpisy se mohou od ustanovení § 204 až 209 odchýlit.

Hlava čtvrtá

ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O DODÁVKÁCH PRO VÝVOZ A Z DOVOZU

Oddíl první

Úvodní ustanovení

§ 211

(1) Dodávky pro vývoz a z dovozu se zajišťují hospodářskými smlouvami nebo, jde-li o vývoz — za podmínek dále stanovených — písemnými dodávkovými příkazy

(2) Všechny organizace jsou povinny dbát při zajišťování dodávek pro vývoz a z dovozu hospodářských, zejména devizových, zájmů státu.

§ 212

(1) Pokud není v této hlavě stanoveno něco jiného, platí pro dodávku pro vývoz a z dovozu ustanovení hlavy první až třetí.

(2) Je-li dodávka výrobků pro vývoz zajišťována hospodářskou smlouvou, platí další ustanovení o dodávkách zajišťovaných dodávkovými příkazy obdobně.

Oddíl druhý

Dodávky pro vývoz

Dodávkový příkaz

§ 213

(1) Podnik zahraničního obchodu (odběratel) zajišťuje dodávky pro vývoz zpravidla dodávkovými příkazy které musí být ve shodě

a) s plánovacími akty nebo se smlouvou o přepravě dodávek, popřípadě s údaji pro včasné materiálové a výrobní zajištění, pokud povinnost odběratele sdělovat tyto údaje je stanovena v prováděcích předpisech, nebo

b) s obsahem dohod o výměnách při hospodářské spolupráci se zahraničím, popřípadě dohod o dodávkách mimo rámec plánu zahraničního obchodu — pokud se sjednání těchto dohod zúčastnilo ministerstvo nadřízené dodavateli nebo organizace jím pověřená — anebo

c) s výrobním, popřípadě odbytovým programem dodavatele, jde-li o dodávku vzorků.

(2) Stejně jako dodávky výrobků pro vývoz se zajišťují dodávky propagačního a náborového materiálu dodávaného jako výrobky

(3) Dodávkový příkaz musí obsahovat přesné označení předmětu, množství, jakosti a času plnění, jakož i způsob prohlídky výrobků, pokud se má provést.

(4) Jde-li o dodávky výrobků, jejichž cena se tvoří dohodou dodavatele s odběratelem, může být dodávkový příkaz vydán teprve dojde-li k dohodě o výši ceny popřípadě k dohodě o způsobu určení ceny, pokud předpisy o cenách nestanoví o způsobu určení ceny něco jiného.

(5) Neodpovídá-li dodávkový příkaz podmínkám uvedeným v odstavci 1 a 4, je neplatný a považuje se za návrh hospodářské smlouvy má-li jinak náležitosti, o nichž musí při uzavření hospodářské smlouvy dojít k dohodě. Dodavatel je povinen neplatný dodávkový příkaz vrátit odběrateli do 10 dnů po obdržení, nechce-li uzavřít hospodářskou smlouvu.

§ 214

(1) Dodávkový příkaz musí být technicky proveditelný. Technicky neproveditelné jsou dodávkové příkazy jestliže nelze výrobky v nich stanovené vyrobit ve stanovené lhůtě na strojním zařízení dodavatele ani při hospodářsky odůvodněných úpravách strojního zařízení, popřípadě při hospodářsky odůvodněné a zajistitelné kooperaci. Dodávkový příkaz na zemědělské výrobky je technicky neproveditelný jestliže výrobky v něm stanovené nelze vzhledem k výrobně technickým a vegetačním podmínkám vyrobit.

(2) Má-li dodavatel za to, že dodávkový příkaz je technicky neproveditelný musí jej vrátit odběrateli s podrobným odůvodněním do 10 dnů po jeho obdržení. Trvá-li odběratel na dodávkovém příkazu, který byl vrácen pro technickou neproveditelnost, musí to do 5 dnů po obdržení námitek sdělit dodavateli. Jestliže dodavatel na svých námitkách trvá, musí se do 7 dnů po obdržení stanoviska odběratele domáhat zrušení dodávkového příkazu u hospodářské arbitráže; neúčinní-li tak, nemůže se zrušení domáhat později.

§ 215

(1) Prováděcí předpisy* stanoví, ve kterých případech, v jakých lhůtách a jak podrobně je odběratel povinen sdělovat údaje pro včasné materiálové a výrobní zajištění. V prováděcích předpisech* může být stanoveno, zda a za jakých podmínek může dodavatel sdělené údaje odmítnout.

* Viz však čl. III zákona č. 136, 1970 Sb.

(2) Jestliže odběratel sdělil předepsané údaje pro včasné materiálové a výrobní zajištění a nevystavil dodávkový příkaz nebo neuzavřel smlouvu o dodávce výrobků, nemůže se zprostit odpovědnosti za škodu tím způsobenou.

§ 216

(1) Dodávkový příkaz musí být předložen ve lhůtě stanovené v prováděcím předpise. Není-li stanovena pro určité druhy výrobků lhůta k předložení dodávkového příkazu, musí být dodávkové příkazy předkládány ve lhůtách s dodavatelem zvlášť dohodnutých.

(2) Dodávkový příkaz je závazný dnem doručení příjemci, není-li v prováděcím předpise nebo ve smlouvě o přípravě dodávek stanoveno něco jiného, je příjemcem organizace určená v plánovacím aktu. Vznikne-li spor o to, kdo je příjemcem dodávkového příkazu, rozhodne spor ministerstvo nadřízené dodavateli.

(3) Příjemce dodávkového příkazu, pokud sám není dodavatelem, je povinen do 10 dnů, popřípadě v jiné stanovené lhůtě předat dodávkový příkaz dodavateli a odběrateli o tom uvědomit, jinak je dodávkovým příkazem zavázán sám.

(4) Příjemce dodávkového příkazu je povinen do 10 dnů odběrateli potvrdit, že dodávkový příkaz obdržel, neučiní-li tak, nemá to vliv na závaznost dodávkového příkazu.

(5) Odběratel může dodávkový příkaz jednostranně změnit nebo zrušit. V takovém případě, pokud nejde o změnu nebo zrušení dodávkového příkazu, které jsou vyvolány změnou nebo zrušením plánovacího aktu, nemůže se zprostit odpovědnosti za škodu tím způsobenou.

Dodací podmínky

§ 217

Jakost

Odběratel je oprávněn dohodnout s dodavatelem jinou jakost nebo jiné provedení výrobků, než stanoví technická norma, jakož i další podmínky takové dodávky (dodací lhůta apod.) Na takovou dohodu je dodavatel povinen přistoupit, jestliže již tyto výrobky odchylné jakosti nebo provedení dodával, je-li taková dodávka technicky proveditelná a je-li jí možno materiálově zajistit.

§ 218

Dodací lhůty

(1) Dodací lhůta se stanoví určením dne, měsíce nebo jiného období, v němž má být dodávka uskutečněna. Dodavatel je povinen splnit dodávku

pro vývoz ve stanovené dodací lhůtě. Nedodrží-li odběratel lhůty, ve kterých musí být předkládány dodávkové příkazy nebo údaje pro materiálové zajištění, je přesto dodavatel povinen splnit dodávku v požadované lhůtě, pokud neprokáže, že nemá potřebné výrobní a dodávkové možnosti. V případě, že dodavatel vyhoví, má právo požadovat sjednání přiměřené přírážky. Prokáže-li dodavatel, že nemá potřebné výrobní a dodávkové možnosti, dohodnou organizace prodloužení dodací lhůty o dobu nezbytně nutnou k provedení dodávky.

(2) Ustanovení odstavce 1 platí obdobně i při změně údajů pro včasné výrobní a materiálové zajištění, popřípadě při změně dodávkového příkazu.

§ 219

Je-li dodavatel v prodlení s plněním dodávky, není odběratel povinen po dobu 3 měsíců přijmout opožděné plnění, pokud nejde o dodávku na sklad odběratele. Penále za prodlení dodavatele může však odběratel účtovat jen do dne, kdy mu dodavatel oznámí, že výrobky jsou připraveny k odeslání.

§ 220

(1) Dílčí plnění je přípustné, jen stanoví-li tak prováděcí předpisy nebo dodávkový příkaz.

(2) Je-li dodavatel povinen dodat před dodávkou výrobků nebo současně s ní náborový materiál, popřípadě průvodní technickou dokumentaci, platí, že dodávka je splněna jen tehdy, jestliže byly tyto předměty dodány tak, aby nenastalo zdržení v odeslání výrobků zahraničnímu zákazníkovi. Jinak je dodavatel povinen zaplatit penále z celé ceny dodávaného zboží, jako by dodávka nebyla splněna.

(3) Na žádost odběratele je výrobní podnik povinen provést montáže a jiné obdobné práce a výkony vztahující se na výrobky, jež sám dodal nebo jejichž výroba mu byla převedena (§ 51).

§ 221

Dodavatel musí osvědčit jakost výrobků stanoveným způsobem, a není-li způsob stanoven, způsobem v tuzemsku obvyklým. Požaduje-li odběratel osvědčení v tuzemsku neobvyklé, může dodavatel požadovat nezbytně nutné prodloužení dodací lhůty a úhradu zvýšených nákladů.

§ 222

U výrobků již vyráběných je dodavatel povinen — pokud o to odběratel požádá — sdělit do 15 dnů od vyžádání údaje nutné pro kalkulaci ceny do zahraničí. Jde-li o výrobky, které dodavatel dosud nevyráběl, je povinen sdělit tyto údaje ve lhůtě dohodnuté nebo stanovené v prováděcích předpisech.

§ 223

Vzor ky

(1) U výrobků, které se prodávají podle vzorků, jsou dodavatelé povinni skladovat přiměřené množství výrobků nebo polotovarů, potřebných ke zhotovení vzorků. Lhůta pro dodání vzorků nesmí být delší než doba nezbytně nutná pro jejich zhotovení, popřípadě odeslání.

(2) Odběratel je povinen vyjádřit se ke vzorkům z běžné výroby (výpadní vzorky) nejpozději do jednoho týdne po obdržení zprávy od zahraničního zákazníka.

§ 224

Obal, balení, vnější úprava
a označení

(1) Obal, balení a vnější úprava výrobků musí odpovídat dispozicím odběratele. Jsou-li tyto dispozice neobvyklé, musí být dohodnuty s dodavatelem. Dodavatel je povinen vyhovět požadavkům odběratele, jsou-li v souladu s požadavky zahraničního trhu a má-li potřebné výrobní a dodávkové možnosti, přitom je oprávněn požadovat sjednání úhrady zvýšených nákladů.

(2) Dodavatel je povinen opatřit výrobky popřípadě obaly ochrannými známkami, jiným označením a nápisy přesně podle dispozic odběratele.

Odeslání výrobků

§ 225

(1) Dodavatel je povinen oznámit ve stanovené lhůtě odběratele předběžným návrhem, kdy výrobky budou připraveny k odeslání, v téže lhůtě je dodavatel povinen oznámit, kdy výrobky budou připraveny k provedení zkoušky nebo prohlídky (§ 230) jestliže je to předepsáno. Předběžné návrhy musí obsahovat údaje potřebné pro vystavení vývozních dokladů.

(2) Odběratel je povinen zaslat dodavateli přepravní dispozici nejpozději do 10 dnů od obdržení předběžného návrhu. V přepravní dispozici stanoví způsob přepravy; je povinen se odvolat na předběžné návrhy, uvést všechny údaje potřebné pro řádné uskutečnění přepravy a též požadovaný počet odesílacích návrhů s uvedením jazyka, v němž mají být vyhotoveny popřípadě jaké údaje mají obsahovat.

(3) Prováděcí předpisy nebo dohoda mohou stanovit odchylnou úpravu.

§ 226

(1) Dodavatel je povinen naložit výrobky a odeslat je na místo určení podle dispozic odběratele. Žádá-li o to odběratel, musí dodavatel požá-

dat veřejného dopravce, aby provedl před odesláním úřední vážení nebo přepočítání výrobků, náklady hradí odběratel. Pokud výjimečně nemůže veřejný dopravce vážení nebo přepočítání výrobků provést, je povinen tuto skutečnost dodavateli písemně potvrdit.

(2) Není-li stanoveno nebo dohodnuto něco jiného, je dodavatel povinen do 24 hodin po odeslání výrobků podat odběrateli úředním nebo telegraficky zprávu o tom, že výrobky byly odeslány. Do 48 hodin po odeslání výrobků je dodavatel povinen zaslat odběrateli veškeré doklady o odeslání potřebné k fakturaci, inkasu a další dopravě, pokud je tak stanoveno v prováděcím předpisu nebo dodávkovém příkazu. Žádá-li o odeslání nejpozději v přepravní dispozici, je dodavatel povinen ve stejné lhůtě zaslat některé z uvedených dokladů nebo sdělit určité údaje též jiným i zahraničním adresátům.

(3) Odešle-li dodavatel zprávu nebo doklady opožděně, je povinen zaplatit penále ve výši 50 Kčs za každý případ a den prodlení, nejvýše však 1000 Kčs za každý případ, dodavatel se nemůže zprostit odpovědnosti za škodu tím způsobenou.

Skládání a odeslání výrobků ze skladu

§ 227

(1) Má-li dodavatel skladovací možnosti, je povinen přistoupit na smlouvu o uskladnění výrobků pro odběratele, zejména nemůže-li odběratel dát přepravní dispozici do zahraničí.

(2) O uskladnění výrobků je dodavatel povinen odběratele ihned vyrozumět. V tomto případě je dodávka splněna odesláním zprávy odběrateli, že výrobky byly uskladněny.

§ 228

(1) Dodavatel je povinen výrobky které uskladnil, odeslat bez zbytečného odkladu po obdržení přepravní dispozice, nestanoví-li prováděcí předpisy jinou lhůtu. Nedodrží-li dodavatel tuto lhůtu, je povinen zaplatit polovinu penále za prodlení (§ 204 odst. 1 a 3) z ceny výrobků, jež měly být odeslány.

(2) Dodavatel je povinen na žádost odběratele nebo v odůvodněných případech (§ 15 a 121) i bez této žádosti buď sám, nebo prostřednictvím svých poddodavatelů výrobky před odesláním do zahraničí odborně prohlédnout, upravit a ošetřit; náklady prohlídky úprav nebo ošetření nese v poměru, v jakém byla nutnost úprav nebo ošetření způsobena výrobou nebo jinými příčinami, za něž odpovídá dodavatel nebo poddodavatel. Ostatní náklady nese vždy odběratel.

(³) Ustanovení předchozích odstavců platí obdobně i pro odeslání výrobků ze skladů odběratele spravovaných dodavatelem, pokud není stanoveno něco jiného. Při odeslání výrobků ze skladu platí obdobně též ustanovení § 224.

§ 229

Společné odeslání dodávek

(¹) Dodavatel je povinen odeslat též výrobky jiných dodavatelů (příbal), jestliže jej o to odběratel požádá nejpozději zároveň s přepravní dispozicí na výrobky, k nimž má být příbal připojen.

(²) Odběratel je povinen zajistit, aby příbal byl včas doručen na místo, z něhož má být společné odeslání provedeno. Neobdrží-li dodavatel příbal včas, je oprávněn výrobky, které dodává, fakturovat (§ 168 odst. 2) a účtovat skladně za dobu, o kterou příbal došel opožděně. Vzniknou-li dodavateli s odesláním příbalu zvýšené náklady, hradí je odběratel.

Prověřování plnění, odpovědnost za vady a reklamace

§ 230

Odběratel je oprávněn před splněním výrobky prohlédnout; tím se nic nemění na odpovědnosti dodavatele za vady plnění. Prověřovat dodávané výrobky je odběratel povinen jen v případech stanovených v prováděcích předpisech.^{*})

§ 231

(¹) Odběratel je povinen v reklamaci uvést všechny podstatné skutečnosti o vadách dodávky, zejména ty, které mu sdělil zahraniční zákazník. Požádá-li o to dodavatel, je odběratel povinen zaslat mu výpisy z dokladů, které předložil zahraniční zákazník (jejich překlady), popřípadě opatřit další doklady, pokud je to při řádném provozu zahraničního obchodu proveditelné.

(²) Na žádost odběratele je dodavatel povinen zúčastnit se reklamačního řízení, a to i v zahraničí. Požádá-li o účast dodavatel, je odběratel povinen této žádosti vyhovět, jde-li o závažné reklamace; zjistí-li se neoprávněnost reklamace, hradí náklady odběratel. Neúčastní-li se dodavatel reklamačního řízení v zahraničí, jsou skutečnosti, jež byly zjištěny odběratelem u výrobků nacházejících se v cizině při zachování potřebné odborné péče, závazné pro obě organizace.

(³) Nevyjádří-li se dodavatel k reklamaci ve lhůtách uvedených v § 203, má se za to, že reklamaci uznává.

§ 232

(¹) Odběratel musí reklamovat do 15 dnů ode dne, kdy obdržel včasnou zprávu zahraničního zákazníka o vadách dodávky, jinak jeho právo z odpovědnosti za vady zaniká. Zjistí-li odběratel vady dodávky v tuzemsku, musí reklamovat do 15 dnů od zjištění.

(²) Zpráva zahraničního zákazníka je včasná, byla-li učiněna ve lhůtě sjednané na základě příslušných mezistátních podmínek nebo v takové lhůtě, v níž odběratel při řádném výkonu své činnosti musí reklamaci přijmout. Je-li tato lhůta delší než dvanáct měsíců od převzetí výrobků zahraničním zákazníkem, je odběratel povinen takovou lhůtu před vystavením dodávkového příkazu s dodavatelem projednat a popřípadě se dohodnout na odpovídající přírážce.

(³) Odběratel může požadovat stanovení takového rozsahu odpovědnosti za vady, jaký odpovídá záruce poskytnuté zahraničnímu zákazníkovi podle mezistátních podmínek nebo podle podmínek sjednaných se zahraničním zákazníkem podle požadavků zahraničního trhu. Poskytnutí širšího rozsahu odpovědnosti, než je obvyklé podle příslušných mezistátních podmínek nebo než je obvyklé v tuzemsku, musí být před vydáním dodávkového příkazu dohodnuto s dodavatelem.

§ 233

(¹) Vyřizuje-li se reklamace slevou, stanoví se sleva vždy z fakturované tuzemské ceny

(²) Hradí-li odběratel v důsledku opožděného nebo vadného plnění v zahraničí škodu, za kterou dodavatel odpovídá, je dodavatel povinen hradit odběrateli škodu v poměru k nákupní ceně opožděně dodaných nebo vadných výrobků.

§ 234

Při opakujících se dodávkách výrobků vadné jakosti je dodavatel povinen na žádost odběratele zastavit další dodávky do té doby, dokud dodavatel neodstraní příčiny vad. V těchto případech odběratel dohodne s dodavatelem přiměřené prodloužení dodací lhůty; nebudou-li do konce této lhůty příčiny vad odstraněny, má odběratel právo dodávku odmítnout.

§ 235

(¹) Dodavatel odpovídá za porušení patentových, autorských nebo známkových práv. Předá-li odběratel dodavateli plány, výkresy, recepty nebo jiné podklady, popřípadě uloží-li mu, aby výrobky opatřil určitým označením, odpovídá za porušení

^{*}) Viz však čl. III zákona č. 136/1970 Sb.

práv odběratel. Dodavatel odpovídá odběrateli, použije-li dodaných podkladů jinak, než uložil odběratel.

(2) Bez souhlasu dodavatele nesmí odběratel používat vzorků, kolekcí, pláňů nebo jiných podkladů jinak, než k účelu, pro který mu byly poskytnuty

§ 236

Penále za dodávku výrobků vadné jakosti

(1) Dodavatel, který dodal výrobky vadné jakosti, je povinen zaplatit odběrateli penále ve výši 20 % z poskytnuté slevy nebo ceny opravy. Pokud se výrobky pro vadnou jakost ze zahraničí vrátí nebo pokud nebudou vyvezeny, platí dodavatel penále ve výši 10 % z ceny vrácených nebo nevyvezených výrobků.

(2) Penále uvedené v odstavci 1 se neplatí, je-li poskytnuta delší záruční doba, než jaká je stanovena pro stejné výrobky dodávané pro spotřebu v tuzemsku.

(3) Byla-li vadnost způsobena hrubým porušením technologického postupu, je dodavatel povinen zaplatit odběrateli penále ve výši 20 % z fakturované ceny vadných výrobků.

Výrobky neprodejně v zahraničí

§ 237

(1) Staly-li se výrobky v zahraničí neprodejnými za původně sjednaných podmínek proto, že dodavatel nedodržel dodací lhůtu, nebo proto, že dodávka, popřípadě její část, byla vadná, je odběratel oprávněn plnění dodatečně odmítnout. Dodavatel je povinen na žádost odběratele skladovat vrácené výrobky na své náklady po dobu šesti měsíců, pokud odběratel nežádá náhradní dodávku.

(2) Povinnost dodavatele platit penále a nahradit škodu, která odběrateli vznikne nedodržením dodací lhůty nebo vadnou dodávkou, není odmítnutím dodávky dotčena.

Oddíl třetí

Dodávky z dovozu

Uzavírání hospodářských smluv

§ 238

(1) Odběratelem, který je oprávněn požadovat uzavření hospodářské smlouvy o dodávce z dovozu, je organizace stanovená ve smlouvě o přípravě dodávek nebo organizace určená odběratelem ministerstvem v dohodě s federálním ministerstvem zahraničního obchodu.

(2) Je-li zásobování určitými výrobky z dovozu zajišťováno prostřednictvím organizace k tomu určené (dovozní odbytová gesce), je organizace pověřená touto činností (dovozní gestor) odběratelem dováženého zboží.

§ 239

Je-li odběratelem dovozní gestor, soustřeďuje objednávky výrobků, na něž se gesce vztahuje, předkládá dodavateli návrh smlouvy, odebírá dovezené výrobky a rozděljuje je podle uzavřených smluv svým dalším odběratelům. Dovozní gestor je oprávněn při uzavírání smluv se svými dalšími odběrateli požadovat takovou úpravu dodacích lhůt, prověřování plnění, reklamací a reklamačních lhůt, jaká odpovídá jeho povinnostem vůči dodavateli.

§ 240

Zjistí-li dodavatel, že požadovaná dodací lhůta, jakost, sortiment, země, z níž má být výrobek dovezen, nebo jiné požadavky nejsou pro národní hospodářství devizově výhodné nebo jsou nedosažitelné, je povinen předložit odběrateli svůj zdůvodněný návrh na jiné řešení.

§ 241

(1) Ve smlouvě se stanoví zpravidla čtvrtletní dodací lhůty. Žádá-li však odběratel v návrhu smlouvy, aby dodací lhůty byly zpřesněny na měsíce, popřípadě navrhuje-li, jak má být toto zpřesnění provedeno, a zná-li dodavatel při uzavírání smlouvy s odběratelem závazný měsíc dodávky podle smlouvy se zahraničním dodavatelem, je povinen sjednat dodací lhůtu s přesností na měsíc. Dozví-li se dodavatel závazný měsíc dodávky teprve po uzavření smlouvy s odběratelem, je povinen sdělit odběrateli zpřesnění na měsíc bez zbytečného odkladu; pokud odběratel neoznámí dodavateli do 10 dnů svůj nesouhlas, jsou takto sdělené lhůty pro organizace závazné.

(2) Při projednávání měsíčních dodacích lhůt se zahraničním dodavatelem je dodavatel povinen přihlížet k odůvodněným požadavkům odběratele.

Dodací podmínky

§ 242

(1) Organizace jsou oprávněny sjednat ve smlouvě jakost, která nemusí odpovídat jakosti stanovené technickou normou, pokud není na dovážené výrobky vydána zvláštní technická norma. Není-li jakost ve smlouvě určena, platí za sjednanou střední jakost obvyklá v zemi původu výrobků.

(2) Dovezené výrobky musí odpovídat zdravotním, veterinárním, popřípadě rostlinolékařským předpisům.

(3) Odběratel je povinen v návrhu smlouvy upozornit na zvláštní vlastnosti požadovaných výrobků z hlediska zdravotních a bezpečnostních předpisů.

§ 243

Vzorky

(1) Jsou-li dováženy výrobky dodávány podle vzorků, je dodavatel povinen předložit je odběrateli ke schválení před konečným sjednáním koupě v zahraničí.

(2) Nevyjádřil-li se odběratel k předloženým vzorkům ve stanovené lhůtě, nemá později právo vytýkat vady výrobků, které bylo možno zjistit odborným prozkoumáním vzorků.

§ 244

Dokumentace

(1) Dodavatel je povinen na žádost odběratele nejpozději s dodávkou výrobků dodat bezplatně průvodní technickou dokumentaci a podklady pro vypracování propagačního materiálu, pokud se v zemi zahraničního dodavatele obvykle dodávají s výrobky. Český nebo slovenský překlad této dokumentace dodá dodavatel jen na žádost odběratele a v počtu potřebném pro rozmnožení. Veškeré údaje a informace na výrobcích určených k prodeji v obchodě musí dodavatel dohodnout s odběratelem.

(2) Dodavatel je povinen dodat odběrateli atest, jen stanovil tak prováděcí předpis nebo smlouva.

§ 245

Obaly, balení a označování výrobků

(1) Obal, způsob balení a označování výrobků určí dodavatel. Je přitom povinen přihlídnout k odůvodněným požadavkům odběratele.

(2) Odběratel je povinen zaplatit dodavateli obaly, jejichž vrácení si dodavatel nevyhradil, pokud nejsou zahrnuty v tuzemské ceně dodaných výrobků.

§ 246

Splnění dodávky

Dodávka je splněna

a) při přepravě po železnici — příchodem vagónu do československé pohraniční celní stanice; pokud se zde dodávka překládá, mohou prováděcí předpisy*) upravit její splnění odchýlně;

b) při přepravě letadlem — příchodem na tuzemské celní letiště;

c) při přepravě poštou — příchodem na vycívací poštu;

d) při přepravě silničním dopravním prostředkem — příchodem na československou pohraniční celnici;

e) při přepravě potrubím nebo vedením — současně s plněním zahraničního dodavatele podnikem zahraničního obchodu;

f) v ostatních případech — odevzdáním smluvních výrobků veřejnému dopravci v tuzemsku k přepravě do místa určení, popřípadě odevzdáním odběrateli.

§ 247

Při prodlení dodavatele nemůže odběratel odstoupit od závazku, pokud dodavatel nemá možnost odstoupit od smlouvy se zahraničním dodavatelem.

§ 248

Přepravní dispozice

(1) Nemůže-li odběratel sdělit přepravní dispozice již při uzavírání smlouvy, je povinen tak učinit nejpozději 6 týdnů před počátkem dodávkového čtvrtletí, pokud není stanovena nebo dohodnuta jiná lhůta; ke změnám a doplňkům přepravních dispozic je třeba souhlasu dodavatele.

(2) Jestliže přepravní dispozice nebyly sděleny včas, je dodavatel oprávněn odeslat zásilku do místa, kde má odběratel sídlo.

Prověřování plnění a reklamační řízení

§ 249

(1) Odběratel musí prověřovat plnění tak, aby zajistil práva dodavatele vůči zahraničnímu dodavateli, popřípadě dopravci, zasláteli nebo pojistovci. Dodavatel je povinen sdělit odběrateli včas zvláštní podmínky pro prověřování plnění; ne učinil tak, prověřuje odběratel plnění podle podmínek, které jsou mu známy z předchozích dodávek téhož výrobku z dovozu, popřípadě podle podmínek platných v tuzemsku.

(2) Prověřoval-li dodávku v zahraničí pracovník odběratele, je výsledek prověrky pro odběratele závazný, pokud podnik zahraničního obchodu na základě upozornění pracovníka odběratele zajistil řádné podmínky pro prověřování.

§ 250

(1) Odběratel je povinen reklamovat tak, aby reklamační mohla být řádně uplatněna vůči zahra-

*) Viz však čl. III zákona č. 138/1970 Sb.

ničnímu dodavateli. Lhůtu, do které je odběratel povinen reklamovat, a zvláštní náležitosti reklamace stanoví prováděcí předpisy.

(2) Není-li lhůta stanovena v prováděcích předpisech, je dodavatel povinen ji určit při potvrzení návrhu smlouvy, popřípadě dodatečně, nejpozději 15 dnů před započatím dodávek tak, aby odpovídala reklamační lhůtě vůči zahraničnímu dodavateli, zkráceně nejvýše o 15 dnů. Současně může dodavatel stanovit též zvláštní náležitosti reklamace, pokud je nezbytně potřebuje k řádné reklamaci do zahraničí. Při projednávání záruční doby a rozsahu odpovědnosti se zahraničním dodavatelem je dodavatel povinen uplatnit odůvodněné požadavky odběratele.

(3) Reklamovat může odběratel nebo příjemce zásilky. Reklamuje-li příjemce, činí tak jako zástupce odběratele; další projednávání reklamace provádí vždy jen odběratel.

(4) Odběratel je povinen i po uplynutí reklamačních lhůt oznámit dodavateli bez zbytečného odkladu všechny zjištěné vady plnění. Dodavatel je povinen uplatnit reklamaci u zahraničního dodavatele; to, co od zahraničního dodavatele obdrží, je povinen předat odběrateli.

(5) Není-li jiné dohody, musí být výrobky při reklamaci vady jakosti až do vyřízení reklamace v zahraničí uloženy odděleně od ostatních výrobků a bez předchozího souhlasu dodavatele nesmí s nimi odběratel nakládat způsobem, který by přezkoumáním reklamované vady ztížil nebo zneškodnil.

(6) Je-li dodavatel vázán mezinárodními podmínkami nebo smlouvou se zahraničním dodavatelem k určitému způsobu vyřízení reklamace, určí její vůči odběrateli sám. V ostatních případech se s odběratelem o způsobu vyřízení reklamace dohodne.

§ 251

(1) Vyřizuje-li se reklamace opravou prováděnou v tuzemsku nebo vyžadují-li vadné výrobky před použitím v tuzemsku úpravy, zajišťuje provedení opravy nebo úprav odběratel, jestliže je to v tuzemsku možné a neurčí-li dodavatel něco jiného. Náklady hradí dodavatel.

(2) Odběratel není oprávněn v případě vadného plnění požadovat nové bezvadné plnění nebo zrušení smlouvy, pokud dodavatel nemá stejná práva vůči zahraničnímu dodavateli.

§ 252

Jde-li o dovoz strojů, zařízení nebo samostatných montáží určených pro investiční výstavbu, odpovídá dodavatel ve stejném rozsahu jako jiný

tuzemský dodavatel. Ve smlouvě však musí být výslovně uvedeno, že jde o dovoz pro investiční výstavbu.

Nehmotné dovozy

§ 253

(1) Licence, konzultace, revize, práce ve vzdělání a jiné dovozy podobného charakteru (nehmotné dovozy) zajišťuje odběratel hospodářskou smlouvou s příslušným dodavatelem.

(2) Odběratel je povinen předložit návrh smlouvy nejméně dva měsíce před prvním dnem měsíce, v němž má být započato s plněním, není-li stanovena nebo dohodnuta lhůta jiná.

(3) Obdobně se postupuje při zajišťování dovozu samostatné projektové dokumentace, podkladů pro projektovou dokumentaci, montážních prací, generálních oprav a jiných obdobných plnění.

§ 254

Odběratel je povinen oznamovat dodavateli veškeré vady plnění bez zbytečného odkladu po jejich zjištění. Dodavatel je povinen řádně uplatnit u zahraničního dodavatele veškerá práva, která v souvislosti s vadami plnění zahraničního dodavatele vznikla. Odběratel může z odpovědnosti za vady plnění požadovat pouze to, co podnik zahraničního obchodu získá od zahraničního dodavatele.

§ 255

Prováděcí předpisy*) mohou upravit nehmotné dovozy odchylně.

Jiná ustanovení

§ 256

Dodavatel je povinen upozornit odběratele včas na patentová, autorská nebo známková práva omezující užívání dovážených výrobků nebo dovážené dokumentace; neučiní-li tak, odpovídá za škodu vzniklou porušením těchto práv.

§ 257

Dodavatel je povinen hradit odběrateli též škodu, za kterou odpovídá zahraniční dodavatel. Výše náhrady škody se snižuje v takovém případě na částku, kterou dodavatel v zahraničí obdrží.

§ 258

Na dodávky z dovozu nelze použít ustanovení § 170, § 190 odst. 3, § 198 až 200, § 202 odst. 3 a § 208 až 208.

*) Viz však čl. III zákona č. 138/1970 Sb.

Hlava pátá

**ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O NÁKUPU
ZEMĚDĚLSKÝCH VÝROBKŮ A DODÁVKÁCH
POTŘEB**

§ 259 — zrušen

§ 260

Zemědělské organizace jsou povinny zahrnout dodávky zemědělských výrobků a odběr zemědělských potřeb vyplývající z uzavřených hospodářských smluv do svých výrobních a finančních plánů.

§ 261

Pokud není v této hlavě stanoveno něco jiného, platí pro dodávky zemědělských výrobků a potřeb ustanovení hlavy první až třetí.

Smlouva s dodávce zemědělských výrobků a potřeb

§ 262 — zrušen

§ 263 — zrušen

Dodací podmínky

§ 264

Zjistí-li zemědělská organizace, že je možno dodat vyšší dodávky, než bylo sjednáno, je povinna na to nákupní organizaci bez zbytečného odkladu upozornit.

§ 265 — zrušen.

§ 266 — zrušen.

Prověřování dodávek zemědělských výrobků

§ 267

(¹) Jakost zemědělských výrobků zjišťují organizace při plnění; nedojde-li mezi organizacemi k dohodě o jakosti dodaných výrobků, je pro ně závazné rozhodnutí o jakosti vydané orgánem, který je k tomu určen zvláštním předpisem.

(²) Nákupní organizace je povinna, nedojde-li k dohodě o jakosti, bezodkladně přizvat orgán oprávněný rozhodnout o jakosti dodávaných výrobků; pokud se tento orgán nemůže na místo prověřování ihned dostavit, je povinna

a) u výrobků, u nichž technické normy předpokládají odběr vzorků, zajistit ještě za účasti zemědělské organizace odebrání vzorků a předložit je bez zbytečného odkladu orgánu oprávněnému rozhodnout o jakosti;

b) u ostatních výrobků zajistit jejich oddělené uskladnění (ustájení) a posouzení orgánem oprávněným rozhodnout o jakosti.

(³) Jestliže nákupní organizace nesplní povinnosti uvedené v odstavci 2, platí za jakost dodanou jakost udaná zemědělskou organizací při plnění.

(⁴) Nákupní organizace nemůže uplatňovat práva z odpovědnosti za vady, které jsou zřejmé již při odběru od zemědělské organizace potom, když jakost byla dohodnuta nebo stanovena.

Jiná ustanovení

§ 268

(1) — zrušen.

(²) Prováděcí předpisy mohou upravit dodávky zemědělských výrobků a potřeb odchylně.

(3) — zrušen.

ČÁST OSMÁ**HOSPODÁŘSKÉ ZÁVAZKY
V INVESTIČNÍ VÝSTAVBĚ
A PŘI DODÁVKÁCH
VÝVOZNÍCH INVESTIČNÍCH CELKŮ****Hlava první****INVESTIČNÍ VÝSTAVBA****Oddíl první****Úvodní ustanovení**

§ 269

(¹) K přípravě investiční výstavby se uzavírají hospodářské smlouvy o

- spolupráci na řešení nové technologie
- dodávce průzkumných nebo projektových prací
- dodávce technické pomoci projektové organizace
- dodávce geologických, geodetických nebo kartografických prací
- spolupráci na projektové a organizační přípravě stavby.

(²) K provedení investiční výstavby se uzavírají hospodářské smlouvy o

- dodávce stavebních prací nebo dodávce stavební části
- dodávce souboru strojů a zařízení
- dodávce smontovaných strojů, zařízení nebo konstrukcí
- dodávce montáže.

(3) Dodávky výrobků, i když jsou určeny pro investiční výstavbu, se zajišťují smlouvami podle části sedmé; generální opravy strojů a zařízení, popřípadě jiné práce nebo výkony, se zajišťují smlouvami podle části desáté. Prováděcí předpisy mohou stanovit, že staveništní zařízení, popřípadě i další plnění potřebná pro investiční výstavbu, se zajišťují zvláštní smlouvou.

§ 270

Na včasnou žádost odběratele, popřípadě dodavatele je druhá organizace povinna uzavřít hospodářskou smlouvu o dodávce souboru strojů a zařízení nebo o dodávce stavební části, jde-li o plnění úkolů státního plánu jmenovitě uložených nadřízenými orgány dodavatele i odběratele. V ostatních případech pro povinnost uzavřít hospodářskou smlouvu platí přiměřeně ustanovení § 161.

Oddíl druhý

Příprava investiční výstavby

Smlouva o spolupráci na řešení nové technologie

§ 271

(1) Smlouvu o spolupráci na řešení nové technologie uzavírá investor s vědeckovýzkumným pracovištěm v období zpracování přípravné dokumentace. Podkladem pro uzavírání této smlouvy jsou dlouhodobé plány investiční výstavby, výhledové studie, plány rozvoje vědy a techniky a dosažené výsledky výzkumných a vývojových prací.

(2) Účelem smlouvy je zajistit zejména pro dokončení prací na investičním úkolu soustavnou spolupráci mezi investorem, vědeckovýzkumnými pracovišti, generálním projektantem a výrobními organizacemi tak, aby v investičním úkolu mohla být navrhována a v projektové dokumentaci použita taková technologie výrobního procesu, která bude z výzkumného hlediska odpovídat dosaženému stavu technického pokroku a pro jejíž uskutečnění budou u dodavatelských organizací i u provozovatelů technické a ekonomické předpoklady

(3) Ve smlouvě se stanoví časový a věcný postup prací nutných a dořešení technologie výrobního procesu a způsob ověřování výrobních možností u organizací, s kterými se počítá jako s budoucími dodavateli.

Smlouva o dodávce průzkumných nebo projektových prací

§ 272

Smlouvou o dodávce průzkumných nebo projektových prací se dodavatel zavazuje, že dodá odběrateli práce (jejich výsledky) ve smlouvené lhůtě a rozsahu. Zvláštní předpisy stanoví, které

organizace jsou oprávněny průzkumné a projektové práce provádět a jaké další povinnosti jsou spojeny se závazkem k jejich dodávce. Odběratel se zavazuje spolupracovat podle stanovených podmínek, práce odebrat a zaplatit.

§ 273

(1) Dodávka je splněna odevzdáním výsledku prací odběrateli, veřejnému dopravci nebo poště k přepravě do místa určení.

(2) Nedokončené práce mohou být odevzdány jen v tom případě, jestliže byly zastaveny následkem změny nebo zrušení závazku.

§ 274

Odpovědnost za vady

(1) Odběratel, kterému byly dodány vadné práce, má právo na bezplatné odstranění vad a na majetkové sankce.

(2) Na žádost odběratele je dodavatel povinen bez zbytečného odkladu zahájit potřebné práce, jestliže vzhledem k potřebě vzniklé v průběhu výstavby nebo k vadám zjištěným v průběhu zkušebního provozu je nutné doplnit nebo přepracovat projektovou dokumentaci.

§ 275

Uplatňování práv z odpovědnosti za vady

(1) Dodavatel je povinen odstranit vady, jen jestliže je odběratel reklamoval nejpozději v době, kdy odstranění vad má ještě význam z hlediska technického nebo ekonomického; majetkové sankce je povinen zaplatit, jen jestliže odběratel reklamoval vady nejpozději do tří let od splnění.

(2) Dodavatel je povinen nejpozději do 15 dnů po obdržení reklamace oznámit odběrateli, zda reklamaci uznává, jakou lhůtu navrhuje k odstranění vad nebo z jakých důvodů odmítá reklamaci uznat.

§ 276

O odevzdání provedených oprav prací a o odpovědnosti za vady těchto oprav platí obdobně ustanovení § 273 až 275 a § 277 odst. 3.

§ 277

Majetkové sankce

(1) Dodavatel, který je v prodlení s dodávkou, je povinen zaplatit odběrateli penále ve výši 2 % z ceny prací, a trval-li prodlení déle než jeden měsíc, ještě další penále ve výši 5 % z této ceny.

(2) Jestliže bylo plněno vadně, je dodavatel povinen zaplatit odběrateli penále ve výši 2 % z ceny prací; toto penále dodavatel neplatí, odstraní-li vadu do 15 dnů od odeslání reklamace.

(3) Neodstraní-li dodavatel vady v dohodnuté lhůtě, je povinen zaplatit odběrateli, pokud ve smlouvě není dohodnuto jinak, za každý den prodlení penále 500 Kčs.

(4) Dodavatel, který je v prodlení se zahájením prací na doplnění nebo přepracování projektové dokumentace (§ 274 odst. 2), je povinen zaplatit odběrateli za každý den prodlení penále 1000 Kčs.

Smlouva o technické pomoci projektové organizace

§ 278

(1) Smlouvou o technické pomoci se projektová organizace zavazuje, že odběrateli ve smluvené lhůtě

- a) dodá investiční studii stavby (výstavby), nebo
- b) poskytne odbornou pomoc, popřípadě dodá práce potřebné pro vypracování investičního úkolu nebo investiční studie stavby (výstavby), anebo
- c) dodá jiné průzkumné nebo projektové práce, a to i když nejsou určeny pro investiční výstavbu.

(2) Pro smlouvu o technické pomoci projektové organizace platí přiměřeně ustanovení § 273 až 277

Smlouva o dodávce geologických, geodetických nebo kartografických prací

§ 279

Pro dodávky geologických, geodetických nebo kartografických prací platí přiměřeně ustanovení § 273 až 277, a to i když nejsou určeny pro investiční výstavbu.

Smlouvy o spolupráci na projektové a organizační přípravě stavby

§ 280

(1) Smlouvy o spolupráci na projektové a organizační přípravě stavby uzavírá investor co nejdříve po schválení investičního úkolu, za účasti generálního projektanta, s jednotlivými v úvahu přicházejícími vyššími dodavateli (s dodavatelem stavební částí a s dodavateli souborů strojů a zařízení).

(2) Účelem smluv o spolupráci na projektové a organizační přípravě stavby je zajistit, aby projektová a organizační příprava probíhala za aktivní spolupráce všech nejdůležitějších organizací, které se účastní provádění stavby.

(3) Investor za účasti generálního projektanta především dohodne spolupráci dodavatele při poskytování údajů o výsledcích technického rozvoje, výrobních možnostech a dodacích lhůtách, spolupráci při poskytování dalších údajů potřebných pro vypracování projektové dokumentace, jakož i spolupráci při projednání koncepce projektové dokumentace, při předkládání požadavků a údajů pro organizaci provádění stavby a při projednávání návrhu projektové dokumentace. Ve smlouvě se dále stanoví, v kterých otázkách a v jakém rozsahu bude generální projektant oprávněn jednat přímo s dalšími dodavateli souborů, popřípadě s výrobcí jednotlivých strojů a zařízení.

§ 281

Jednotliví dodavatelé uzavírají, pokud je to nutné, s dalšími dodavateli smlouvy o spolupráci, ve kterých si zajistí předpoklady pro splnění svých závazků.

Oddíl třetí

Provádění investiční výstavby

Uzavírání smluv

§ 282

(1) Návrh smlouvy vypracovává dodavatel na základě poptávky odběratele. Pokud prováděcí předpisy*) nestanoví jinak, je součástí poptávky přislušná část schválené projektové dokumentace. Prováděcí předpisy*) mohou stanovit další náležitosti poptávky

(2) Návrh smlouvy je dodavatel povinen předložit ve lhůtě uvedené v poptávce. Nemůže-li tak učinit, musí nejpozději do 15 dnů po obdržení poptávky sdělit odběrateli řádně odůvodněné stanovisko.

(3) Dodavatel je návrhem smlouvy vázán po dobu dvou měsíců, pokud sám nestanovil lhůtu delší. Dodavatel je oprávněn na základě poptávky zahájit v nezbytně nutném rozsahu práce pro projektovou přípravu, popřípadě i zahájit přípravu výroby (včetně materiálového zajištění); nedojde-li k uzavření smlouvy, má dodavatel právo na náhradu nákladů vzniklých těmito pracemi.

(4) U jednoduchých dodávek může smlouva vzniknout i prohlášením dodavatele, že poptávku bez změny přijímá jako návrh smlouvy.

§ 283

(1) Předmět a čas plnění jsou dohodnuty, je-li shoda alespoň v takových podrobnostech, které odpovídají předané dokumentaci.

*) Viz však čl. LN zákona č. 138/1970 Sb.

[2] Lhůta pro podání žádosti o rozhodnutí sporů o jiných náležitostech (§ 153 odst. 3) činí tři měsíce od vzniku smlouvy.

[3] Ve smlouvě se zpravidla sjedná

- a) věcný a časový postup prací na dalším stupni projektové dokumentace a dodávky dílčích projektových výsledků potřebných pro vzájemnou koordinaci prací jednotlivých dodavatelů,
- b) lhůta, v které je odběratel povinen odevzdat staveniště (pracoviště), a rozsah a lhůty dalšího spolupůsobení odběratele,
- c) lhůta (lhůty), v níž je dodavatel povinen přivést dodávku (samostatně odevzdávané části dodávky) k odevzdání ve stavu odpovídajícím projektové dokumentaci a sjednaným podmínkám,
- d) způsob postupného zpřesňování smlouvy; ve smlouvě se též uvede, kteří pracovníci (orgány) a v jakých otázkách jsou oprávněni jménem organizace jednat.

[4] Podle potřeby se ve smlouvě též sjedná povinnost dodavatele postupně dokončovat jednotlivé části prací tak, aby mohly plynule navazovat práce dalších dodavatelů a aby mohlo být včas zahájeno komplexní nebo jiné vyzkoušení, dále podmínky takových vyzkoušení; současně se dohodne, zda bude proveden zkušební provoz, jeho doba a rozsah dodavatelovy účasti při něm.

[5] Dojde-li po uzavření smlouvy z podnětu generálního projektanta v dalších stupních projektové dokumentace ke změně podmínek, za kterých byla smlouva uzavřena, je odběratel povinen na žádost dodavatele souhlasit s odpovídající úpravou smlouvy.

§ 284

Smlouva může zahrnovat jak dodávku stavební části, tak dodávku souboru strojů a zařízení, popřípadě i další dodávky. Pokud prováděcí předpisy*) nestanoví jinak, odpovídá dodavatel za každou ze smluvních dodávek podle ustanovení o příslušných druzích smluv.

Všeobecné dodací podmínky

§ 285

[1] V případech dohodnutých ve smlouvě je dodavatel povinen vyzvat odběratele k prověření prací, které v dalším pracovním postupu budou zakryty nebo se stanou nepřístupnými. Neučiní-li tak, je povinen na žádost odběratele odkrýt práce, které byly zakryty nebo které se staly nepřístupnými, na svůj náklad.

*) Viz však čl. III zákona č. 136/1970 Sb.

[2] Pokud je splnění dodacích lhůt závislé na spolupůsobení odběratele a odběratel své povinnosti v dohodnuté době řádně nesplnil, je povinen sjednat s dodavatelem novou lhůtu, popřípadě uhradit dodavateli podle prováděcích předpisů*) zvýšené náklady; tyto předpisy*) mohou též stanovit, v kterých dalších případech je odběratel povinen uhradit dodavateli zvýšené náklady.

§ 286

Byly-li vyfakturované dodávky zmařeny nebo poškozeny před jejich převzetím, nepozbývá dodavatel práva na úplatu, ani není povinen ji vrátit, jestliže za takovou škodu neodpovídá (§ 145 odst. 2). Odběratel je povinen nahradit dále náklady, které dodavatel odůvodněně vynaložil k omezení a k odstranění škod.

§ 287

[1] — zrušen.

[2] Pokud předpisy o fakturování a placení nestanoví jinak, má dodavatel právo na částečnou úplatu po odeslání sjednaných strojů, zařízení nebo konstrukcí, popřípadě jejich sjednaných částí a dále též v případech, kdy je dodavatel nemůže odeslat pro prodlení odběratele nebo jiného účastníka stavby.

Odevzdání a převzetí

§ 288

[1] Dodavatel odevzdává a odběratel přijímá dokončené dodávky nebo jejich dokončené části, na jejichž samostatném odevzdání a převzetí se organizace ve smlouvě dohodly

[2] Nedokončené dodávky nebo jejich části nesmějí být investorovi odevzdány a jím přijímány.

[3] O předčasném užívání nepřevzatých dodávek v nezbytně nutných případech rozhodují na žádost investora nadřízené orgány v dohodě. Podrobné podmínky předčasného užívání, pokud je nestanoví nadřízené orgány přímo, dohodne investor s dodavatelem. Předčasné užívání musí být v souladu s předpisy o stavebním řádu.

§ 289

Dodavatel je povinen písemně oznámit odběrateli nejpozději 15 dnů předem, kdy bude dodávka nebo její část připravena k odevzdání; odevzdává-li se komplexním vyzkoušením nebo prováděním jiných zkoušek, musí oznámit den jejich zahájení. Organizace jsou povinny na základě tohoto oznámení dohodnout časový pracovní program přijetí, pokud to není sjednáno již ve smlouvě.

§ 290

Jestliže dodávka má ojedínělé drobné vady nebo ojedínělé drobné nedodělky které samy o sobě ani ve spojení s jinými nebrání uvedení do provozu (užívání) a neztíží provoz (užívání), je odběratel povinen takovou dodávku převzít. Dodávka, jejíž vady brání uvedení do provozu (užívání), nesmí být převzata.

§ 291

[1] Odběratel není oprávněn odmítnout převzetí dodávky pro závady, jejichž původ záleží v projektové dokumentaci, kterou mu dodavatel nedodal, nebo záleží-li ve vadách hmot, strojů nebo zařízení, které dodavatel sám poskytl, popřípadě jestliže sám způsobil, že dodávka nevyhovuje. Odběratel je v takových případech povinen dodávku převzít, i když komplexní vyzkoušení nebo jiné zkoušky nebyly z těchto důvodů úspěšné. Za tyto závady dodavatel neodpovídá, je však povinen dohodnout s odběratelem opatření k co nejrychlejšímu odstranění závad za úplaty.

[2] Ustanovení odstavce 1 neplatí, jestliže dodavatel při zahájení příslušných prací věděl nebo vědět musel o vadách hmot, strojů, zařízení nebo o vadách v projektové dokumentaci týkající se jeho dodávky a odběratele na vady neupozornil, nebo jestliže dodavatel poskytl pro zpracování projektové dokumentace nesprávné projektové podklady.

§ 292

Zápis o převzetí

[1] O převzetí dodávky nebo její části sestaví organizace zápis, který obsahuje zejména zhodnocení jakosti provedených prací, soupis zjištěných vad a drobných nedodělků, dohodu o opatřeních a lhůtách k jejich odstranění, popřípadě o slevě z úplaty, a nedošlo-li k dohodě, stanovisko dodavatele a odběratele, jakož i prohlášení odběratele, že odevzdávanou dodávku nebo její část přijímá.

[2] — zrušen.

[3] Jestliže odběratel odmítá dodávku převzít, sepíše organizace zápis, v němž uvedou svá stanoviska a jejich odůvodnění.

§ 293

Splnění dodávky

Povinnost dodat je splněna řádným provedením sjednané dodávky. Povinnost odebrat je splněna prohlášením odběratele v zápise o převzetí, že dodávku přijímá.

Důsledky porušení povinností

§ 294

Odpovědnost za vady

[1] Převzal-li odběratel vadnou dodávku, má právo na dodatečně bezplatné odstranění vady nebo, jestliže by odstranění vady bylo spojeno s neúměrnými náklady, na přiměřenou slevu.

[2] Na žádost odběratele je dodavatel povinen bez zbytečného odkladu vady své dodávky odstranit i když neuznává, že za vady odpovídá; ve sporných případech nese náklady až do rozhodnutí o reklamaci prozatím dodavatel.

[3] Převzal-li odběratel dodávku s drobnými nedodělky má právo požadovat jejich odstranění bez zbytečného odkladu nebo, jestliže by to bylo spojeno s neúměrnými náklady požadovat přiměřenou slevu. Odběratel musí tato práva uplatnit stejným způsobem jako práva z odpovědnosti za vady.

§ 295

Majetkové sankce

[1] Dodavatel, který je v prodlení se splněním povinností dodat, je povinen zaplatit odběrateli penále ve výši 0,5 % z ceny dodávky za každý započatý měsíc prodlení. U dodávek souborů strojů a zařízení řešených zcela nebo zčásti jako úkoly státního plánu výzkumných a vývojových prací si však organizace mohou sjednat majetkové sankce jinak.

[2] Neodstraní-li dodavatel vady nebo drobné nedodělky v dohodnutých lhůtách, je povinen zaplatit odběrateli, pokud ve smlouvě není dohodnuto jinak, za každý den prodlení penále 500 Kčs až do dne, kdy vady nebo nedodělky budou odstraněny.

[3] Nezačne-li dodavatel bez zbytečného odkladu odstraňovat vady (§ 294 odst. 2) zjištěné po převzetí, které brání pokračovat ve zkušebním provozu, je povinen zaplatit odběrateli penále ve výši 0,5 % z ceny své dodávky, za každý započatý týden prodlení.

[4] Organizace, jež je v prodlení se splněním povinností, která je ve smlouvě označena jako povinnost, na níž je závislé včasné splnění dodávky, je povinna zaplatit za každý případ a den prodlení penále 500 Kčs, nejvýše však za každý případ 15 000 Kčs; ve smlouvě může být dohodnuta jiná výše penále. Penále se zvyšuje o částku, kterou organizace účtující penále je povinna v důsledku nesplnění takové povinnosti zaplatit navíc svým dodavatelům.

[5] Odběratel, který je v prodlení s odevzdáním staveniště (pracoviště) nebo jeho částí, je povinen zaplatit penále ve výši 0,1 % z ceny smlouvených dodávek, které mají být na staveništi

(pracovišti nebo jeho částí) provedeny, nejméně však 1000 Kčs; trvá-li prodlení déle než jeden měsíc, je povinen zaplatit další penále ve výši 0,1 % z této ceny

(6) Odběratel, který nepředá dodavateli ve smluvených lhůtách projektovou dokumentaci, je povinen zaplatit dodavateli penále ve výši 0,25 % z ceny prací, jichž se dokumentace týká, a trvá-li prodlení déle než jeden měsíc, další penále ve výši 0,25 % z této ceny.

(7) Odběratel, který ve stanovené lhůtě nevytvořil potřebné předpoklady pro přejímání, nezahájil je, řádně v něm nepokračoval nebo neoprávněně odmítl řádně nabídnutou dodávku převzít, je povinen zaplatit dodavateli penále ve výši 500 Kčs za každý den prodlení.

(8) Užívá-li odběratel nebo organizace, která má být provozovatelem (uživatelem), předmět dodávky před jeho odevzdáním a převzetím bez dohody s dodavatelem, zaplatí odběratel dodavateli penále ve výši 500 Kčs za každý den neoprávněného užívání.

(9) — zrušen.

§ 296

Jestliže některá z organizací zúčastněných na investiční výstavbě prodlením v plnění své povinnosti znemožní jiné zúčastněné organizaci splnit její povinnost, je povinna hradit této organizaci náklady skladování, ošetřování a podle potřeby i náklady revize a rapase.

§ 297

O postupu při odevzdání a převzetí provedených oprav, o odpovědnosti za vady těchto oprav a o důsledcích jejich opožděného odstraňování platí, pokud ve smlouvě není dohodnuto jinak, přiměřeně ustanovení § 288 až 296 a příslušná ustanovení o uplatňování práv z odpovědnosti za vady.

Provozně nevyzkoušené stroje nebo zařízení

§ 298.

K podpoře zavádění nových strojů nebo zařízení, zejména jde-li o stroje a zařízení, jež jsou zahrnuty v plánu rozvoje vědy a techniky mohou prováděcí předpisy*) stanovit zvláštní dodací podmínky a odpovědnost pro případ použití provozně nevyzkoušených strojů nebo zařízení,

Smlouvy o dodávce stavebních prací a o dodávce stavební části

§ 299

(1) Smlouvou o dodávce stavebních prací se dodavatel zavazuje dodat odběrateli stavební prá-

ce, včetně stavebních hmot a dílců, popřípadě včetně strojů, zařízení a příslušné části projektové dokumentace.

(2) Smlouvou o dodávce stavební části se dodavatel zavazuje dodat investorovi stavební část stavby v rozsahu vymezeném ve schválené projektové dokumentaci. Dodává-li investorovi též příslušnou část projektové dokumentace, je tato dokumentace součástí dodávky stavební části.

§ 300

(1) Práva z odpovědnosti za vady, které jsou zřejmé již při odevzdávání a přejímání, musí odběratel reklamovat v zápisu o převzetí, jinak právo z odpovědnosti za tyto vady zaniká.

(2) Záruční doba činí, pokud není stanovena podle § 135 jinak,

u záruzdorných vyzdívek průmyslových pecí dva měsíce,

u záruzdorných vyzdívek koksárenských baterií, vysokých pecí, ohřivačů větrů, jakož i u ostatních záruzdorných vyzdívek a u kouřovodů šest měsíců,

u tunelů dva roky,

u vozovek silnic (ulic), u letištních drah a zpevněných ploch pro letadla s těžkou živičnou nebo betonovou anebo dlažďenou vozovkou a u ochranných nátěrů ocelových mostních konstrukcí tři roky,

u údolních přehrad, pokud jde o vady, které je možno zjistit až po naplnění nádrže na piné vzduší, šest měsíců od naplnění nádrže na piné vzduší, nejdéle však dva roky

u ostatních prací jedenapůl roku.

Tyto lhůty se počítají vždy od podepsání zápisu o převzetí.

(3) Záruční doba se zkracuje o dobu, po kterou byl odběratel v prodlení se zahájením přejímacího jednání nebo po kterou neoprávněně odmítl práce převzít.

(4) Jde-li o vady prací poddodavatele stavebních prací, které je možno zjistit teprve při převzetí prací nebo částí prací některým z dalších odběratelů anebo teprve po tomto převzetí, musí je odběratel reklamovat nejpozději do 15 dnů od dne obdržení včasné reklamace dalšího odběratele, jinak právo z odpovědnosti za tyto vady zaniká. To platí i o poddodávkách pro dodavatele souboru strojů a zařízení.

*) Viz však čl. III zákona č. 136/1970 Sb.

Smlouva o dodávce souboru strojů a zařízení

§ 301

Smlouvou o dodávce souboru (souborů) strojů a zařízení se dodavatel zavazuje dodat soubor strojů a zařízení (včetně montáží a příslušné části projektové dokumentace) zajišťující úplný nebo alespoň dílčí samostatný technologický proces. Požaduje-li to odběratel, je dodavatel povinen zavázat se, že dodá ve sjednané lhůtě a rozsahu též náhradní díly pro první vybavení strojů a zařízení; v případě prodlužení je dodavatel povinen platit penále ve výši ceny nedodaných náhradních dílů.

§ 302

Pro případ, že dodavatel by musel své pracovníky vysílat na staveniště (pracoviště) v ekonomicky neodůvodněném předstihu, mohou prováděcí předpisy*) stanovit podmínky za nichž je odběratel na žádost dodavatele povinen stroje a zařízení pro dodavatele na jeho náklad odebrat od dopravce, uskladnit a o uskladnění stroje a zařízení pečovat.

Komplexní vyzkoušení

§ 303

(1) Součástí dodávky je též komplexní vyzkoušení. Komplexním vyzkoušením prokazuje dodavatel, že dodávka je kvalitní a že je schopna zkušebního provozu.

(2) Rozsah a náplň komplexního vyzkoušení uvedou organizace ve smlouvě v souladu s projektovou dokumentací; současně dohodnou též ostatní podmínky, za kterých se bude komplexní vyzkoušení provádět. Případné rozpory o rozsahu a náplni komplexního vyzkoušení řeší nadřízené orgány.

(3) Jestliže komplexní vyzkoušení nelze provést proto, že soubor navazuje na dosud nesplněné dodávky jiných dodavatelů investora, dohodnou organizace, jakým náhradním způsobem dodavatel osvědčí způsobilost ke zkušebnímu provozu. Jakmile odpadne překážka, která brání komplexnímu vyzkoušení, je dodavatel povinen dodatečně provést zkoušky v rozsahu odpovídajícím komplexnímu vyzkoušení. Jestliže se při tomto dodatečném vyzkoušení zjistí, že dodávka nebyla schopna při převzetí zkušebního provozu, je dodavatel povinen zaplatit odběrateli penále stanovené v § 295 odst. 1.

§ 304

(1) V rozsahu dohodnutém ve smlouvě odběratel obstará na žádost dodavatele kvalifikované

pracovníky a poskytne suroviny, provozní hmoty, energii a jiné prostředky potřebné ke komplexnímu vyzkoušení a popřípadě též pro přípravu k němu.

(2) Dodavatel hradí náklady neúspěšného komplexního vyzkoušení a náklady další přípravy nezbytné k úspěšnému komplexnímu vyzkoušení, jestliže bylo komplexní vyzkoušení neúspěšné z příčin vzniklých u dodavatele.

Zkušební provoz a garanční zkoušky

§ 305

(1) Zkušební provoz provádí investor (provozovatel) na převzatém zařízení. Zkušebním provozem se prověřuje, zda zařízení bude za předpokládaných provozních a výrobních podmínek schopno vyrábět v kvalitě a množství stanoveném v projektové dokumentaci.

(2) Ve smlouvě o dodávce souboru strojů a zařízení jsou organizace povinny sjednat dobu zahájení i skončení zkušebního provozu a podmínky, rozsah a technicky nutnou dobu dodavatelovy účasti na zkušebním provozu, případné rozpory řeší nadřízené orgány.

(3) Dodavatel se účastní po sjednanou dobu zkušebního provozu souboru strojů a zařízení, které byly předmětem jeho dodávky, odstraňuje vyskytnuvší se závady a provádí případná seřizování nutná k dosažení ustáleného chodu. Za tím účelem je investor (provozovatel) povinen vyhovět žádosti dodavatele a na sjednanou dobu zkušební provoz přerušit.

§ 306

Vyžaduje-li to povaha dodávky, sjednají organizace ve smlouvě, že do určité lhůty po splnění dodávky, zpravidla před ukončením zkušebního provozu, nejpozději však do skončení záruční doby, provede dodavatel garanční zkoušky při nichž se zejména měřeními a výpočty prokazuje, že zařízení dosahuje smluvených jakostně technických ukazatelů a hodnot.

§ 307

Náklady vzniklé účastí dodavatele při zkušebním provozu a garančních zkouškách hradí odběratel, pokud nejde o opakování nebo prodloužení zkušebního provozu, popřípadě o opakování garančních zkoušek z příčin vzniklých u dodavatele.

Uplatňování práv z odpovědnosti za vady

§ 308

(1) Práva z odpovědnosti za vady, které jsou zřejmé již při odevzdávání a převímání, musí od-

*) Viz však čl. III zákona č. 138/1970 Sb.

běratel reklamovat v zápisu o převzetí, jinak právo z odpovědnosti za tyto vady zaniká.

(2) Záruční doba činí — pokud není stanovena podle § 135 jinak — jeden rok od skončení zkušebního provozu, a není-li zkušební provoz sveden, jedenapůl roku od splnění dodávky investoři.

(3) Ve vztazích mezi dodavateli a jejich dalšími dodavateli je možno reklamovat ve lhůtě uvedené v odstavci 2, prodloužené o dobu nutnou pro vyhotovení reklamace a její poštovní přepravu. V těchto vztazích nelze však reklamovat vady po uplynutí dvou let ode dne, kdy tyto další dodavatelé splnili svoji dodávku.

§ 309

Záruční doba se zkracuje o dobu, po kterou byl odběratel v prodlení se zahájením převjímacího jednání, nebo po kterou neoprávněně odmítl převzít dodávku, anebo o kterou se provedení zkušebního provozu zdrželo z příčin vzniklých na straně investora. Záruční doba se prodlužuje o dobu, o kterou byl provoz přerušon z důvodů vadného plnění dodavatelem.

§ 310

Odpovědnost při šéfmontáži

Jestliže je sjednána dodávka montáže způsobem šéfmontáže, platí o odpovědnosti dodavatele ustanovení § 318; za prodlení způsobené opožděným provedením montáže dodavatel neodpovídá.

Smlouva o dodávce smontovaných strojů, zařízení nebo konstrukcí

§ 311

(1) Smlouvou o dodávce smontovaných strojů, zařízení nebo konstrukcí se dodavatel zavazuje dodat odběrateli jednotlivé stroje, zařízení nebo kovové konstrukce včetně montáže.

(2) Smlouvou o dodávce smontovaných strojů, zařízení nebo konstrukcí se zajišťují dodávky takových strojů, zařízení nebo kovových konstrukcí a jejich montáží, které jsou jako dodávky smontovaných strojů, zařízení nebo konstrukcí stanoveny v seznamech vydaných dodavatelskými ministerstvy, a dále v případech, ve kterých se organizace nebo jejich nadřízené orgány na tom dohodnou.

(3) Ustanovení § 302 platí obdobně.

§ 312

(1) Připravenost k odevzdání a převzetí strojů nebo zařízení osvědčuje dodavatel individuálním vyzkoušením.

(2) Individuální vyzkoušení je součástí dodávky a rozumí se jím zkouška stroje nebo zařízení v rozsahu nutném pro prověření úplnosti a funkce stroje nebo zařízení a řádného provedení montáže.

§ 313

(1) Práva z odpovědnosti za vady, které jsou zřejmě již při odevzdávání a převjímací, musí odběratel reklamovat v zápisu o převzetí, jinak právo z odpovědnosti za tyto vady zaniká.

(2) Záruční doba činí šest měsíců od splnění dodávky. Jde-li však o vady které je možno zjistit teprve při převzetí některým z dalších odběratelů nebo teprve po tomto převzetí, musí odběratel reklamovat nejpozději do 15 dnů od obdržení včasné reklamace dalšího odběratele, u dodávek strojů nebo zařízení nejpozději však do dvou let od splnění dodávky.

§ 314

Pro dodávky smontovaných strojů, zařízení nebo konstrukcí, i když nejsou určeny pro investiční výstavbu, platí předcházející ustanovení přiměřeně.

Smlouva o dodávce montáže

§ 315

Smlouvou o dodávce montáže se dodavatel zavazuje umístit a sestavit stroje, zařízení, jejich soubor nebo konstrukce na sjednaném místě tak, aby byly schopny provozu.

§ 316

(1) Montáž se dodává podle dohody organizací buď dodavatelským způsobem nebo způsobem šéfmontáže.

(2) Při dodavatelském způsobu provádí všechny montážní práce dodavatel.

(3) Při dodávce montáže způsobem šéfmontáže dodavatel montážní práce jen odborně technicky řídí. Ostatní montážní práce provádí odběratel podle příkazu a za odborného vedení dodavatele; dodavatel je však oprávněn si vyhradit, že některé vybrané práce provede sám. Dodavatel neodpovídá za nedodržení lhůt a za vady, které vznikly v důsledku neuposlechnutí nebo neodborného provedení jeho příkazů, a za prodlení s odevzdáním prací, které způsobil odběratel.

§ 317

(1) Připravenost k odevzdání a převzetí osvědčuje dodavatel provedením stanovených zkoušek každého jednotlivého stroje nebo zařízení v rozsahu nutném pro prověření řádného provedení montáže; tyto zkoušky jsou součástí dodávky.

(2) O uplatňování práv z odpovědnosti za vady platí obdobně ustanovení § 313.

§ 318

Pro dodávky montážních prací, i když nejsou určeny pro investiční výstavbu, platí předcházející ustanovení přiměřeně.

Dodavatelské systémy

§ 319

Dohodou mezi organizacemi, popřípadě opatřeními nadřízených orgánů se stanoví, zda ve smluvním vztahu s investorem bude jedna nebo více organizací a jakým způsobem budou dodávat (dodavatelský systém).

Jiná ustanovení

§ 320

Prováděcí předpisy mohou upravit dodávky pro zemědělskou investiční výstavbu jednotlivých zemědělských družstev odchylně.

§ 320a

Jestliže některé činnosti příslušející investořovi vykonává jiná organizace (např. organizace inženýrská nebo projektově inženýrská), vztahují se ustanovení této hlavy, pokud jednají o investořovi, též na tuto organizaci.

Hlava druhá

DODÁVKY VÝVOZNÍCH INVESTIČNÍCH CELKŮ

Úvodní ustanovení

§ 321

(1) Smlouvou o dodávce vývozního investičního celku se dodavatel zavazuje dodat stroje, zařízení nebo práce, pokud je dodávka uvedena jako dodávka vývozního investičního celku v seznamu vydaném příslušnými ministerstvy po projednání s federálním ministerstvem zahraničního obchodu, nebo pokud byla jako dodávka vývozního investičního celku dohodnuta mezi organizacemi nebo jejich nadřízenými orgány.

(2) Jako dodávka vývozního investičního celku může být mezi organizacemi dohodnuta jen dodávka strojů, zařízení nebo prací v rozsahu alespoň jednoho souboru.

§ 322

Dodávku vývozního investičního celku zajišťuje vůči podniku zahraničního obchodu (vývoznímu odběrateli) jediný dodavatel (hlavní dodavatel), pokud se zúčastněná ministerstva nedohodnou jinak.

Uzavírání smluv

§ 323

(1) Podkladem pro vypracování návrhu smlouvy je poptávka obsahující požadavky vývozního odběratele a lhůtu, ve které má být návrh smlouvy vypracován.

(2) Hlavní dodavatel je povinen podat návrh smlouvy ve lhůtě uvedené v poptávce. Nemůže-li tak učinit, musí nejpozději do 15 dnů po obdržení poptávky sdělit vývoznímu odběrateli řádně odhodněné stanovisko.

(3) Návrhem smlouvy je hlavní dodavatel vázán po dobu tří měsíců, pokud se s vývozním odběratelem nedohodne na jiné lhůtě; je však oprávněn návrh podmnít tím, že vývozní odběratel nepřijme jiné, jmenovitě uvedené návrhy smluv, které mu hlavní dodavatel již dříve podal.

(4) Nepředá-li vývozní odběratel hlavnímu dodavateli projektovou dokumentaci zahraničního zákazníka, je hlavní dodavatel povinen na základě poptávky zajistit vypracování nabídkového projektu, pokud je to pro vypracování návrhu smlouvy potřeba.

(5) Jestliže hlavní dodavatel v zájmu dodržení dodací lhůty zahájí se souhlasem vývozního odběratele práce na další projektové dokumentaci nebo výrobu před uzavřením smlouvy, uhradí vývozní odběratel náklady s tím spojené, i když k uzavření smlouvy nedojde.

(6) Pro povinnost hlavního dodavatele uzavřít smlouvu platí přiměřeně ustanovení § 270.

§ 324

Lhůta pro podání žádosti o rozhodnutí sporu o jiných náležitostech (§ 153 odst. 3) činí tři měsíce od vzniku smlouvy.

Dodací podmínky

§ 325

Jakost a obaly

(1) Sjednává-li se jakost jednotlivých výrobků dodaných v rámci dodávky vývozního investičního celku, platí přiměřeně ustanovení § 217

(2) Pokud se organizace o druhu obalů a o způsobu balení nedohodly jinak, je hlavní dodavatel oprávněn použít obvyklého vývozního obalu odpovídajícího způsobu a délce přepravy.

§ 326

Montáž

Montáž se dodává podle dohody organizací buď dodavatelským způsobem, nebo způsobem šéf-

montáže. Při dodávce montáže způsobem šéfmontáže neodpovídá hlavní dodavatel za dodržení lhůty k provedení montáže.

§ 327

Přirážky

[¹] Prodloužil-li hlavní dodavatel na žádost vývozního odběratele závaznost návrhu smlouvy bez změn dodací lhůty nebo zavázal-li se zkrátit původně smlouvenou dodací lhůtu, může současně požadovat sjednání přiměřené přirážky.

[²] Přiměřenou přirážku obdrží hlavní dodavatel též tehdy, jestliže dodrží smlouvenou lhůtu, popřípadě zkrátí zpoždění, přestože vývozní odběratel je v prodlení s plněním svých povinností vůči hlavnímu dodavateli.

§ 328

Splnění dodávky

[¹] Dodávka strojů, zařízení a projektové nebo jiné dokumentace je splněna jejich předáním prvnímu tuzemskému veřejnému dopravci nebo poště k přepravě do místa určení, popřípadě předáním vývoznímu odběrateli; při prodlení odběratele platí ustanovení § 168 odst. 2 obdobně.

[²] Dodávka montážních prací nebo jiných prací je splněna jejich řádným provedením.

[³] Prováděcí předpis může upravit splnění dodávek odchylně.

Odpovědnost za vadné nebo opožděné plnění

§ 329

[¹] Hlavní dodavatel odpovídá vývoznímu odběrateli za vady dodávky po stejnou dobu jako vývozní odběratel zahraničnímu zákazníkovi. Vývozní odběratel je povinen před uzavřením smlouvy se zahraničním zákazníkem projednat dobu odpovědnosti s hlavním dodavatelem. Tuto dobu je však povinen s hlavním dodavatelem předem dohodnout v tom případě, sjednává-li se zahraničním zákazníkem delší dobu odpovědnosti, než jaká odpovídá ustanovení příslušných mezistátních podmínek; jinak je třeba dohody jen tehdy, sjednává-li se delší doba odpovědnosti než jeden rok od uvedení strojů a zařízení do provozu, popřípadě delší než dva roky od dodávky poslední podstatné části.

[²] Rozsah a podmínky odpovědnosti, pokud nejsou stanoveny prováděcím předpisem, musí vývozní odběratel s hlavním dodavatelem vždy dohodnout; organizace jsou přitom vázány příslušnými mezistátními podmínkami.

[³] Pokud nedošlo mezi vývozním odběratelem a hlavním dodavatelem k dohodě o delší době odpovědnosti poskytované zahraničnímu zákazníkovi,

omezuje se odpovědnost hlavního dodavatele po uplynutí doby, kterou s ním nemusí vývozní odběratel dohodnout, na povinnost provést opravy na náklad vývozního odběratele.

§ 330

[¹] Vývozní odběratel musí reklamovat do 15 dnů ode dne, kdy obdržel včasnou zprávu zahraničního zákazníka o vadách dodávky, jinak jeho právo z odpovědnosti za vady zaniká.

[²] Hlavní dodavatel je povinen bez zbytečného odkladu reklamované vady na žádost vývozního odběratele odstranit i v případech, kdy neuznává, že za vady odpovídá; náklady až do rozhodnutí o reklamaci nese prozatím hlavní dodavatel.

[³] Jestliže pro dodávku platí mezistátní podmínky, musí být reklamacie vyřízena v souladu s nimi.

§ 331

[¹] Hlavní dodavatel, který je v prodlení s plněním dodávky, je povinen zaplatit odběrateli za každý započatý měsíc prodlení penále ve výši 1 % z ceny strojů, zařízení nebo prací, které nebyly dodány, nejvýše však 6 %. Jestliže však pro prodlení dodavatele s plněním části dodávky nelze dodávky použít k určenému účelu z důvodu zpoždění její části, zaplatí dodavatel penále tak, jako kdyby nebylo plněno vůbec.

[²] Organizace jsou povinny sjednat penále za nedodržení povinností, jejichž včasné splnění má význam pro dodržení konečné dodací lhůty.

[³] Vývozní odběratel nemusí penále účtovat ani vymáhat.

Povinnosti ostatních dodavatelských organizací

§ 332

[¹] Ustanovení této hlavy platí též pro závazkové vztahy

a) mezi hlavním dodavatelem a jeho dodavateli, jakož i mezi dalšími dodavateli a odběrateli, pokud rozsah dodávek je určen obdobně podle ustanovení § 321,

b) mezi hlavním dodavatelem a příslušnou projektovou organizací, pokud jde o dodávku projektové dokumentace v rozsahu požadovaném hlavním dodavatelem.

[²] Ustanovení této hlavy platí přiměřeně též pro závazkové vztahy mezi všemi odběrateli a dodavateli, pokud se týká poskytování technické pomoci.

ČÁST DEVÁTÁ

HOSPODÁŘSKÉ ZÁVAZKY
V NÁKLADNÍ PŘEPRAVĚ

Hlava první

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 333

Ustanovení této části se vztahují na nákladní přepravu prováděnou pro socialistické organizace (přepravce) dopravními nebo jinými k tomu oprávněnými organizacemi (dopravci), s výjimkou přeprav, pro něž platí mezinárodní úmluvy. Na přepravu námořní a leteckou vztahují se ustanovení této části jen pokud právní předpisy nestanoví jinak.

Hlava druhá

ZÁVAZKY Z MĚSÍČNÍHO PŘEPRAVNÍHO PLÁNU

§ 334

[¹] Schválením měsíčního přepravního plánu vzniká mezi dopravcem a přepravcem, kteří byli určeni plánem, hospodářský závazek o objemu a podmínkách plánované přepravy.

[²] Přepravce je povinen objednat si včas přepravu zásilek obsažených v měsíčním plánu přepravy a podat je k přepravě; dopravce je povinen přichystat pro tyto zásilky dopravní prostředky a zásilky převzít k přepravě.

[³] Přepravce je povinen v objednávce uvést všechny údaje nutné k provedení a vyúčtování přepravy.

§ 335

[¹] Dopravce je povinen zaplatit přepravci majetkové sankce stanovené přepravními řády nepřiváží-li dopravní prostředky k provedení objednané přepravy podle měsíčního přepravního plánu.

[²] Přepravce je povinen zaplatit dopravci majetkové sankce stanovené přepravními řády, neodčerpá-li plánovaný objem přepravy.

[³] Za škodu způsobenou porušením povinností stanovených v odstavci 1 a 2 odpovídá dopravci nebo přepravci, jen pokud tak stanoví přepravní řády; přepravní řády zejména stanoví, za jakých podmínek a v jakém rozsahu odpovídá dopravce za nepřistavení objednaných dopravních prostředků.

[⁴] Přepravní řády mohou stanovit i další majetkové sankce pro případ porušení jiných povinností v přepravě.

Hlava třetí

ZÁVAZKY Z PŘEPRAVNÍ SMLOUVY

Přepravní smlouva

§ 336

Přepravní smlouva vzniká převzetím zásilky k přepravě; převzetí se potvrzuje na přepravní listině. Stanoví-li tak přepravní řády, vzniká přepravní smlouva již dohodou o podmínkách přepravy; v tomto případě je dopravce povinen na žádost přepravce písemně potvrdit převzetí zásilky.

§ 337

[¹] Přepravní smlouvou se dopravce zavazuje odeslateli, že přepraví zásilku do určeného místa a vydá ji oprávněnému příjemci nebo že provede přepravu v dohodnutém rozsahu a za stanovených podmínek. Dopravce je povinen provést přepravu s odbornou péčí a ve stanovených lhůtách. Odeslatel se zavazuje spolupůsobit podle přepravních řádů a za přepravu zaplatit.

[²] Přepravní řády stanoví, kdy zásilka může být z přepravy vyloučena nebo kdy může být uzavření přepravní smlouvy, popřípadě provedení přepravy odmítnuto.

§ 338

[¹] Nemá-li stanoveno něco jiného, může dopravce ke splnění smlouvy použít i jiných organizací. Přitom odpovídá přepravci stejným způsobem, jakoby přepravu provedl sám.

[²] Provádějí-li dopravci různých druhů dopravy přepravu podle zvláštních předpisů společně (sdružená přeprava), stanoví tyto předpisy, který z dopravců a za jakých podmínek odpovídá za tuto přepravu.

§ 339

Příjemci jsou povinni spolupůsobit podle přepravních řádů ke splnění přepravní smlouvy jestliže za příjemce přijímá od dopravce zásilku k další přepravě jiný dopravce, odpovídá za to, že provede všechny úkony předepsané příjemci zásilky.

Odpovědnost dopravce

§ 340

[¹] Dopravce odpovídá za škody, které vzniknou na přepravované zásilce v době od převzetí k přepravě až do jejího vydání; své odpovědnosti se zproští, jen byla-li škoda způsobena odeslatelům nebo příjemcem, vadností zásilky, jejího obalu nebo balení, zvláštní povahou zásilky anebo okolností, kterou nemohl dopravce odvrátit.

(2) Přepravní řády mohou stanovit, v kterých případech je přepravce povinen dokázat, že škoda nebyla způsobena některou z okolností uvedených v odstavci 1.

§ 341

Při ztrátě nebo zničení přepravované zásilky je dopravce povinen nahradit cenu, kterou měla ztracená nebo zničená zásilka v době, kdy byla převzata k přepravě. Kromě toho je dopravce povinen hradit všechny náklady vzniklé v souvislosti s přepravou ztracené nebo zničené zásilky při poškození nebo částečné ztrátě hradí dopravce částku, o níž byla zásilka znehodnocena; pokud bude účelné provést opravu, hradí dopravce náklady opravy

§ 342

Za jiné škody odpovídá dopravce, jen byly-li způsobeny překročením dodací lhůty; tyto škody hradí jen do výše dovozného.

§ 343

Za překročení dodací lhůty je dopravce povinen zaplatit majetkové sankce stanovené v přepravních řádech.

Hlava čtvrtá

UPLATŇOVÁNÍ A ZÁNİK PRÁV

§ 344

(1) Okolnosti, které mohou zakládat majetkovou odpovědnost mezi dopravcem a přepravci (odesílatelem, příjemcem), se zjišťují zpravidla zápisem, který je podkladem pro uplatňování práv.

(2) Zjistí-li dopravce porušení nebo neúplnost zásilky nebo okolnosti tomu nasvědčující, je povinen zjistit stav zásilky a sepsat zápis, ve kterém musí být uvedeny všechny okolnosti rozhodné pro zjištění odpovědnosti dopravce nebo přepravce. Správnost zjištění obsažených v zápisu potvrdí podpisem osoby, které se zúčastnily jeho sestavení.

(3) Zjistí-li příjemce zásilky při jejím odevzdání zjevnou porušení nebo neúplnost anebo okolnosti tomu nasvědčující, je povinen požádat dopravce nejpozději při převzetí zásilky o sepsání zápisu. Dokud dopravce neseptá požadovaný zápis, není příjemce povinen zásilku převzít. Při úplné ztrátě zásilky je odesílatel nebo příjemce povinen požádat o sepsání zápisu do jednoho měsíce od uplynutí dodací lhůty stanovené přepravními řády.

§ 345

(1) Veškerá práva, která mají přepravci vůči dopravcům v souvislosti s přepravou, musí reklamovat písemně u dopravce; jinak tato práva zanikají.

(2) V reklamaci musí přepravce vymezit své požadavky a stručně je odůvodnit; dále musí přiložit doklady osvědčující správnost reklamace.

(3) Reklamace musí být dopravci odeslána do šesti měsíců ode dne vzniku přepravní smlouvy; jde-li o jiná práva než z přepravní smlouvy do šesti měsíců od vzniku příslušného práva.

(4) Dopravce je povinen sdělit přepravci své stanovisko k reklamaci nejpozději do tří měsíců.

§ 346

(1) Lhůta pro uplatňování práv přepravce vůči dopravci u hospodářské arbitráže činí šest měsíců od prvního dne měsíce následujícího po odeslání reklamace dopravci.

(2) Pro uplatňování práv dopravců vůči přepravcům platí ustanovení § 130 až 132.

ČÁST DESÁTÁ

HOSPODÁŘSKÉ ZÁVAZKY PŘI JINÝCH ZPŮSOBECH SPOLUPRÁCE MEZI SOCIALISTICKÝMI ORGANIZACEMI

Hlava první

HOSPODÁŘSKÉ SMLOUVY O PŘEVODECH SPRÁVY, O DOČASNÉM UŽÍVÁNÍ A O PŘEVODECH VLASTNICTVÍ

§ 347

Převod správy národního majetku

(1) Hospodářská smlouva o převodu správy národního majetku mimo obvyklé hospodaření (§ 68) musí obsahovat

- určení převáděného majetku,
- určení dne převodu správy národního majetku,
- je-li převod úplatný, též výši úplaty

(2) Hospodářská smlouva o převodu správy národního majetku vzniká dohodou organizací o náležitostech uvedených v odstavci 1.

(3) V hospodářské smlouvě se dále uvedou

- názvy nadřazených orgánů oprávněných dát souhlas k převodu správy národního majetku,
- hodnota převáděného majetku podle údajů účetní evidence,
- důvod převodu správy,
- práva a závazky související s převáděným majetkem, pokud se současně převádějí

(4) Předávající organizace odpovídá za vady předávaného majetku jen v těch případech a v tom rozsahu, jak to bylo smlouveno.

(5) Správa přechází dnem stanoveným ve smlouvě.

(6) Neuzavírá-li se smlouva na základě rozhodnutí nadřízených orgánů nebo nestanoví-li prováděcí předpisy jinak, je k účinnosti smlouvy třeba schválení nadřízených orgánů.

§ 348

Dočasné užívání národního majetku

(1) Hospodářská smlouva o dočasném užívání národního majetku (§ 71) musí obsahovat určení majetku, který má být přenechán k dočasnému užívání, určení způsobu a doby užívání, ustanovení o výši úplaty nebo o tom, že užívání se poskytuje bezplatně; obsahuje též dohodu o udržování a úpravách majetku, jakož i o tom, jak budou vypořádány náklady na ně vynaložené.

(2) Místnosti určené nebo užívané k jiným účelům než obytným nebo zemědělským nesmějí být do dočasného užívání předány bez rozhodnutí orgánu k tomu příslušného podle zvláštních předpisů.

(3) Právo dočasně užívat národní majetek zaniká dohodou, uplynutím stanovené doby a bylo-li užívání sjednáno na dobu neurčitou, uplynutím měsíční výpovědní lhůty, nebyla-li sjednána výpovědní lhůta jiná. Jde-li o místnosti určené nebo užívané k jiným účelům než obytným nebo zemědělským, zaniká právo k jejich užívání též rozhodnutím orgánu k tomu příslušného podle zvláštních předpisů.

§ 349

Převody vlastnictví

Pro hospodářskou smlouvu o převodu vlastnictví národního majetku mimo obvyklé hospodaření (§ 69 odst. 3) platí obdobně ustanovení § 347

§ 350

Ustanovení § 348 a 349 platí přiměřeně i v případech, kdy socialistické organizace mimo obvyklé hospodaření převádějí vlastnictví jiného majetku v socialistickém vlastnictví, než je národní majetek, nebo jej odevzdávají do dočasného nebo dlouhodobého užívání.

§ 351

(1) Předávající organizace je vždy povinna upozornit organizaci přijímající na všechny vady

a jiné nedostatky odevzdávaného majetku, o kterých ví nebo vědět musí; jinak odpovídá za škody, kterým by bylo možno tímto upozorněním zabránit.

(2) Vzniknou-li při uzavírání smluv mezi organizacemi rozpory, řeší je jejich nadřízené orgány.

Hlava druhá

OSTATNÍ HOSPODÁŘSKÉ SMLOUVY MEZI SOCIALISTICKÝMI ORGANIZACEMI

§ 352

Socialistické organizace uzavírají, kromě hospodářských smluv upravených v ustanoveních § 156 až 351, i též další smlouvy o jiných způsobech spolupráce, zejména smlouvy o uskladnění, smlouvy o obstarání záležitostí, smlouvy o hromadné přepravě osob, smlouvy o provedení oprav smlouvy o jiných pracích a výkonech a smlouvy o pojištění.

§ 353

Smlouva o uskladnění

Uskladní-li organizace věci jiné organizace, je povinna pečovat o ně podle dohody, a není-li dohody, opatřovat je pečlivě a po uplynutí sjednané doby nebo na požádání je vrátit. Nebylo-li ujednáno jinak, není organizace, která uskladnila věci, oprávněna uskladněných věcí užívat ani je dát do užívání nebo dovolit jejich užívání další organizaci.

§ 354

Smlouva o obstarání záležitostí

(1) Organizace, která se zavázala (organizace povinná) obstarat záležitost jiné organizace, odpovídá jí za to, že záležitost obstará včas a řádně. Je povinna o svém postupu informovat organizaci, pro niž jedná (organizaci oprávněnou), a po skončení jednání jí předložit vyúčtování.

(2) Organizace oprávněná musí nahradit organizaci povinné náklady odůvodněně vynaložené při obstarávání záležitostí i tehdy, jestliže nebylo dosaženo předpokládaného výsledku následkem okolností, za něž povinná organizace nenesla odpovědnost.

(3) Nebylo-li smlouveno jinak, mohou organizace zrušit smlouvu jednostranným prohlášením.

§ 355

Smlouva o hromadné přepravě osob

(1) Smlouvou o hromadné přepravě osob se dopravce zavazuje jiné organizaci (objednateli)

*) § 156 až 160 zrušeny.

přepřavit účastníky přepravy a jejich zavazadla do sjednaného místa (míst) řádně a včas. Smlouva o hromadné přepravě osob vzniká přijetím objednávky. Za provedení přepravy je objednatel povinen zaplatit stanovenou náhradu.

(2) Rozsah odpovědnosti za škodu způsobenou neprovedením nebo opožděným provedením sjednané přepravy může být přepravními řády omezen.

(3) Objednatel musí svá práva související s plněním smlouvy o hromadné přepravě osob reklamovat písemně u dopravce do šesti měsíců ode dne, kdy přeprava byla nebo měla být provedena; jinak tato práva zanikají.

§ 356

Smlouva o provedení oprav a smlouva o jiných pracích a v ý k o n e c h

(1) Organizace, která se zavázala druhé organizaci provést opravu (včetně generální opravy) jejich strojů, zařízení nebo jiných výrobků, popřípadě která se zavázala provést jiné práce nebo výkony odpovídá za to, že smlouvené práce nebo výkony provede ve lhůtě a způsobem stanoveným, popřípadě dohodnutým.

(2) Závazek dodavatele je splněn odevzdáním prací odběrateli, u výkonů jejich provedením. U prací, které dodavatel provádí na věcech odběratele ve své provozovně, je závazek dodavatele splněn odevzdáním věcí, na nichž byly práce provedeny, odběrateli, popřípadě jejich odevzdáním veřejnému dopravci nebo poště.

V e ř e j n á s o u t ě ž

§ 356a

(1) Organizace, která vyhláší veřejnou soutěž na určitý výrobek, práci nebo výkon, je povinna ve vyhlášení vymezit předmět a čas soutěže, výši případných odměn, způsob vyhodnocení soutěžních návrhů a ostatní soutěžní podmínky.

(2) Podmínky veřejné soutěže musí být stanoveny písemně a vhodným způsobem zveřejněny. Organizace, která vyhlásila veřejnou soutěž, může použít soutěžních návrhů jen podle soutěžních podmínek.

(3) Organizace, která soutěž vyhlásila, je povinna poskytnout vyhlášené odměny těm organizacím, které podle provedeného vyhodnocení splnily podmínky soutěže.

(4) Organizace, která se zúčastní veřejné soutěže, má nárok na náhradu nákladů spojených s podáním soutěžního návrhu, jen pokud tak stanoví soutěžní podmínky

(5) Veřejnou soutěž je možno odvolat jen ze závažných důvodů. Odvolání je třeba provést stejným způsobem, jakým byla soutěž vyhlášena, nebo jiným stejně účinným způsobem. Bude-li veřejná soutěž odvolána, je organizace, která ji vyhlásila, povinna nahradit náklady vzniklé organizacím, které před odvoláním soutěže její podmínky zcela nebo zčásti už splnily.

§ 356b

Vyhlásí-li organizace soutěž o nejvhodnější návrh na uzavření určité smlouvy, činí výzvu k podání návrhů na uzavření této smlouvy. Organizace, která podala soutěžní návrh (nabídku), je jím vázána po dobu, kterou si v návrhu stanovila, nejméně však po dobu stanovenou v podmínkách soutěže. Organizaci, která vyhlásila soutěž, vznikne závazek leprve přijetím některého návrhu.

§ 356c

U ž í s o u t ě ž

Jestliže organizace vyhlásí užší soutěž, mohou se jí zúčastnit jen vyzvané organizace. Podmínky užší soutěže se nezveřejňují. Jinak platí i pro užší soutěž přiměřeně ustanovení o veřejné soutěži.

§ 356d

V e ř e j n ý p ř í s l í b

(1) Veřejným příslibem se zavazuje organizace, která veřejně vyhlásila, že zaplatí odměnu nebo poskytne jiné plnění organizaci, která splní podmínky určené ve veřejném příslibu.

(2) Neurčují-li podmínky veřejného příslibu nic jiného, obdrží odměnu ta organizace, která je splní nejdříve.

(3) Splní-li podmínky veřejného příslibu současně více organizací a z obsahu podmínek vyplývá, že má být udělena jen jedna odměna, rozdělí se odměna mezi nimi rovným dílem.

§ 357

(1) Pokud je to vzhledem k povaze závazku obvyklé, není třeba k uzavření smluv uvedených v této hlavě písemné formy

(2) Pro smlouvy uvedené v této hlavě platí přiměřeně ta ustanovení části sedmé až deváté, která upravují vztahy obsahem a účelem jím nejbližší; to platí i o záruční době u smlouvy o provedení oprav a u smlouvy o jiných pracích a výkonech. Prováděcí předpisy*) mohou stanovit odchýlnou úpravu.

*) Viz však čl. III zákona č. 136/1970 Sb.

POJIŠTĚNÍ**§ 358**

Pojištění slouží organizacím k úhradě škod vznikajících nahodilými událostmi

§ 359

Pojištění organizací vzniká z hospodářské smlouvy uzavřené mezi socialistickou organizací a pojišťovnou nebo ze zákona.

§ 360

Pro smluvní pojištění organizací platí obdobně příslušná ustanovení občanského zákoníku a prováděcích předpisů k nim vydaných; pokud to bude potřebné ke splnění účelu pojištění, lze se ve smlouvě od těchto ustanovení odchýlit. Prodlením v placení však pojištění nezaniká. Pro uplatňování práv platí jen ustanovení tohoto zákona.

Zájmové a účelové smlouvy

(Smlouvy o sdružení)

§ 360a

(¹) Smlouvou o sdružení se zavazují socialistické organizace, že spojí svoji činnost nebo část svých prostředků k dosažení určitého účelu, popřípadě v jiném společném zájmu.

(²) Smlouva o sdružení vymezí činnost, která je předmětem sdružení, způsob jejího provádění, práva a povinnosti zúčastněných organizací, výši podílů, kterými organizace přispívají k úhradě nákladů spojených s výkonem dohodnuté činnosti a důsledky porušení smluvní povinnosti.

(³) Smlouva o sdružení vznikne, dojde-li k dohodě o celém jejím obsahu. K platnosti smlouvy je třeba písemné formy a schválení nadřazeného orgánu (nadřazených orgánů) sdružujících organizací peněžní prostředky, též schválení Státní banky československé. Nadřazený orgán (nadřazené orgány) může uložit organizacím povinnost uzavřít smlouvu o sdružení, je-li v zájmu rozvoje národního hospodářství, aby určité činnosti byly prováděny z jednoho místa (gesce).

(⁴) Na základě smlouvy o sdružení může vzniknout nová socialistická organizace, souhlasí-li s tím ústřední orgán státní správy příslušný podle předmětu činnosti zakládané organizace. Tento orgán též schvaluje statut nebo stanovy zakládané organizace a jejich změny a vykonává vůči organizaci funkci orgánu hospodářského řízení. Přísluší-li vydání souhlasu ke vzniku organizace několika ústředním orgánům státní správy, dohodnou se tyto orgány který z nich bude vůči založené organizaci vykonávat funkci orgánu hospodářského

řízení. Založená organizace se zapisuje do podnikového rejstříku. Členové sdružení odpovídají za závazky organizace společně a nerozdílně, nestáčí-li k jejich úhradě majetek organizace; není-li ve smlouvě stanoveno něco jiného, vypořádají se mezi sebou podle výše svých podílů.

(⁵) Smlouva o sdružení zaniká dohodou zúčastněných organizací nebo v případech stanovených ve smlouvě. Organizací vzniklou na základě smlouvy o sdružení může zrušit též orgán, který vůči ní vykonává funkci orgánu hospodářského řízení.

ČÁST JEDENÁCTÁ**PLATEBNÍ A ŮVĚROVÉ VZTAHY****Hlava první****ÚVODNÍ USTANOVENÍ****§ 361**

(¹) Socialistické organizace jsou povinny včas a řádně provádět peněžní platby, ke kterým jsou zavázány nebo které jsou jím uloženy

(²) Organizace provádějí peněžní platby prostřednictvím Státní banky československé (dále jen „banka“); prostřednictvím jiných peněžních ústavů nebo orgánů mohou organizace provádět platby zásadně jen se svolením banky.

(³) Vzájemné započtení pohledávek mezi organizacemi je možné, jen pokud tak stanoví právní předpis, nebo pokud v jednotlivém případě se započtením souhlasí banka.

§ 362

Při svém hospodaření mohou organizace užívat návratných peněžních prostředků, které jím formou úvěrů poskytuje banka, popřípadě jiné peněžní organizace nebo orgány oprávněné k poskytování úvěrů podle právních předpisů. Jiné organizace si takové prostředky mezi sebou poskytovat nesmějí, pokud právní předpisy nestanoví něco jiného.

§ 363 — zrušen

§ 364 — zrušen

§ 365 — zrušen

Hlava druhá**PLATEBNÍ STYK SOCIALISTICKÝCH ORGANIZACÍ****§ 366**

(¹) Organizace jsou povinny provádět své platby zásadně bezhotovostním způsobem z prostředků na příslušném účtě u banky. Platit v hotovosti mohou organizace pouze v případech a za podmínek stanovených prováděcími předpisy.

[2] Z prostředků na účtě platí banka organizaci úroky, pokud jsou stanoveny.

§ 367

[1] Organizace je zejména povinna

- a) zajišťovat na účtě u banky dostatek prostředků na úhradu svých plateb,
- b) včas ověřovat nezávadnost plateb, platit ve správné výši a ve stanovených lhůtách, jakož i pečovat o správné inkaso pohledávek a ostatních příjmů,
- c) soustřeďovat své peněžní hotovosti přesahující stanovený limit pokladního zůstatku na účtě u banky.

[2] Na účtech u jiných peněžních ústavů mohou mít organizace peněžní prostředky jen se souhlasem banky.

§ 368

[1] Banka je povinna provést platbu včas a řádně podle příkazu organizace.

[2] Dal-li příkaz příjemce, může banka provést platbu jen se souhlasem organizace, z jejíhož účtu má být platba uskutečněna. U peněžitých pohledávek pravoplatně přiznaných příslušným orgánem provede banka platbu z účtu organizace bez jejího souhlasu. Právní předpisy mohou stanovit další případy, kdy banka provádí platby bez příkazu nebo souhlasu organizace.

[3] Příkaz nebo souhlas může organizace zcela nebo zčásti písemně odvolat s udáním důvodu. Odvolání je pro banku závazné, pokud s prováděním platby již nezačala a pokud je odvolání v souladu s právními předpisy

§ 369

[1] Banka není povinna provést platbu, ke které není na účtě dostatek prostředků.

[2] Nestáčí-li prostředky na všechny platby, provádí banka platby podle pořadí stanoveného prováděcími předpisy, pokud tyto předpisy nestanoví, že banka příkazy k platbám vrátí.

[3] Právo organizace disponovat s prostředky na účtě může být omezeno i v jiných případech stanovených prováděcími předpisy

[4] Organizace se mohou dohodnout, které formy bezhotovostního placení použijí, pokud prováděcí předpisy takovou dohodu nevylučují nebo pokud nestanoví, že formu bezhotovostního placení může v některých případech určit banka.

§ 370

Neprovede-li banka platbu, k níž obdržela proveditelný příkaz nebo souhlas, ve lhůtě stanovené

prováděcími předpisy nebo provede-li platbu, ač ji provést neměla, odpovídá za škodu, která tím byla organizací způsobena. Banka však neodpovídá za škodu způsobenou v důsledku výkonu její kontrolní působnosti.

§ 371

Práva, která vzniknou organizacím vůči bance ze závad v platebním styku, musí být u ní reklamována ve lhůtě šesti měsíců ode dne, kdy k závadě došlo; jinak tato práva zanikají.

§ 372

[1] Provede-li banka platbu chybně nebo zjistí-li jiné závady vzniklé při placení, odstraní nesprávnost opravným zúčtováním.

[2] Opravným zúčtováním nelze však provést platbu, kterou by bylo vykonáno právo již zaniklé. Jestliže by však neprovedením opravného zúčtování jedna z organizací získala neodůvodněný majetkový prospěch, může banka příslušnou částku odvést do státního rozpočtu.

§ 373

[1] Při bezhotovostním placení je povinnost platit splněna odepsáním příslušné částky z účtu plátce u peněžního ústavu.

[2] Při placení v hotovosti je povinnost platit splněna složením příslušné částky u peněžního ústavu nebo pošty, pokud se platba provádí jejich prostřednictvím, anebo odevzdáním příslušné částky příjemci.

[3] Při vyrovnávání vzájemných pohledávek započtením je povinnost platit splněna do výše započtení dnem, ve kterém bylo započtení provedeno.

§ 374

Práva vyplývající organizaci vůči bance ze zůstatku na účtu nezanikají během jeho trvání.

Hlava třetí

FAKTUROVÁNÍ A JINÉ PODKLADY PRO PLACENÍ

§ 375

Podkladem pro placení dodávek uskutečňovaných mezi socialistickými organizacemi je zpravidla faktura.

§ 376

[1] Právo a povinnost fakturovat vzniká dnem splnění (částečného splnění) dodávky.

[2] Předpisy o fakturování a placení mohou stanovit vznik práva a povinnosti fakturovat jinak.

§ 377

Jestliže dodavatel neodeslal fakturu ve stanovené lhůtě, je povinen zaplatit odběrateli penále ve výši 1 % z fakturované částky za každý započatý měsíc prodlení.

§ 378

(1) Je-li organizace v prodlení s placením faktury (dokladu jí nahrazujícího) nebo se splněním vykonatelného arbitrážního rozhodnutí znějícího na peněžité plnění, je povinna zaplatit oprávněné organizaci poplatek z prodlení ve výši 0,05 % z dlužné částky za každý den prodlení.

(2) Poplatek z prodlení ve stejné výši je organizace povinna zaplatit oprávněné organizaci

- a) jestliže je v prodlení s odesláním podkladu pro fakturaci, pokud povinnost podklad odeslat je stanovena v prováděcích předpisech nebo ve smlouvě;
- b) jestliže si neoprávněně vybere z jejího účtu peněžní částku, na kterou nemá právo; v tomto případě platí poplatek z prodlení ode dne, kdy peněžní částku obdržela, do dne, kdy ji oprávněné organizaci vrátila.

(3) Odběratel, který nezaplatil fakturu v rozsahu vadného plnění (§ 202 odst. 1), není v prodlení s placením, pokud jeho reklamace je oprávněná a pokud právo z odpovědnosti za vady bylo včas uplatněno.

(4) Poplatek z prodlení se neplatí za dobu, po kterou bylo zdržení proveditelné platby způsobeno peněžním ústlavem.

§ 378a

Organizace, která je v prodlení s placením peněžitého závazku, je povinna v případech, na něž se nevztahují ustanovení § 378 odst. 1 a 2, platit oprávněné organizaci úrok z prodlení ve výši 5 % ročně, pokud není v právních předpisech stanoveno něco jiného. Ustanovení § 378 odst. 4 platí obdobně.

§ 379

Zaplacením nepozbývá odběratel práva z odpovědnosti za vady.

§ 380

V jiných případech než při placení dodávek jsou mezi organizacemi podkladem pro placení zpravidla dobropis, jestliže podklad vystavuje dlužník, vyúčtování, jestliže podklad vystavuje věřitel, a rozhodnutí nebo opatření příslušných orgánů.

Hlava čtvrtá

BANKOVNÍ ÚVĚR

§ 381

(1) Organizace jsou povinny svou úvěrovou potřebu plánovat.

(2) Banka zajišťuje soulad úvěrové potřeby organizací s celospolečenskými zájmy prostřednictvím úvěrového plánu.

§ 382

(1) Pro úvěrování platí tyto zásady:

- a) úvěrové prostředky mohou být použity pouze pro potřeby organizace, které byl úvěr povolen;
- b) organizace je oprávněna použít úvěrových prostředků jen k účelům, ke kterým byly poskytnuty;
- c) úvěr je splatný nejpozději ve lhůtě stanovené bankou;
- d) organizace je povinna pečovat o to, aby úvěr byl zajištěn způsobem stanoveným bankou;
- e) z úvěru platí organizace úroky, pokud jsou stanoveny.

(2) Úvěr se poskytuje především hospodářským organizacím.

§ 383

(1) Banka může uhrazovat své pohledávky ze splatných úvěrů, popřípadě též z ručení za ně i bez upomínání odepsáním z příslušných účtů úvěrované organizace, popřípadě i z příslušných účtů organizace, která se za splacení úvěru zaručila (ručitel).

(2) Požaduje-li banka splacení úvěru před lhůtou splatnosti, může žádat zaplacení od ručitele až po jeho předchozím uvědomění.

(3) Vztah banky a ručitele může být upraven dohodou jinak.

§ 384

(1) Lhůta pro zánik práv banky z poskytnutých úvěrů a práv proti ručiteli neprobíhá dále, popřípadě ani nepočíná, pokud na účtě, z něhož mohou být tyto pohledávky uhrazeny, není dostatek prostředků použitelných pro její úhradu.

(2) Ustanovení předchozího odstavce platí obdobně i pro jiné peněžní ústavy, pokud by byly pověřeny podle § 382 poskytováním úvěrů.

ČÁST DVANÁCTÁ

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ,
PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

Počítání času

§ 385

(1) Lhůta určená podle dnů počíná dnem, který následuje po události, jež je rozhodující pro její počátek.

(2) Konec lhůty určené podle týdnů, měsíců nebo let připadá na den, který se pojmenováním nebo číslem shoduje se dnem, na který připadá událost, od níž lhůta počíná. Není-li takový den v posledním měsíci, připadá konec lhůty na poslední den měsíce.

§ 386

(1) Polovinou měsíce se rozumí patnáct dnů.

(2) Je-li lhůta určena na jeden nebo několik měsíců a půl měsíce, počítá se patnáct dnů naposled.

§ 387

Byla-li lhůta prodloužena, má se v pochybnostech za to, že nová lhůta počíná dnem, který následuje po uplynutí lhůty původní.

§ 388

(1) Práva, jehož nabytí je vázáno na určitý den, se nabývá již počátkem tohoto dne. Právní následky prodlení nebo zmeškání nastanou teprve uplynutím posledního dne lhůty. Je-li však k projevu nebo k plnění určena anebo obvyklá jen určitá doba denní, lze takový projev učinit nebo plnění poskytnout včas jen v této denní době.

(2) Jestliže by poslední den lhůty určené k projevu nebo k plnění připadl na den pracovního klidu, je posledním dnem lhůty nejbližší příští den pracovní, pokud právní předpis nestanoví jinak. Je-li však lhůta určena stanovením kalendářního týdne, je posledním dnem lhůty vždy poslední pracovní den v tomto týdnu.

Zvláštní ustanovení o právním postavení některých socialistických organizací

§ 389

(1) V hospodářskoprávních vztazích vystupují také podniky zahraničního obchodu; jejich zřizování, způsobilost nabývat práv a zavazovat se, hospodaření, organizaci a ostatní majetkoprávní poměry upravují zvláštní předpisy.

(2) Ustanovení tohoto zákona nelze použít na vztahy, pokud jsou upraveny zákonem o právních vztazích v mezinárodním obchodním styku.

§ 390

O hospodářské činnosti jiných socialistických organizací než státních, družstevních a společenských, není-li upravena zvláštními předpisy, platí ta ustanovení tohoto zákona, která svým obsahem nejlépe odpovídají povaze a úkolům těchto organizací.

Zmocnění

§ 391

Federální ministerstvo financí vydává předpisy o úpravě finančního hospodaření, o správě národního majetku a o fakturování a placení; v případě potřeby může odchylně upravit majetkové sankce stanovené za porušení platební a fakturační kázně.

§ 392

(1) Federální dodavatelská ministerstva v dohodě se zúčastněnými ministerstvy vydají podle potřeby k provedení částí šesté, sedmé, osmé a části desáté hlavy druhé základní podmínky dodávky pro určité skupiny výrobků a prací; na úsecích, kde působí jako dodavatelská ministerstva jen ministerstva republik, vydá základní podmínky dodávky po projednání se zúčastněnými ministerstvy Státní arbitráž Československé socialistické republiky. O dodávkách výrobků pro vývoz a z dovozu vydá základní podmínky dodávky federální ministerstvo zahraničního obchodu; o dodávkách vývozních investičních celků vydá základní podmínky dodávky federální ministerstvo zahraničního obchodu a federální ministerstvo hutnictví a strojírenství; o dodávkách pro zajištění obrany schopnosti státu vydá základní podmínky dodávky federální ministerstvo národní obrany; o dodávkách státních hmotných rezerv vydá základní podmínky dodávky Správa federálních hmotných rezerv; o dodávkách zemědělských výrobků a potřeb vydá základní podmínky dodávky federální ministerstvo zemědělství a včívky.

(2) Základní podmínky dodávky obsahují podrobnější úpravu dodavstelsko-odběratelských vztahů; vztahují se na všechny dodávky výrobků a prací příslušného odvětví, i když některé dodavatelské organizace nejsou řízeny ministerstvem, které tyto základní podmínky dodávky vydalo. Základní podmínky dodávky se mohou odchylovat od ustanovení tohoto zákona, jen pokud to zákon připouští a pokud nutnost odchylné úpravy je odůvodněna zvláštností upravovaného odvětví.

(3) Federální ministerstvo dopravy v dohodě se zúčastněnými ministerstvy podrobně upraví v přepravních řádech hospodářské závazky obsažené v části deváté a smlouvu přípravnou v přepravě.

(4) Federální ministerstvo pro technický a investiční rozvoj v dohodě se zúčastněnými ministerstvy vydá podle potřeby podrobnější předpisy o veřejné soutěži, užší soutěži a veřejném příslibu.

§ 393

Podrobnější předpisy o podnikovém rejstříku vydá vláda Československé socialistické republiky, která též upraví způsob vedení rejstříků obchodních a společenstevních.

§ 394

(1) Státní arbitráž Československé socialistické republiky vydá po projednání se zúčastněnými ministerstvy předpisy o hospodaření s obaly

(2) Předpisy k provedení § 186 vydá Státní arbitráž Československé socialistické republiky v dohodě se zúčastněnými ministerstvy

§ 395

Státní arbitráž Československé socialistické republiky

- a) vydá předpisy potřebné k provedení tohoto zákona, pokud jejich vydání nepřislouží jiným orgánům;
- b) vyžadují-li to naléhavé potřeby národního hospodářství, upraví hospodářské závazky na přechodnou dobu pro jednotlivá odvětví (obory) nebo organizace odchýlně od ustanovení tohoto zákona a předpisů vydaných k jeho provedení.

Přechodná ustanovení

§ 396

Dnem nabytí majetku do státního socialistického vlastnictví zanikají zástavní práva a věcná břemena na tomto majetku.

§ 397

Ustanoveními tohoto zákona se řídí i právní vztahy vzniklé před 1. červencem 1964; vznik těchto právních vztahů, jakož i práva z nich vzniklá před 1. červencem 1964 se však řídí dosavadními předpisy.

§ 398

Podle dosavadních předpisů se až do svého zakončení posuzují všechny lhůty, které začaly běžet před 1. červencem 1964.

Závěrečná ustanovení

§ 399

Zrušují se:

1. zákon č. 51/1955 Sb., o národních podnicích a některých jiných hospodářských organizacích, ve znění zákona č. 87/1958 Sb. (vyhláška č. 68, 1958 Sb.),
2. vládní nařízení č. 82/1951 Sb., o organizaci státních statků,
3. zákon č. 73/1959 Sb., o místním hospodářství,
4. vládní nařízení č. 3/1953 Sb., o podnicích státního obchodu,

5. vládní nařízení č. 81/1958 Sb., o správě národního majetku,

6. vládní nařízení č. 30/1954 Sb., o darech ve prospěch státu a o pořádání sbírek národními výbory

7. vyhláška ministerstva financí č. 205/1958 Ú. l., kterou se provádí vládní nařízení o správě národního majetku, ve znění vyhlášek č. 133/1960 Sb. a č. 59/1963 Sb.,

8. zákon č. 53/1954 Sb., o lidových družstvech a družstevních organizacích, ve znění zákonného opatření předsednictva Národního zhromáždění č. 20/1958 Sb.,

9. zákon č. 27/1959 Sb., o družstevní bytové výstavbě,

10. zákon č. 100/1950 Sb., o podnikovém rejstříku,

11. ustanovení § 61 odst. 2 zákona č. 49/1959 Sb., o jednotných zemědělských družstvech,

12. nařízení ministra spravedlnosti č. 124/1950 Sb., kterým se vydávají některé podrobnější předpisy o podnikovém rejstříku,

13. nařízení ministra spravedlnosti č. 40/1951 Sb., kterým se omezuje vyhlásování zápisů provedených v podnikovém rejstříku,

14. nařízení ministra spravedlnosti č. 13/1953 Sb., jímž se stanoví, které další podniky se zapisují do podnikového rejstříku,

15. nařízení ministra spravedlnosti č. 85/1953 Sb., jímž se stanoví, které další podniky se zapisují do podnikového rejstříku.

16. zákon č. 69/1958 Sb., o hospodářských vztazích mezi socialistickými organizacemi,

17. vládní nařízení č. 79/1962 Sb., kterým se rozšiřuje účinnost zákona č. 69/1958 Sb., o hospodářských vztazích mezi socialistickými organizacemi na úsek stavební investiční výstavby jednotných zemědělských družstev,

18. všechny vyhlášky a jiné právní předpisy, kterými se vydávají základní podmínky dodávky, s výjimkou vyhlášky č. 127/1962 Sb., kterou se vydávají základní podmínky dodávky prací a výkonů pro provádění zemědělské stavební investiční výstavby jednotných zemědělských družstev a společných družstevních podniků,

19. vyhláška ministra zahraničního obchodu č. 172/1958 Ú. l., o hospodářských vztazích při provádění vývozu zboží,

20. vyhláška ministra zahraničního obchodu č. 173/1958 Ú. l., o hospodářských vztazích při provádění dovozu zboží, ve znění vyhlášky č. 15/1960 Sb.,

21. vyhláška ministrů těžkého strojírenství a zahraničního obchodu č. 147/1959 Ú. l., o dodávkách investičních celků nebo jejich částí,

22. vyhláška hlavního arbitra republiky Československé č. 225/1959 Ú. l., o uzavírání hospodářských smluv na úseku nové techniky, ve znění vyhlášky č. 14/1962 Sb.,

23. vyhláška hlavního arbitra Československé socialistické republiky č. 127/1960 Sb., o uzavírání hospodářských smluv o provádění průzkumných, projektových, vědeckovýzkumných, uměleckých a jiných prací na vysokých a průmyslových školách pro socialistické organizace,

24. vyhláška ministra financí a hlavního arbitra republiky Československé č. 179/1959 Ú. l., o hmotných podnětech na zvýšení efektivity investiční výstavby ve znění vyhlášky č. 70/1961 Sb.,

25. směrnice ministerstva financí č. 180/1959 Ú. l., o odměnách a přírážkách za zhospodárnění, zkvalitnění a zrychlení investiční výstavby, ve znění směrnice č. 71/1961 Sb.,

26. vyhláška hlavního arbitra Československé socialistické republiky č. 128/1962 Sb., o úpravě sazeb majetkových sankcí u dodávek pro investiční výstavbu,

27. vládní vyhláška č. 48/1958 Ú. l., o označování výrobků údaji o jejich původu,

28. zákon č. 51/1959 Sb., o výkupu zemědělských výrobků, pokud se vztahuje na jednotná zemědělská družstva a ostatní socialistické zemědělské organizace,

29. vyhláška ministerstva zemědělství č. 162/1959 Ú. l., o výkupu zemědělských výrobků, ve znění vyhlášky č. 68/1962 Sb.

§ 400

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1964.

Zákon č. 82/1968 Sb., o pojištnictví, nabytí účinnosti dnem 1. ledna 1967 zákonné opatření předsednictva Národního shromáždění č. 13/1967 Sb., o úpravě hospodářského zákoníku a některých dalších právních předpisů, nabylo účinnosti dnem 28. února 1967 zákon č. 69/1967 Sb., o národních výborech, nabytí účinnosti dnem 1. ledna 1968, zákon č. 72/1970 Sb., o některých opatřeních týkajících se podnikového rejstříku, nabytí účinnosti dnem 1. srpna 1970 a zákon č. 138/1970 Sb., kterým se mění a doplňují některá ustanovení hospodářského zákoníku, nabytí účinnosti dnem 1. ledna 1971.

Dr. Hames v. r.

PŘEHLED HOSPODÁŘSKÉHO ZÁKONÍKU

PREAMBULE

ZÁKLADNÍ ČLÁNKY

ČÁST PRVNÍ

OBEČNÁ USTANOVENÍ

(§ 1—26)

Hlava první: Hospodářskoprávní vztahy	§ 1
Hlava druhá: Řízení národního hospodářství	§ 2—7
Hlava třetí: Socialistické společenské vlastnictví	§ 8—13
Hlava čtvrtá: Socialistické organizace	§ 14—19
Hlava pátá: Právní úkony socialistických organizací	§ 20—26

ČÁST DRUHÁ

HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST STÁTNÍCH ORGANIZACÍ

(§ 27—75)

Hlava první: Úvodní ustanovení	§ 27
Hlava druhá: Státní hospodářské organizace	§ 28—59
Hlava třetí: Rozpočtové a jiné státní organizace	§ 60—61
Hlava čtvrtá: Státní socialistické vlastnictví, národní majetek a jeho správa	§ 63—75

ČÁST TŘETÍ

HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST DRUŽSTEVNÍCH ORGANIZACÍ

(§ 76—96)

Hlava první: Družstevní organizace	§ 76—93
Hlava druhá: Družstevní socialistické vlastnictví	§ 94—96

ČÁST ČTVRTÁ

HOSPODAŘENÍ SPOLEČENSKÝCH ORGANIZACÍ

(§ 97—106)

Hospodaření společenských organizací	§ 97—106
--------------------------------------	----------

ČÁST PÁTÁ

PODNIKOVÝ REJSTŘÍK

(§ 107—112)

Podnikový rejstřík	§ 107—112
--------------------	-----------

ČÁST ŠESTÁ

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O HOSPODÁŘSKÝCH ZÁVAZCÍCH

(§ 113—155b)

Hlava první

PLÁNY A HOSPODÁŘSKÉ ZÁVAZKY

(§ 113—132)

Oddíl první: Poměr plánu a závazku	§ 113—118
Oddíl druhý: Zásady spolupráce socialistických organizací	§ 119—123
Oddíl třetí: Vznik, změna a zrušení hospodářských závazků	§ 124—129b
Oddíl čtvrtý: Lhůty pro uplatnění práv	§ 130—132

Hlava druhá

DŮSLEDKY PORUŠENÍ ZÁVAZKŮ A JINÝCH PRÁVNÍCH POVINNOSTÍ

(§ 133—150)

Oddíl první: Odpovědnost za vady (záruka)	§ 133—136
Oddíl druhý: Prodlení	§ 138—140
Oddíl třetí: Majetkové sankce	§ 141—144

Oddíl čtvrtý: Vypořádání škod
mezi socialistickými organi-
zacemi

§ 145—150

Hlava třetí: Uzavírání hospodářských
smluv

§ 151—155b

ČÁST SEDMÁ

**HOSPODÁŘSKÉ ZÁVAZKY PŘI DODÁVCE
VÝROBKŮ**

(§ 161—206)

Hlava první: Smlouva o přípravě
dodávek

zrušena

Hlava druhá: Povinnost uzavřít
smlouvu o dodávce výrobků

§ 161—164

Hlava třetí

DODÁVKY VÝROBKŮ

(§ 165—210)

Oddíl první: Smlouva o dodávce
výrobků

§ 165—171

Oddíl druhý: Všeobecné dodací
podmínky

§ 172—191

Oddíl třetí: Prověřování plnění

§ 192—197

Oddíl čtvrtý: Reklamační řízení
a práva z odpovědnosti za
vady

§ 198—203

Oddíl pátý: Majetkové sankce

§ 204—210

Hlava čtvrtá

**ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O DODÁVKÁCH
PRO VÝVOZ A Z DOVOZU**

(§ 211—258)

Oddíl první: Úvodní ustanovení

§ 211—212

Oddíl druhý: Dodávky pro vývoz

§ 213—237

Oddíl třetí: Dodávky z dovozu

§ 238—258

Hlava pátá: Zvláštní ustanovení o ná-
kupu zemědělských výrobků a do-
dávkách potřeb

§ 260—268

ČÁST OSMÁ

**HOSPODÁŘSKÉ ZÁVAZKY V INVESTIČNÍ
VÝSTAVBĚ A PŘI DODÁVKÁCH VÝVOZNÍCH
INVESTIČNÍCH CELKŮ**

(§ 269—332)

Hlava první

INVESTIČNÍ VÝSTAVBA

(§ 269—320a)

Oddíl první: Úvodní ustanovení

§ 269—270

Oddíl druhý: Příprava investiční
výstavby

§ 271—281

Oddíl třetí: Provádění investiční
výstavby

§ 282—320a

Hlava druhá: Dodávky vývozních in-
vestičních celků

§ 321—332

ČÁST DEVÁTÁ

**HOSPODÁŘSKÉ ZÁVAZKY V NÁKLADNÍ
PŘEPRAVĚ**

(§ 333—346)

Hlava první: Úvodní ustanovení

§ 333

Hlava druhá: Závazky z měsíčního
přepravního plánu

§ 334—335

Hlava třetí: Závazky z přepravní
smlouvy

§ 336—343

Hlava čtvrtá: Uplatňování a zánik práv

§ 344—346

ČÁST DESÁTÁ

**HOSPODÁŘSKÉ ZÁVAZKY PŘI JINÝCH
ZPŮSOBECH SPOLUPRÁCE MEZI
SOCIALISTICKÝMI ORGANIZACEMI**

(§ 347—360a)

Hlava první: Hospodářské smlouvy
o převodech správy, o dočasném
užívání a o převodech vlastnictví

§ 347—351

Hlava druhá: Ostatní hospodářské
smlouvy mezi socialistickými or-
ganizacemi

§ 352—360a

ČÁST JEDENÁCTÁ

PLATEBNÍ A ÚVĚROVÉ VZTAHY

(§ 361—384)

Hlava první: Úvodní ustanovení	§ 361—362
Hlava druhá: Platební styk socialistických organizací	§ 366—374
Hlava třetí: Fakturování a jiné podmínky pro placení	§ 375—380
Hlava čtvrtá: Bankovní úvěr	§ 381—384

ČÁST DVANÁCTÁ

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ
A ZÁVĚREČNÁ

(§ 385—400)

Počítání času	§ 385—388
Zvláštní ustanovení o právním postavení některých socialistických organizací	§ 389—390
Zmocnění	§ 391—395
Přechodná ustanovení	§ 396—398
Závěrečná ustanovení	§ 399—400

38

PŘEDSEDNICTVO FEDERÁLNÍHO SHROMÁŽDĚNÍ

vyhláší

úplné znění zákona ze dne 19. prosince 1962 č. 121 Sb., o hospodářské arbitráži, jak vyplývá ze změn a doplnění provedených zákonem ze dne 18. listopadu 1965 č. 118 Sb., zákonným opatřením předsednictva Národního shromáždění ze dne 18. listopadu 1967 č. 108 Sb. a zákonem ze dne 21. prosince 1970 č. 139 Sb.

Z Á K O N

o hospodářské arbitráži

Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Pro plnění úkolů státního plánu rozvoje národního hospodářství a maximální uspokojování jeho potřeb má rozhodující význam uvědomělá soudružská spolupráce socialistických organizací, uskutečňovaná na základě stálého rozšiřování účasti pracujících na řízení hospodářství.

K upevnování této spolupráce a k důslednému uplatňování celospolečenských zájmů na úseku dodavatelsko-odběratelských vztahů přispívá i hospodářská arbitráž.

Část první

Úvodní ustanovení

§ 1

Hospodářská arbitráž plní při organizaci, úpravě a kontrole dodavatelsko-odběratelských a majetkových vztahů (dále jen „hospodářských vztahů“) mezi socialistickými organizacemi tyto hlavní úkoly

- a) projednává a rozhoduje hospodářské spory mezi socialistickými organizacemi (§ 2),
- b) výchovnou činností pomáhá v rámci své působnosti organizovat a rozvíjet vztahy spolupráce a vzájemné pomoci mezi socialistickými organizacemi a aktivně působí na tyto organizace tak, aby se zlepšovala jejich činnost, zvyšovala odpovědnost za řádné a včasné uzavírání a plnění hospodářských smluv v souladu s plánovanými úkoly a aby byl upevnován chozrasčot,

- c) upozorňuje příslušné orgány na závady v činnosti socialistických organizací, popřípadě navrhuje opatření k odstranění těchto závad,
- d) shromažďuje a zevšeobecňuje poznatky ze své činnosti a soustavně zkoumá příčiny závad.

§ 2

(¹) Hospodářské spory mezi socialistickými organizacemi, které hospodářská arbitráž projednává a rozhoduje, jsou zejména

- a) spory o uzavření, změnu nebo zrušení hospodářských smluv podle předpisů o hospodářských smlouvách nebo o obdobných opatřeních, jimiž se zabezpečuje plnění úkolů státního plánu rozvoje národního hospodářství (předsmělní spory),
- b) spory majetkové,
- c) spory o základní podmínky dodávky

(²) Hospodářská arbitráž nerozhoduje

- a) spory z přepravních smluv, které jsou v souvislosti s dovozem nebo vývozem zboží, nebo které se týkají tranzitní dopravy,
- b) spory o náhradu škody ze smluv o provádění kontroly zboží mezi podniky zahraničního obchodu a
- c) spory mezi odborovým orgánem a organizací o náhradu škody, vzniklé nesprávným postupem při provádění nemocenského pojištění.

Tyto spory rozhodují soudy

(³) Hospodářská arbitráž nerozhoduje dále spory k jejichž rozhodování je podle zvláštních předpisů příslušný jiný orgán.

§ 2a

(1) Hospodářská arbitráž projednává a rozhoduje též hospodářské spory o náhradu škody mezi organizacemi a orgánem hospodářského řízení v případech, kdy podle zvláštních předpisů tento orgán za škodu odpovídá.

(2) Vláda může stanovit, ve kterých dalších případech hospodářská arbitráž projednává a rozhoduje spory mezi orgány hospodářského řízení a organizacemi, vznikající při řízení.

§ 3

Vysloví-li hospodářská arbitráž, že spor nepatří do její pravomoci, je tím soud, popřípadě jiný orgán vázán, a to i když jde o spor, který byl hospodářské arbitráži postoupen.

§ 4

Při své činnosti se hospodářská arbitráž řídí právními předpisy a zásadami hospodářské politiky Československé socialistické republiky. Prosazuje celostátní hospodářské zájmy proti úzkým místním, podnikovým, popřípadě resortním zájmům. Dbá o upevnování státní, především plánovací, smluvní a finanční kázně, zejména o zajišťování a plnění úkolů stanovených státním plánem rozvoje národního hospodářství. Zjistí-li hospodářská arbitráž při projednávání hospodářských sporů, že opatření prováděná socialistickými organizacemi nebo orgány, týkající se hospodářských vztahů mezi socialistickými organizacemi, jsou v rozporu s právními předpisy nebo zásadami hospodářské politiky Československé socialistické republiky zejména s usneseními strany a vlády nebo s úkoly státního plánu rozvoje národního hospodářství, je povinna na takový rozpor ihned tyto orgány nebo organizace, popřípadě jejich nadřízené orgány upozornit a požadovat nápravu (§ 45).

Část druhá

Organizace hospodářské arbitráže

Oddíl první

Organizace arbitrážních orgánů

§ 5

Orgány hospodářské arbitráže tvoří jednotnou soustavu řízenou, v rozsahu stanoveném tímto zákonem hlavním arbitrem Československé socialistické republiky.

§ 6

(1) Orgány hospodářské arbitráže jsou:

- a) Státní arbitráž Československé socialistické republiky v Praze; její součástí je vojenská

b) Státní arbitráž České socialistické republiky v Praze a Státní arbitráž Slovenské socialistické republiky v Bratislavě,

c) krajské státní arbitráže.

(2) Vláda České socialistické republiky a vláda Slovenské socialistické republiky zřizuje a ruší krajské státní arbitráže, určuje obvody jejich působnosti a stanoví jejich sídla.

(3) Vláda Československé socialistické republiky může zřídít na dobu potřeby zvláštní hospodářské arbitráže a určit jejich postavení a působnost.

§ 7

(1) V čele Státní arbitráže Československé socialistické republiky je hlavní arbitř Československé socialistické republiky. V čele Státní arbitráže České socialistické republiky je hlavní arbitř České socialistické republiky a v čele Státní arbitráže Slovenské socialistické republiky je hlavní arbitř Slovenské socialistické republiky. V čele krajské státní arbitráže je její vedoucí.

(2) Osobním úřadem vojáků a ostatních pracovníků činných u vojenské složky Státní arbitráže Československé socialistické republiky je federální ministerstvo národní obrany

§ 8

(1) Státní arbitráž Československé socialistické republiky má postavení ústředního orgánu státní správy Československé socialistické republiky. Státní arbitráž Československé socialistické republiky

a) sleduje rozhodování státních arbitráží republik a dozírá na zákonnost rozhodování všech arbitrážních orgánů,

b) připravuje a předkládá ve spolupráci se Státní arbitráží České socialistické republiky, Státní arbitráží Slovenské socialistické republiky a ostatními zúčastněnými ústředními orgány vládě Československé socialistické republiky rozborů a návrhy na opatření,

c) provádí průzkum, jak působí právní řád v oblasti hospodářských vztahů socialistických organizací, připravuje návrhy právních předpisů nebo spolupůsobí při jejich přípravě,

d) dává, zpravidla prostřednictvím Státní arbitráže České socialistické republiky a Státní arbitráže Slovenské socialistické republiky, o řádné a včasné smluvní zajišťování zvláště důležitých úkolů stanovených vládou Československé socialistické republiky jmenovitě ústředním a jiným orgánům a pomáhá svou součinností k zabezpečení jejich plnění,

e) vydává, pokud je k tomu zákonem zmocněna,

- f) k zajištění jednotného výkladu právních předpisů v oblasti hospodářských vztahů socialistických organizací a jednotnosti rozhodování zaujímá stanoviska k závažným právním otázkám a za tím účelem též svolává pravidelné porady arbitrážních orgánů, vydává směrnice a instrukce pro činnost všech orgánů hospodářské arbitráže a provádí průzkum jejich práce.
- g) rozvíjí v rámci své působnosti mezinárodní spolupráci.

(2) Státní arbitráž Československé socialistické republiky spolupracuje při plnění svých úkolů s ministerstvy a ostatními federálními orgány a využívá praktických zkušeností a poznatků, které tyto orgány získaly při řízení svěřených úseků národního hospodářství.

§ 8a

Státní arbitráž České socialistické republiky a Státní arbitráž Slovenské socialistické republiky mají postavení ústředního orgánu státní správy příslušné republiky. Tyto arbitráže

- a) vedou krajské státní arbitráže a dozírají na zákonnost rozhodování a na ostatní jejich činnost,
- b) připravují a předkládají vládám republik rozborů a návrhy na opatření,
- c) dbají o řádné a včasné smluvní zajišťování zvláště důležitých úkolů stanovených vládou Československé socialistické republiky, jakož i úkolů stanovených vládami republik jmenovitě ústředním a jiným orgánům těchto republik a národním výborům a pomáhají svojí činností k zabezpečení jejich plnění,
- d) po projednání se Státní arbitráží Československé socialistické republiky vydávají instrukce pro činnost krajských státních arbitráží a svolávají pravidelné porady arbitrážních orgánů, a aktivy hospodářských právníků,
- e) spolupracují při plnění svých úkolů s ministerstvy a ostatními ústředními orgány a národními výbory příslušných republik a využívají zkušeností a poznatků, které tyto orgány získaly při řízení svěřených úseků národního hospodářství.

§ 9

(1) Hlavního arbitra Československé socialistické republiky a jeho prvního náměstka jmenuje a odvolává vláda Československé socialistické republiky. Je-li hlavním arbitrem Československé socialistické republiky občan České socialistické republiky, je jeho prvním náměstkem občan Slovenské socialistické republiky nebo naopak. Hlavní arbitř Československé socialistické republiky odpovídá vládě Československé socialistické republiky za řádnou činnost orgánů hospodářské arbi-

tráže. Jmenuje a odvolává státní arbitry Státní arbitráže Československé socialistické republiky přiněšené z občanů obou republik; jde-li o pracovníky vojenské složky Státní arbitráže Československé socialistické republiky, činí tak v dohodě s ministrem národních obrany. Náčelník vojenské složky je náměstkem hlavního arbitra Československé socialistické republiky; zastupuje ho ve věcech souvisejících se zajištěním obrany a bezpečností státu.

(2) Hlavního arbitra České socialistické republiky a hlavního arbitra Slovenské socialistické republiky jmenuje a odvolává vláda příslušné republiky na návrh hlavního arbitra Československé socialistické republiky. Hlavní arbitř České socialistické republiky a hlavní arbitř Slovenské socialistické republiky odpovídají za řádnou činnost Státní arbitráže České socialistické republiky a Státní arbitráže Slovenské socialistické republiky a krajských státních arbitráží jimi vedených vládě příslušné republiky a hlavnímu arbitru Československé socialistické republiky. Hlavní arbitři České socialistické republiky i Slovenské socialistické republiky jmenují státní arbitry Státní arbitráže České socialistické republiky a Státní arbitráže Slovenské socialistické republiky

(3) Vedoucí krajských státních arbitráží a státní arbitry těchto arbitráží jmenuje a odvolává na území České socialistické republiky hlavní arbitř České socialistické republiky a na území Slovenské socialistické republiky hlavní arbitř Slovenské socialistické republiky. Vedoucí krajských státních arbitráží řídí práci těchto arbitráží a odpovídají hlavnímu arbitru České socialistické republiky popřípadě hlavnímu arbitru Slovenské socialistické republiky za jejich činnost.

§ 10

(1) Členy prezidia Státní arbitráže Československé socialistické republiky jsou hlavní arbitř Československé socialistické republiky, první náměstek hlavního arbitra Československé socialistické republiky a hlavní arbitř Slovenské socialistické republiky. Projednávají-li se věci související se zajištěním obrany a bezpečností státu, zúčastňuje se jednání prezidia též náčelník vojenské složky.

(2) Prezidium Státní arbitráže Československé socialistické republiky zejména

- a) rozhoduje o zrušení rozhodnutí orgánu hospodářské arbitráže a o přikázání sporu k novému projednání v případech uvedených v § 42. Prezidium se může platně usnášet za přítomnosti většiny svých členů. Při rovnosti hlasů není návrh přijat,
- b) projednává návrhy právních předpisů v oblasti hospodářských vztahů socialistických organizací připravovaných Státní arbitráží Československé socialistické republiky,

- c) projednává rozborů a návrhy na opatření předkládané vládě Československé socialistické republiky nebo vládě některé z obou republik,
- d) projednává nejzávažnější stanoviska Státní arbitráže Československé socialistické republiky k zajištění jednotného výkladu právních předpisů na hospodářském úseku.

(3) Presidium schvaluje jednací řád Státní arbitráže Československé socialistické republiky.

§ 11 — zrušen

§ 12 — zrušen

Oddíl druhý

Příslušnost

§ 13

Státní arbitráž Československé socialistické republiky

Státní arbitráž Československé socialistické republiky projednává a rozhoduje

- a) předsmílnovní a majetkové spory, v nichž alespoň jednou ze stran je federální ministerstvo nebo jiný federální ústřední orgán anebo v nichž alespoň jedna ze stran je podřízena federálnímu ministerstvu národní obrany,
- b) předsmílnovní a majetkové spory, týkající se dodávek a poddodávek nezbytných pro zajištění obrany a bezpečnosti státu nebo dodávek v oboru státních hmotných rezerv,
- c) spory o základní podmínky dodávky,
- d) spory uvedené v § 2a, mezi orgány a organizacemi řízenými federálním ministerstvem (ústředním orgánem).

§ 13a

Státní arbitráž České socialistické republiky a Státní arbitráž Slovenské socialistické republiky

(1) Státní arbitráž České socialistické republiky nebo Státní arbitráž Slovenské socialistické republiky, pokud není příslušná Státní arbitráž Československé socialistické republiky, projednává a rozhoduje

- a) předsmílnovní a majetkové spory, v nichž alespoň jednou ze stran je ministerstvo nebo jiný ústřední orgán České socialistické republiky nebo Slovenské socialistické republiky,
- b) spory uvedené v § 2a.

(2) Místní příslušnost Státní arbitráže České socialistické republiky nebo Státní arbitráže Slovenské socialistické republiky se řídí sídlem orgánu (organizace), proti němuž směřuje arbitrážní

žádost nebo proti němuž je zahajováno řízení z vlastního podnětu, a je-li takových orgánů (organizací) více, sídlem kteréhokoliv z nich.

§ 14

Krajská státní arbitráž

(1) Krajská státní arbitráž projednává a rozhoduje hospodářské spory, pro které není příslušný jiný orgán hospodářské arbitráže.

(2) Místní příslušnost krajské státní arbitráže se řídí sídlem organizace, proti níž směřuje arbitrážní žádost nebo proti níž je zahajováno řízení z vlastního podnětu, a je-li takových organizací více, sídlem kterékoliv z nich.

(3) Jde-li o investiční výstavbu, která byla uložena vládou, řídí se místní příslušnost ve sporech mezi dodavatelem a investorem místem, kde se investiční výstavba uskutečňuje. Pro projednávání a rozhodování sporů, týkajících se dodávek pro vývoz nebo z dovozu nebo dodávek vývozních investičních celků, je-li alespoň jednou ze stran organizace pověřená prováděním zahraničního obchodu, je příslušná státní arbitráž vykonávající působnost krajské státní arbitráže pro území hlavního města Prahy nebo pro území hlavního města Slovenské socialistické republiky Bratislavy; místní příslušnost se řídí sídlem organizace pověřené prováděním zahraničního obchodu a jde-li o spor mezi takovými organizacemi, řídí se ustanovením odstavce 2.

§ 15 — zrušen

§ 16 — zrušen

§ 17

Hospodářská arbitráž, u které bylo v souladu s ustanoveními o příslušnosti zahájeno řízení, zůstává příslušná, i když se během řízení předpoklady pro její příslušnost změnilly.

§ 18 — zrušen

§ 19

(1) Hlavní arbitř České socialistické republiky nebo hlavní arbitř Slovenské socialistické republiky určuje, který orgán hospodářské arbitráže projedná a rozhodne hospodářský spor, vzniknou-li pochybnosti o příslušnosti mezi krajskými státními arbitrážemi v téže republice nebo mezi Státní arbitráží České socialistické republiky nebo Státní arbitráží Slovenské socialistické republiky a krajskou státní arbitráží jí vedenou; v ostatních případech určuje příslušnost hlavní arbitř Československé socialistické republiky.

(2) Hlavní arbitř Československé socialistické republiky může pro určité druhy sporů nebo pro spory některých socialistických organizací anebo pro jednotlivý spor určit příslušnost jinak, než jak je stanoveno v § 13, 13a a 14.

Část třetí

Arbitrážní řízení

§ 20

Zahájení řízení

Hospodářská arbitráž zahajuje arbitrážní řízení na žádost organizace, z vlastního podnětu nebo z podnětu hlavního arbitra Československé socialistické republiky.

§ 21

Arbitrážní žádost

(1) Arbitrážní žádost musí obsahovat označení skutečností a důkazů, o které se opírá, jakož i návrh, jak má být rozhodnuto.

(2) K arbitrážní žádosti musí organizace přiložit písemný doklad o tom, že se pokusila o smír, doklad o zaplacení arbitrážního poplatku, pokud je stanoveno jeho placení předem (§ 44) a doklady, jimiž odůvodňuje své návrhy. Stejnopis arbitrážní žádosti musí současně zaslat organizaci, proti níž arbitrážní žádost směřuje.

§ 22

Odstaňování vad arbitrážní žádosti

(1) Neustačí-li arbitrážní žádost k projednání nebo nejsou-li k ní připojeny potřebné doklady, vyzve hospodářská arbitráž organizaci, která žádost podala, aby odstranila vytčené vady ve lhůtě, kterou jí zároveň stanoví a upozorní ji, že žádost odmítne, nevyhoví-li organizace výzvě ve stanovené lhůtě.

(2) Odstraní-li organizace vytčené vady ve stanovené lhůtě, platí, že žádost byla od počátku bez vad; neučiní-li tak, hospodářská arbitráž žádost odmítne.

§ 23

Vyjádření arbitrážní žádosti

Organizace, proti níž arbitrážní žádost směřuje, je povinna v předmluvních sporech nejpozději do 5 dnů a v ostatních hospodářských sporech do 10 dnů od obdržení stejnopisu arbitrážní žádosti, zaslat hospodářské arbitráži vyjádření k arbitrážní žádosti a současně stejnopis organizaci, která podala arbitrážní žádost, popřípadě ostatním organi-

zacím, které se podílejí na vyřešení sporu. Ve vyjádření musí být uvedeno zejména stanovisko k arbitrážní žádosti, označení skutečností, jakož i důkazů, na něž se organizace odvolává, potřebné doklady a návrh, jak má být spor rozhodnut.

Dokazování

§ 24

(1) Hospodářská arbitráž je povinna dbát, aby skutečnosti, které jsou důležité pro rozhodnutí, byly zjištěny přesně a úplně. Z tohoto hlediska také určuje, jak má být zjištěn skutkový stav a které důkazy mají být provedeny. Dokazování se provádí především listinami, znaleckým posudkem, písemným prohlášením, popřípadě i šetřením na místě.

(2) Organizace, mezi nimiž je hospodářský spor, jsou povinny spolupůsobit k přesnému a úplnému zjištění skutečností důležitých pro rozhodnutí.

§ 25

(1) Každý je povinen na požádání hospodářské arbitráže sdělit údaje, podat vysvětlení, zprávy nebo návrhy, jakož i předložit listiny, které hospodářská arbitráž potřebuje při výkonu své činnosti, dostavit se a vypovídat před ní pravdivě a úplně o všech okolnostech, na něž bude tázán.

(2) Provádí-li se důkaz prohlídkou místa nebo věci, je každý povinen umožnit prohlídku, popřípadě předložit věc.

(3) Je-li k posouzení hospodářského sporu třeba zvláštních odborných znalostí, vyžádá si hospodářská arbitráž znalecký posudek*.)

(4) Hospodářská arbitráž hodnotí jednotlivé důkazní prostředky se zřetelem ke všem okolnostem případu.

§ 26

Zvláštní oprávnění hospodářské arbitráže

(1) Hospodářská arbitráž není vázána návrhy organizací, mezi nimiž je hospodářský spor.

(2) Hospodářská arbitráž může založit, změnit nebo zrušit právní poměr mezi organizacemi, mezi nimiž je hospodářský spor.

§ 27

Splní-li se podmínka stanovená zvláštními předpisy pro odvod peněžité částky do státního rozpočtu, určí hospodářská arbitráž v rozhodnutí, aniž rozšíří řízení na příslušný finanční orgán, která organizace a jakou částku je povinna odvést

* J. Zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících.

do státního rozpočtu. V rozhodnutí uvede také orgán, do jehož rozpočtu má být částka odvedena. Stejnopis rozhodnutí zašle též tomuto orgánu. Takové rozhodnutí je podkladem pro odepsání z účtu povinné organizace u peněžního ústavu (§ 40).

§ 28

Zastavení arbitrážního řízení

Odpadne-li důvod arbitrážního řízení dříve než došlo k rozhodnutí sporu, hospodářská arbitráž řízení zastaví a je-li třeba, rozhodne o arbitrážním poplatku.

§ 29

Pořádkové pokuty

[1] Organizaci, která porušila státní, zejména plánovací nebo smluvní disciplínu, vědomě uvedla nepravdivé údaje, zavedla svévolně podnět k řízení, nepodala ve stanovené lhůtě vyjádření k arbitrážní žádosti, nebo řízení svévolně protahuje, může hospodářská arbitráž uložit pořádkovou pokutu do 10 000 Kčs.

[2] Tomu, kdo nesplní některou povinnost uloženou ustanovením § 25 odst. 1 a 2 nebo kdo ruší arbitrážní jednání, může hospodářská arbitráž po předchozím upozornění uložit pořádkovou pokutu do 500 Kčs.

[3] Pokuty podle odstavců 1 a 2 lze ukládat opětovně.

Arbitrážní jednání

§ 30

[1] Hospodářský spor projednává arbitřer spolu se zástupci organizací, mezi nimiž vznikl, a řídí jednání tak, aby společně bylo dohodnuto řešení, které je v souladu s celospolečanskými zájmy. Dohodnou-li se organizace, arbitřer dohodu schválí. Jestliže by však jejich dohoda byla v rozporu s právními předpisy, zásadami hospodářské politiky Československé socialistické republiky anebo jestliže se organizace nedohodnou, rozhodne hospodářský spor arbitřer sám. Schválená dohoda má účinky rozhodnutí sporu. Hospodářský spor se složitou problematikou může být projednán a rozhodnut několika arbitřery, z nichž jeden předsedá.

[2] Je-li třeba, aby pracovníci socialistické organizace byli seznámeni s výsledky arbitrážního řízení, zejména s významem zajištění určitého úkolu nebo s následky porušování smluvní disciplíny, provádí se arbitrážní jednání přímo na pracovišti.

§ 31

[1] Hospodářská arbitráž projednává a rozhoduje spory, jsou-li pro to závažné důvody podle určení vedoucího arbitřera v tříčlenné nebo pětičlenné arbitrážní komisi.

[2] Hlavní arbitřer Československé socialistické republiky v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady, popřípadě vedoucími pracovníky organizací, jmenuje podle jednotlivých oborů činnosti, z řad vynikajících pracovníků, zejména zlepšovatelů a členů brigád socialistické práce, navržených Ústřední radou odborů*) pracovníky které bude Státní arbitráž Československé socialistické republiky povolávat za členy arbitrážních komisí. Obdobně vedoucí ostatních orgánů hospodářské arbitráže jmenují na návrh krajské odborové rady (u krajských státních arbitráží) nebo ústředního výboru příslušného odborového svazu (u resortních a družstevních arbitráží**) pracovníky, které budou tyto hospodářské arbitráže povolávat za členy arbitrážních komisí.

[3] Arbitrážní komise provede arbitrážní jednání, které řídí jako její předseda arbitřer. Členové komise mají právo klást otázky, vyjadřovat se a činit návrhy. Komise rozhoduje většinou hlasů.

[4] Členům arbitrážních komisí přísluší náhrada za mzdu, která jim ušla vykonáváním této funkce. Náhrada cestovních výloh přísluší členu arbitrážní komise přiměřeně podle platných předpisů o náhradách cestovních výloh. Náhradu členům arbitrážní komise poskytuje jejich zaměstnavatel.

§ 31a

[1] Hospodářské spory uvedené v § 2a na Státní arbitráži Československé socialistické republiky, popřípadě na Státní arbitráži České socialistické republiky nebo na Státní arbitráži Slovenské socialistické republiky projednává a rozhoduje arbitrážní komise složená ze státního arbitřera příslušného hospodářské arbitráže a vedoucích pracovníků příslušných ústředních orgánů státní správy. Tyto členy jmenuje příslušný hlavní arbitřer v dohodě s vedoucím příslušného ústředního orgánu.

[2] Pověří-li hlavní arbitřer České socialistické republiky nebo hlavní arbitřer Slovenské socialistické republiky rozhodováním sporu mezi národním výborem a jím řízenou organizací krajskou státní arbitráž, jmenuje obdobným způsobem členy komise, která spor projedná a rozhodne.

§ 32

Za účelem posílení demokratických zásad mohou být jednotlivé hospodářské spory též projed-

* Vzhledem k Chartě Československého revolučního odborového hnutí je třeba Ústřední radou odborů rozumět Ústřední radu Československého revolučního odborového hnutí.

** Jde o ustanovení nepoužitelné.

nány a rozhodnuty rozhodcem, kterého si zvolí zúčastněné organizace pro určitý spor. Pravidla o projednávání a rozhodování sporů rozhodčí vydá v souladu se zásadami tohoto zákona hlavní arbitř Československé socialistické republiky

§ 33

Hospodářská arbitř dbá o soustavné zvyšování účinnosti práce arbitrážních komisí i rozhodců a napomáhá rozvíjení dalších forem účasti pracujících na činnosti arbitráže.

§ 34

Hospodářská arbitř projednává a rozhoduje předsmlavní spory do 15 dnů, ostatní hospodářské spory do 30 dnů od zahájení arbitrážního řízení. Vedoucí hospodářské arbitráže může v odůvodněných případech tyto lhůty prodloužit.

Rozhodnutí

§ 35

(1) Arbitrážní rozhodnutí obsahuje arbitrážní výrok a jeho odůvodnění.

(2) Z odůvodnění musí být patrný skutkový stav, z něhož rozhodnutí vychází, a jak byly hodnoceny důkazy. Odůvodnění musí být přesvědčivé, aby z něho byla patrna správnost rozhodnutí, aby upevňovalo vzájemnou spolupráci socialistických organizací a vychovávalo je k ukázněnému a dobrovolnému plnění jejich povinností.

(3) Arbitrážní rozhodnutí má plně vyřešit celý předmět hospodářského sporu. Je-li to účelné, může hospodářská arbitř rozhodnout o některé části jednání zvlášť. Rozhodnutí musí přesně vymezit povinnosti, které ukládá. Může uložit též povinnost seznámit s výsledkem projednání a rozhodnutí sporu kolektiv pracujících organizace.

§ 36

Arbitrážní rozhodnutí je konečné a není proti němu opravný prostředek. Vyhláší se zpravidla hned po skončení arbitrážního jednání. Rozhodnutí nabývá právní moci doručením. Je-li nebezpečí z prodlení, může arbitř, jsou-li přítomni zástupci organizací, stanovit, že rozhodnutí nabývá právní moci již jeho vyhlášením.

§ 37

(1) V majetkových sporech do 50 000 Kčs může arbitř rozhodnout spor také bez arbitrážního jednání, a to na základě písemných tvrzení stran a předložených důkazů, popřípadě provedeního šetření. Zcela výjimečně lze takto rozhodnout

i v ostatních majetkových a jiných hospodářských sporech, je-li tímto způsobem předmět sporu plně objasněn.

(2) Hospodářská arbitř může také provést arbitrážní jednání a rozhodnout v nepřítomnosti organizací, mezi nimiž je spor, byly-li o arbitrážním jednání předem uvědoměny.

§ 38

Arbitrážní platební rozkaz

(1) Na návrh nebo podle vlastní úvahy může hospodářská arbitř rozhodnout spor o peněžitou pohledávku do 20 000 Kčs arbitrážním platebním rozkazem vydaným bez slyšení organizace, proti níž arbitrážní žádost směřuje. Arbitrážním platebním rozkazem se přikazuje organizaci, proti níž arbitrážní žádost směřuje, aby zaplatila žadatel peněžitou částku v něm uvedenou, nebo, aby podala u hospodářské arbitráže písemně odůvodněné námítky a současně zaslala jejich stejnopis žadatel.

(2) Námítky proti arbitrážnímu platebnímu rozkazu musí být hospodářské arbitráži podány do 15 dnů od jeho doručení.

(3) Hospodářská arbitř odmítne námítky, jestliže byly podány opožděně nebo nejsou-li v nich uvedeny důvody.

(4) Nepodá-li organizace, proti níž arbitrážní žádost směřuje, námítky nebo jestliže arbitř podle odstavce 3 námítky odmítla, má arbitrážní platební rozkaz právní účinky rozhodnutí.

(5) Byly-li podány včas námítky s uvedením důvodů, zrušuje se tím arbitrážní platební rozkaz v napadené části. Hospodářská arbitř pak postupuje podle ustanovení o arbitrážním jednání.

Splnění rozhodnutí

§ 39

Organizace jsou povinny splnit arbitrážní rozhodnutí ve lhůtě v něm stanovené, a nebyla-li lhůta stanovena, do 15 dnů ode dne, kdy rozhodnutí nabylo právní moci. Uplynutím této lhůty stává se rozhodnutí vykonatelným. Na žádost vyznačí hospodářská arbitř vykonatelnost doložkou na rozhodnutí.

§ 40

(1) Rozhodnutí, ukládající organizaci peněžité plnění, včetně pokut, poplatků a odvodů do státního rozpočtu, které nebylo ve lhůtě uvedené v § 39 splněno, se vykonává odepsáním z účtu povinné strany u peněžního ústavu podle zvláštních předpisů.

(2) Rozhodnutí ukládající organizaci nepeněžitě plnění může hospodářská arbitráž vynucovat pořádkovou pokutou do 100 000 Kčs. Tuto pokutu lze ukládat opětovně.

(3) Rozhodnutí je možno vykonat jen požádá-li oprávněná organizace o jeho výkon do jednoho roku po uplynutí lhůty stanovené k plnění, a není-li lhůta stanovena, do jednoho roku od právní moci rozhodnutí; jinak její právo zaniká. To platí i tehdy, jde-li o hospodářské spory, které rozhodují soudy nebo jiné orgány (§ 2 odst. 3).

Přezkoumání arbitrážního rozhodnutí

§ 41

(1) Jestliže rozhodnutím krajské státní arbitráže byly porušeny právní předpisy nebo zásady hospodářské politiky Československé socialistické republiky může Státní arbitráž České socialistické republiky popřípadě Státní arbitráž Slovenské socialistické republiky na návrh nebo z vlastního podnětu do dvou měsíců od právní moci rozhodnutí změnit nebo zrušit a přikázat spor k novému projednání anebo může učinit jiné opatření. Jsou-li pro to zvlášť naléhavé důvody může tak učinit výjimečně i po této lhůtě.

(2) Za stejných podmínek může ve sporech projednaných a rozhodnutých Státní arbitráží České socialistické republiky nebo Státní arbitráží Slovenské socialistické republiky učinit stejné opatření Státní arbitráž Československé socialistické republiky.

(3) Návrh na přezkoumání podle odstavce 1 nebo odstavce 2 může organizace nebo orgán, který je stranou ve sporu, podat do 15 dnů od doručení rozhodnutí. Podává ho u hospodářské arbitráže, která rozhodla. Návrh musí být podepsán statutárním orgánem organizace a jeho stejnopis musí být současně zaslán druhé organizaci. K návrhu na přezkoumání se musí připojit potřebné doklady a doklad o zaplacení arbitrážního poplatku za přezkoumání rozhodnutí.

(4) V případech, kdy tak stanoví příslušný hlavní arbitr, přezkoumají rozhodnutí tři arbitři, z nichž arbitr určený hlavním arbitrem předsedá; vyžaduje-li to povaha projednávané věci, jedná se o přezkoumání za účasti organizací. Jinak platí pro jednání o přezkoumání přiměřeně ustanovení části třetí.

§ 42

(1) Presidium Státní arbitráže Československé socialistické republiky může z důvodů uvedených v § 41 odst. 1 zrušit a přikázat k novému pro ednání rozhodnutí orgánu hospodářské arbitráže. Jde-li o rozhodnutí krajské státní arbitráže nebo Státní arbitráže České socialistické republiky nebo Státní arbitráže Slovenské socialistické republiky,

lze návrh na toto opatření podat jen tehdy, bylo-li rozhodnutí přezkoumáno podle § 41 odst. 1 nebo podle § 41 odst. 2.

(2) Návrh na opatření podle odstavce 1 předkládá presidium Státní arbitráže Československé socialistické republiky příslušný ministr (vedoucí ústředního orgánu), popřípadě příslušná rada krajského národního výboru nebo některý ze členů presidia. Jde-li o spor uvedený v § 13, může návrh předložit též organizace nebo orgán, který je stranou ve sporu; ustanovení § 41 odst. 3 platí obdobně.

§ 43

Při novém projednání sporu je orgán hospodářské arbitráže vázán právním názorem vyjádřeným v rozhodnutí vydaném podle § 41 nebo § 42.

§ 44

Arbitrážní poplatky

Za řízení před orgány hospodářské arbitráže se platí poplatky stanovené zvláštními předpisy.

§ 45

Oznamování závad

(1) Hospodářská arbitráž je povinna upozorňovat příslušné orgány, zejména vedoucí socialistických organizací, popřípadě jim nadřízených orgánů na podstatné závady, které vyšly najevo při výkonu arbitrážní činnosti (signalizace).

(2) Ten, kdo byl takto upozorněn, je povinen do 30 dnů, nebyla-li stanovena jiná lhůta, odpovědět a v odpovědi sdělit, co zařídil k odstranění závady nebo podat žádané vysvětlení.

§ 46

Zevšeobecňování poznatků

Hospodářská arbitráž je povinna soustavně zkoumat příčiny závad a zevšeobecňovat poznatky z arbitrážní činnosti. O výsledcích této činnosti je povinna příslušným orgánům podat zprávy s případnými návrhy obecných opatření na odstranění závad.

§ 47

Počítání lhůt

Lhůta pro podání a pro všechny ostatní projevny organizací je zachována, jestliže písemnost nejpozději v poslední den lhůty došla hospodářské arbitráži nebo byla podána doporučeně na poštu. Případně-li poslední den lhůty na den pracovního klidu, je posledním dnem lhůty nejbližší pracovní den.

Přechodná a závěrečná ustanovení

§ 51

§ 48

Arbitrážní orgány zřízené podle dosavadních předpisů se považují za orgány zřízené podle tohoto zákona. Pro jejich organizační začlenění, příslušnost a pro řízení před nimi však platí tento zákon.

§ 49

[1] Arbitrážní orgány a soudy dokončí spory zahájené u nich před účinností tohoto zákona, i kdyby podle jeho ustanovení tyto spory do jejich pravomoci nebo příslušnosti již nepatřily

[2] Ve sporech, které podle tohoto zákona hospodářská arbitráž nerozhoduje a rozhodují je soudy (§ 2 odst. 2, popřípadě 3 a § 3), jsou organizace, mezi nimiž takový spor je, způsobilé být účastníkem řízení před soudy

[3] Pravomoc v hospodářských sporech, v nichž alespoň jednou ze stran je jednotné zemědělské družstvo (s výjimkou hospodářských sporů podle zákonného opatření č. 80/1962 Sb., o rozšíření působnosti orgánů státní arbitráže na spory na úseku stavební investiční výstavby [ZD]*) a v hospodářských sporech o náhradu škody, související s provozem dopravních prostředků (včetně sporů z regresních nároků) přejde však na hospodářskou arbitráž až dnem, který stanoví vláda. Do tohoto dne rozhodují tyto spory podle dosavadních předpisů soudy, popřípadě okresní národní výbory.

§ 50

Všechny orgány i pracovníci jakkoli činní v arbitrážním řízení jsou povinni učinit všechna opatření potřebná k tomu, aby státní, hospodářské a služební tajemství bylo zachováno.

[1] Zrušují se

vládní nařízení č. 47/1953 Sb., o státní arbitráži, ve znění vládních nařízení č. 77/1953 Sb., č. 45/1954 Sb., č. 28/1959 Sb. a zákonného opatření č. 87/1961 Sb.,

vyhláška hlavního arbitra Československé socialistické republiky č. 147/1957 Ú. l., kterou se vydává arbitrážní řád,

vyhláška ministerstev spravedlnosti a financí č. 149/1957 Ú. l., o výkonu arbitrážních rozhodnutí,

vyhláška hlavního arbitra Československé socialistické republiky č. 140/1960 Sb., o pověření rozhodováním některých sporů patřících před Státní arbitráž Československé socialistické republiky, ve znění předpisů jí měnících a doplňujících a

předpisy o resortních (družstevních) arbitrážích, vydané příslušnými ministry (ústředními svazy družstev).

§ 52

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1963.

Zákon č. 116/1965 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 121/1962 Sb., o hospodářské arbitráži, nabyl účinnosti dnem 10. listopadu 1965. Zákonné opatření předsednictva Národního shromáždění č. 108/1967 Sb., o změně a doplnění zákona o hospodářské arbitráži, nabylo účinnosti dnem 24. listopadu 1967. Zákon č. 139/1970 Sb., kterým se mění a doplňují některá ustanovení zákona o hospodářské arbitráži, nabyl účinnosti dnem 1. ledna 1971.

Dr. Hanes v. r.

*] Rozhodování hospodářských sporů, v nichž alespoň jednou ze stran je jednotné zemědělské družstvo, s výjimkou sporů o náhradu škody způsobené provozem dopravních prostředků (včetně regresních nároků) i když účastníkem řízení je jednotné zemědělské družstvo, přešlo na hospodářskou arbitráž — vyhláška č. 116/1964 Sb.

OZNÁMENÍ O VYDÁNÍ OBECNÝCH PŘÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Federální ministerstvo financí

vydalo podle § 18 zákona č. 73/1952 Sb. pod čj. VI-2/3.722/1971 — Změny a doplňky seznamu oborů a skupin výrobků, u nichž se od 1. ledna 1971 ukazuje převýšení maloobchodních cen cenami velkoobchodními, a pod čj. VI-2/3.721/1971 Změny a doplňky přehledu oborů nebo skupin výrobků, u nichž se s účinností od 1. ledna 1971 odvádí daň z obrátu rozdílem mezi VC a MC resp. sníženou o obchodní srážku.

Výnos č. j. VI-2/3.722/1971 bude publikován ve Finančním zpravodaji č. 2/1971. Výnosy nabývají účinnosti dnem vyhlášení a je možno do nich nahlédnout u okresních a krajských finančních správ, u federálního ministerstva financí a ministerstva financí ČSR a SSR.

Federální ministerstvo spojů

vydalo podle § 5 odst. 3 zákona č. 110/1964 Sb., o telekomunikacích, Předpisy o zkouškách pozemních radiooperátorů čj. 3087/71-R/1 ze dne 28. dubna 1971.

Předpisy upravují zkoušky radiooperátorů vysílacích rádiových stanic zřízených a provozovaných v pozemních radiokomunikačních službách na základě povolení nebo provozního osvědčení vydaného příslušným orgánem resortu spojů. Za určitých podmínek platí i pro zkoušky radiooperátorů palubních radiotelefonních stanic používaných na území ČSSR pro účely sportovního letectví.

Předpisy nabývají účinnosti dnem 1. července 1971. Současně pozbývají platnosti „Zkušební řád a zkušební osnovy pro zkoušky pozemních radiooperátorů a palubních radiooperátorů Svazu pro spolupráci s armádou“, vydané opatřením ministerstva dopravy a spojů čj. 7788/62 a pozměněné opatřením Ústřední správy spojů čj. 3268/65-R.

Předpisy jsou uveřejněny v příloze k částce 22/1971 Věstníku ministerstva spojů ČSSR, do něhož lze nahlédnout u každé pošty.

Ministerstvo kultury České socialistické republiky

vydalo výnos ze dne 22. března 1971 čj. 5685/71-V/2, kterým se mění výnos ministerstva kultury a informací ze dne 27. 7. 1967 čj. 8333/67-V/2, o úpravě platových poměrů pracovníků v církvích, náboženských společnostech, ostatních církevních organizacích a na bohosloveckých fakultách (reg. v částce 34/1967 Sb.) ve znění výnosu ministerstva kultury a informací ze dne 20. 2. 1968 čj. 4533/68-V/2 (reg. v částce 11/1968 Sb.).

Ve výnosu se doplňuje příloha A/I s platností v České socialistické republice (nomenklatura funkcí a základních platů odborných, technických a administrativních pracovníků v České katolické Charitě).

Tento výnos nabývá účinnosti dnem 22. 3. 1971 a je možno do něho nahlédnout v ministerstvu kultury České socialistické republiky a v České katolické Charitě.

Ministerstvo školství České socialistické republiky

vydalo podle § 31 odst. 2 zákona č. 186/1960 Sb., o soustavě výchovy a vzdělávání (školský zákon), směrnice pro zajištění příslušných podmínek žákům a učňům přestupujícím do škol a odborných učilišť s jiným jazykem vyučovacím ze dne 26. dubna 1971 čj. 11 530/71 200.

Směrnice upravují způsob hodnocení žáků nebo učňů, kteří přestoupí do škol nebo odborných učilišť s jiným jazykem vyučovacím, tak, aby se zabránilo nežádoucím tvrdostem.

Směrnice nabývají účinnosti dnem 1. září 1971 a zrušují se jimi směrnice ministerstva školství a kultury ze dne 27. července 1960 čj. 31 159/60-I/1, k zabezpečení příznivých studijních podmínek pro žáky slovenské nebo české národnosti, kteří přestoupí do škol s druhým vyučovacím jazykem (Věstník ministerstva školství a kultury roč. 1960, str. 237) ve znění čl. II směrnice ze dne 12. srpna 1963 čj. 35 748/63-I/1, o učebních plánech, učebních osnovách a učebnicích základních devítiletých škol s vyučovacím jazykem polským, maďarským a ukrajinským (změny a doplňky) (Věstník ministerstva školství a kultury, roč. 1963, str. 274).

Směrnice jsou uveřejněny v čísle 6 Věstníku ministerstva školství a ministerstva kultury 1971 a lze do nich nahlédnout v ministerstvu školství, odborech školství krajských a okresních národních výborů, nebo na příslušných školách.

Ministerstvo školství České socialistické republiky

vydalo

a) **výnos** ze dne 21. dubna 1971 čj. 11 500/71 132, kterým se doplňuje nebo pozměňuje **platový řád pro učitele a vychovatele** ze dne 1. března 1967 čj. 7000/67 E I/1 (Věstník MŠ a MKI 1967 str. 41), ve znění výnosu ministerstva školství ze dne 25. srpna 1968 čj. 25 100/68-V/4 (Věstník MŠ a MKI 1968, str. 351), o některých změnách a doplňcích platového řádu pro učitele a vychovatele.

Doplnění a změna platového řádu pro učitele a vychovatele se týká zvýšení základních platů učitelů a vychovatelů a pomocných vychovatelů, příplatků učitelů a vychovatelů za práci ve třídách, školních družinách, školních klubech, dětských domovech a zařízeních sociálního zabezpečení, kde je určitý počet cikánských dětí, a zvýšení odměn externích učitelů.

b) **výnos** ze dne 21. dubna 1971 čj. 11 800/71 132, kterým se mění a doplňuje výnos o **platové úpravě pro provozní a technicko-hospodářské pracovníky na školách a ve výchovných zařízeních v oboru působnosti ministerstva školství** ze dne 29. února 1968 čj. 9000/69-VI 3 (Věstník MŠ a MKI 1969, str. 153) ve znění výnosu ministerstva školství ČSR ze dne 8. února 1969 čj. 9749/69-V/4, kterým se mění a doplňuje platová úprava pro provozní a technicko-hospodářské pracovníky na školách a ve výchovných zařízeních v oboru působnosti ministerstva školství (rozeslán přímo národním výborům).

Doplnění a změna platové úpravy pro provozní a technicko-hospodářské pracovníky škol a výchovných zařízení se týká zvýšení platových rozpětí a změny kvalifikačních předpokladů u některých funkcí.

c) **výnos** ze dne 1. dubna 1971 čj. 12 200/71 132 o **odměňování prací konaných podle dohod o pracích mimo pracovní poměr** (§ 232 ZP), kterým se mění příloha č. 8 prováděcích směrnic ministerstva školství k zákoníku práce ze dne 10. května 1966 čj. 20 535/66 E I/1 (Věstník MŠK 1966, str. 101).

Změna se týká výše odměn vedoucích a vychovatelů v domovech a výše odměn vedoucího kroužku v domech pionýrů a mládeže.

Uvedené výnosy jsou uveřejněny ve Věstníku ministerstva školství ČSR a ministerstva kultury ČSR, roč. 1971, seš. 5.

Ministerstvo zdravotnictví České socialistické republiky

vydalo **výnos** čj. ČIL-480.4-30.11.1970 ze dne 4. ledna 1971 o **prohlášení ložiska peloidy „Jezero v Ostrovci, okr. Písek za přírodní léčivý zdroj**.

Výnos je uveřejněn v částce 1—2/1971 Věstníku ministerstva zdravotnictví České socialistické republiky a lze do něho nahlédnout u Místního národního výboru Dědovice, u Okresního národního výboru Písek, u Krajského národního výboru České Budějovice a na ministerstvu zdravotnictví ČSR — Českém inspektorátu lázní a zříděl.

Český cenový úřad vydal:

— **výnos** č. 19/1970 Ú. v. ze dne 18. června 1970 o **tvorbě limitovaných maloobchodních cen maximálních dováženého průmyslového a potravinářského spotřebního zboží**.

Výnos nabyt účinnosti dnem 1. 7. 1970 a určuje vedle způsobu tvorby maloobchodních cen dovážených výrobků i zásady pro použití cenových rozdílů. K výnosu je připojen seznam skupin dovážených potravinářských výrobků, u nichž vykonávají působnost v tvorbě cen obchodní organizace. Výnos je publikován v částce 7/1970 Ústředního věstníku ČSR;

— **výnos** č. 20/1970 Ú. v. ze dne 14. srpna 1970 o **přefazení výrobků 1. stupně jakosti do kategorie limitovaných cen maximálních a o tvorbě cen těchto výrobků**.

Výnos nabyt účinnosti dnem 1. 9. 1970 a stanoví způsob tvorby cen výrobků 1. stupně jakosti v kategorii limitovaných cen a možnost přechodně vyšších cen za uvedených podmínek. Výnosem se ruší současně zařazení cen výrobků 1. stupně jakosti do kategorie volných cen podle výnosu ČCÚ č. 1/1970 Ú. v. ČSR.

Výnos je publikován v částce 7 1970 Ústředního věstníku ČSR;

— **výnos** č. 4/1971 ze dne 14. prosince 1970 o **vyřazení oboru asanace, desinsektace, desinfekce a deratizace z kategorie volných cen**.

Výnos nabyt účinnosti dnem 1. 1. 1971 a stanoví úroveň limitovaných cen maximálních tohoto oboru a způsob jejich evidence. Výnosem se ruší zařazení oboru do kategorie volných cen podle výnosu ČCÚ č. 1/1970 Ú. v. ČSR.

Výnos je publikován v částce 1 1971 Ústředního věstníku ČSR.

Český úřad geodetický a kartografický

opatřením ze dne 31. března 1971 č. 1479/1971-5 zrušil s účinností od 1. dubna 1971 **výnos** Českého úřadu geodetického a kartografického ze dne 5. května 1969 č. 1756/1969-1, **kterým se upravuje postavení střediska geodézie pro město Brno**. Výnos byl oznámen ve Sbírce zákonů, částka 25/1969.

Český úřad geodetický a kartografický

vydal dne 7. dubna 1971 pod č. 1569/1971-2 podle § 4 odst. 2 vládního nařízení č. 1/1954 Sb., o zřízení Ústřední správy geodézie a kartografie, **směrnici pro tvorbu základní mapy CSSR 1 25 000**.

Směrnice nabývá účinnosti dnem 1. května 1971. Je možno do ní nahlédnout u Českého úřadu geodetického a kartografického, u oblastních ústavů geodézie a u krajských útvarů oblastních ústavů geodézie.

Český svaz výrobních družstev

vydal podle § 87 odst. 1 hosp. zákoníku **směrnice č. 70/1970 o slučování, delimitaci a zrušování výrobních družstev likvidací**, které nabýly účinnosti dnem vyhlášení, tj. dnem 10. prosince 1970.

Směrnice upravují podmínky a postup při slučování družstev při vyčlenění (delimitaci) ucelené části výrobně technické základny družstva (zpravidla provozovny) nebo výrobního programu (činnosti) do jiného družstva nebo jiné socialistické hospodářské organizace nebo jejich začlenění z jiné organizace do družstva a při zrušení družstva likvidací.

Tyto směrnice byly uveřejněny ve Věstníku Českého svazu výrobních družstev č. 17/1970 a lze do nich nahlédnout na Českém svazu výrobních družstev a v každém výrobním družstvu České socialistické republiky.

Ministerstvo financí Slovenské socialistické republiky

vydalo podle § 37 odst. 1 písm. ch) zákona Slovenské národní rady č. 116/1970 Sb., o důchodové daní a příspěvku na sociální zabezpečení, **výnos č. 81.249/1971 z 5. února 1971 — Důchodová daň — srážky daně ze zisku z příjmů za licenční a jim podobné poplatky a za technickou pomoc, vybírané u dlužníka**.

Tímto opatřením se upravuje sazba daně ze zisku, která se vybírá podle § 30 cit. zákona srážkou u dlužníka z příjmů plynoucích poplatníkům z licenčních a jim podobných poplatků a za technickou pomoc.

Výnos bude uveřejněn ve Finančním zpravodaji č. 2/1971, lze do něj nahlédnout na ministerstvu financí Slovenské socialistické republiky a na finančním odboru Národního výboru hlavního města Slovenské socialistické republiky.

Slovenský cenový úřad

vydal podle § 17 a 20 zákona č. 53/1968 Sb., o změnách v organizaci a působnosti některých ústředních orgánů, se zřetelem na § 55 vyhlášky č. 47/1967 Sb., o cenách, a podle § 4 a 11 zákona SNR č. 207/1968 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy SSR, **výnos z 21. prosince 1970 č. 2/1971 Ústř. v. SSR o vyřazení oboru asanace, dezinfekce, dezinfekce a deratizace“ z kategorie volných cen**.

Tento výnos vyřazuje z kategorie volných cen obor asanace, dezinfekce, dezinfekce a deratizace a zařazuje jej do kategorie limitovaných cen maximálních. Výnos platí pro všechny orgány a organizace a je uveřejněn v částce 1/1971 Ústř. v. SSR a v č. 58/1970 Cenového zpravodaje.

Do výnosu lze nahlédnout na Slovenském cenovém úřadě v Bratislavě a jeho oblastních odborech v Bratislavě, Banské Bystrici a v Košicích, jakož i na cenových odděleních okresních národních výborů.

OZNÁMENÍ O UZAVŘENÍ MEZINÁRODNÍCH SMLUV**Federální ministerstvo zahraničních věcí**

oznamuje, že dne 30. ledna 1971 byla v Bukurešti podepsána Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Rumunské socialistické republiky o výměně zboží a platech na období let 1971-1975. Dohoda platí od 1. ledna 1971 do 31. prosince 1975.

Text Dohody je uložen v archivu federálního ministerstva zahraničních věcí.

Federální ministerstvo zahraničních věcí

oznamuje, že dne 2. března 1971 byla v Praze podepsána Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Polské lidové republiky o výměně zboží a platech na léta 1971 až 1975. Dohoda vstoupila v platnost dnem podpisu s účinností od 1. ledna 1971 a bude platit do 31. prosince 1975.

Text Dohody je uložen v archivu federálního ministerstva zahraničních věcí.

Federální ministerstvo zahraničních věcí

oznamuje, že dne 12. března 1971 byl v Praze podepsán Protokol k Obchodní dohodě mezi Československou socialistickou republikou a Norským královstvím ze dne 3. prosince 1968. Protokol je účinný ode dne 1. ledna 1971 a upravuje výměnu zboží mezi oběma státy v roce 1971.

Text Protokolu je uložen v archivu federálního ministerstva zahraničních věcí.

Federální ministerstvo zahraničních věcí

oznamuje, že dne 24. března 1971 byl v Praze podepsán Protokol k Obchodnímu ujednání mezi Československou socialistickou republikou a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irsku ze dne 8. listopadu 1967. Protokol je účinný ode dne 1. ledna 1971 a upravuje výměnu zboží mezi oběma státy v roce 1971.

Text Protokolu je uložen v archivu federálního ministerstva zahraničních věcí.